

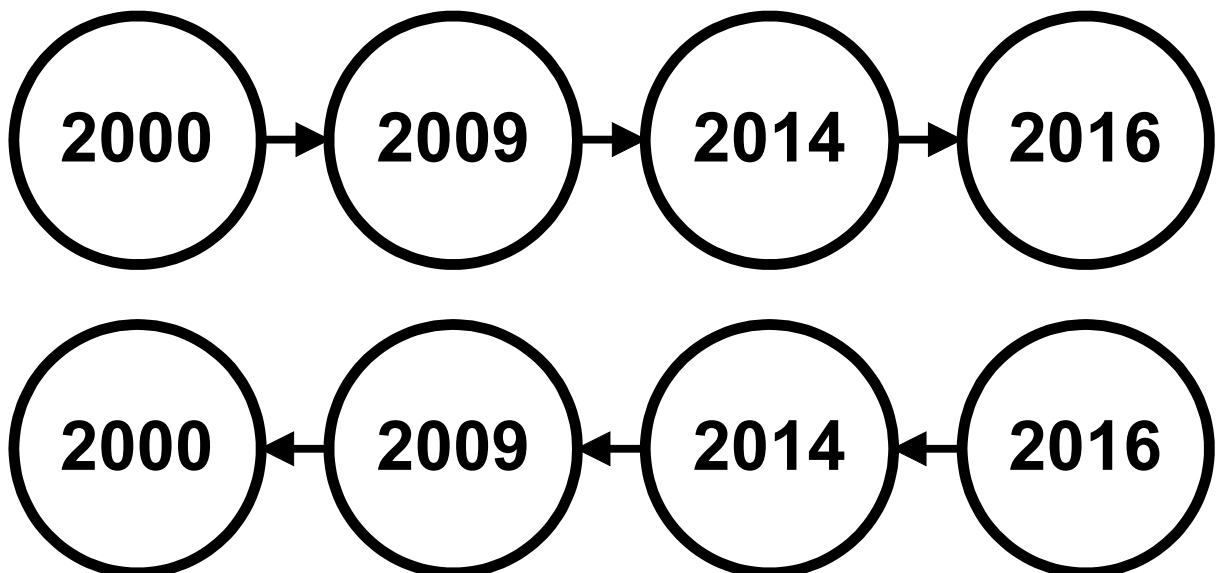
Jukka S. Rannila

Kirjoitelmia V:

Nuorisoasuntoselvityksen

(2000, 2009, 2014, 2016)

jälkiarviointia

2016

(Osa 1: Johdanto)

3 / 27

(c) Jukka S. Rannila 2016 (c)

14

15

16

Kirjoitelmia V: Nuorisoasuntoselvityksen (2000, 2009, 2014, 2016) jälkiarviointia

17

18

	19
(c) Jukka S. Rannila 2016 (c)	20
	21
Kirjoitelmia V: Nuorisoasuntoselvityksen (2000, 2009, 2014, 2016) jälkiarviointia	22
	23
ISBN: 978-952-67826-9-0 (nid.)	24
ISBN: 978-952-68528-0-5 (PDF)	25
	26
Jukka S. Rannila: Jalasjärvi (omakustanne)	27
	28
Julkaisupäivä: 14. maaliskuuta 2016	29
	30
Painopaikka: Vaasa	31
Paino: Grano Oy	32
	33
Lisenssi	34
Nimeä-Epäkaupallinen-Ei muutoksia 4.0 Kansainvälinen	35
	36
Avoimesti lisensoitu teos	37
	38
Tämä teos on lisensoitu Nimeä-Epäkaupallinen-Ei muutoksia 4.0 Kansainvälinen -lisenssillä. Teoksen uudelleen käytön yhteydessä pitää mainita kirjoittaja. Valittu lisenssi tarkoittaa, että teoksen sisältö on vapaasti käytettävissä, kunhan alkuperäislähteeseen viitataan.	39
	40
	41
	42
Lisenssin kansantajuinen esitys on seuraavalla www-sivulla:	43
	44
http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/	45
	46
	47
	48
<u>NIMI:</u>	49
Teoksen tekijä on ilmoitettava siten kuin tekijä tai teoksen lisensoija on sen määrännyt (mutta ei siten että ilmoitus viittaisi lisenssinantajan tukevan lisenssinsaaajaa tai teoksen käyttötapaa).	50
	51
<u>Ei muutettuja teoksia</u>	52
Teosta ei saa muuttaa, muunnella tai käyttää toisen teoksen pohjana.	53
	54
<u>Epäkaupallinen</u>	55
Lisenssi ei salli teoksen käyttöä ansiotarkoituksessa.	56
	57
Lisenssin perusteellinen juridinen esitys on seuraavalla www-sivulla:	58
	59
http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/legalcode	60
	61
	62

Vastuulausekkeita

Yksittäisen ihmisen yksittäistä tulkintaa yksittäisistä asioista / aiheista

Tämä teos on yksittäisen ihmisen tulkintaa eri asioista / aiheista, eikä edusta minkään (rekisteröidyn tai rekisteröimättömän) yhteisön virallista tai epävirallista kantaa. Tässä teoksessa mainitut mielipiteet eivät ole (lainopillisia) neuvoja, ja lukijoita kehoitetaan itse perehtymään huolellisesti tässä teoksessa mainittuihin asioihin / aiheisiin.

Tämä teos ei kata tulevaisuuden kehittymistä, jolloin tässä teoksessa mainitut ennustukset voivat osoittautua vääräksi. Vastaavalla tavalla tämä teos ei kata menneisyyden tulkintaa, jolloin tässä teoksessa tehdyt arviot menneisyydestä voivat osoittautua vääräksi.

Poliittisia vastuulausekkeita

Tämä teos käsittelee useita poliittisia mielipiteitä erilaisista asioista / aiheista. Nämä mielipiteet eivät kuitenkaan ole virallisia neuvoja poliittisen päätöksen perustaksi. Teoksen lukijoita kehoitetaan lukemaan kukin mielipide yksittäisen henkilön ajatuksena, koska esitetyt mielipiteet eivät ole minkään yksittäisen puolueen (rekisteröity tai rekisteröimätön) virallisia mielipiteitä. Lisäksi esitetyt poliittiset mielipiteet eivät edusta minkään puolueen (rekisteröity tai rekisteröimätön) jäsenjärjestön (rekisteröity tai rekisteröimätön) virallista kannanottoa.

Teoksessa esitetyt poliittiset mielipiteet eivät kata Suomen, Euroopan tai maailmanlaajuisen politiikan menneisyyttä tai tulevaisuutta, ja ovat vain yksittäisen henkilön yksittäisiä mielipiteitä.

Teoksessa esitetyt poliittiset mielipiteet eivät ole tarkoitettu virallisen tai epävirallisen ehdokkuuden tukemiseksi missään vaalissa millään tasolla, eli teoksessa esitetyt poliittiset mielipiteet eivät ole virallisiin vaaleihin valmistautuvan virallisen tai epävirallisen ehdokkaan mielipiteitä. Mahdollisissa virallisissa vaaleissa (teoksen julkaisun jälkeen) virallisena ehdokkaana esitetyt poliittiset mielipiteet ovat oma kokonaisuutensa, ja virallisissa vaaleissa (teoksen julkaisun jälkeen) virallisen ehdokkaan julkiset mielipiteet ovat tämän teoksen ulkopuolella, ja tämä teos ei ennakoit tulevia mahdollisia poliittisia mielipiteitä virallisissa vaaleissa (teoksen julkaisun jälkeen).

Viitattujen www-sivujen sisältö

Tässä teoksessa viitataan erilaisiin www-sivuihin. Viitattujen www-sivujen laillinen sisältö on tarkistettu tämän teoksen julkaisuhetkellä, mutta monen viitatus www-sivu sisältö tulee mahdollisesti muuttumaan tämän teoksen julkaisun jälkeen. Kaikki muutokset viitatuilla www-sivuilla ovat viitattujen www-sivujen omistajien / ylläpitäjien vastuulla. Kaikki uusi laillinen ja/tai laitton sisältö viitatuilla www-sivuilla ei ole tämän teoksen kirjoittajan vastuulla, ja tämän teoksen lukijoita kehoitetaan huolellisesti välttämään www-sivuilta ladattavien laittomien sisältöjen käyttöä.

Kaupallinen sisältö / Yleishyödyllisyys

Tämä teos ei sisällä kaupallista sisältöä, eikä tätä teosta ole tarkoitettu kaupalliseksi sisällöksi, ja käytetyn lisenssin mukaisesti tämä teos on tarkoitettu ei-kaupalliseksi sisällöksi. Tämä teos ei sisällä kaupallisen yhteisön (rekisteröity tai rekisteröimätön) liike- tai ammattisalaisuuksia.

Johdanto / Sisällysluettelo

Lisenssi.....	4
Vastuulausekkeita.....	5
1. Johdantoa (2016).....	7
2. Tämän teoksen rakenne (2016 / Kirjoitelmia V).....	7
3. Selvitys tehtiin aikanaan ajassa ja tilassa.....	7
4. Nuorisoasuntoliitto ry (NAL) ja Seinäjoen Kotopesä Nuorisoyhdistys ry?.....	8
5. Nuorisoasuntoliitto ry:n jäsenjärjestöt ja muut nuorisoasumisen järjestöt.....	10
6. Tuettu asuminen Seinäjoen seudulla?.....	13
7. Puolueiden hankalasta yhteistyöstä.....	14
8. Yhteiset asia / Nuorisojärjestöjen yhteistyön toimikunta?.....	15
9. Erilaisista strategioista erilaisissa kunnissa.....	16
10. Perustellut tekstit vastaan epämääräiset mielipiteet?.....	17
11. Avoimuus / Asioihin perehtyminen.....	19
12. Idea: nuorisoasumista lisää Etelä-Pohjanmaalla?.....	21
13. Käytäntö: kuinka kaukana nuorisoasunnot voisivat sijaita (Seinäjoen) keskustasta?.....	23
14. Yhteenvetoa / Mahdollisuuksia?.....	23
15. Esimerkki Jalasjärveltä / Kotiportti.....	24
16. Nuorisoasuminen / Uusi alkua Etelä-Pohjanmaalla?.....	24
17. Seinäjoen Kotopesä Nuorisoyhdistys ry:n toiminnan kehittäminen?.....	25
18. Kahden yhdistyksen tilanne Seinäjoella?.....	26
19. Pitkäjänteisen toiminnan turvaaminen?.....	26
20. Johonkin on pakko lopettaa.....	26
Lähteet / Johdanto.....	27

1. Johdantoa (2016)

Aikaisemmin olen julkaissut neljä suomenkielistä omakustannetta (Rannila 2011, 2012, 2013, 2015a) sekä sähköisenä että painettuna kirjana. Lisäksi olen julkaissut kaksi suomenkielistä julkaisua pelkästään sähköisessä muodossa (Rannila 2014a, 2014b). Toinen (Rannila 2014b) sähköinen julkaisu on kokoelma nuorisoasuntoselvityksen sähköisistä aineistoista. Kaikilla kuudella julkaisulla on omat ISBN-tunnukset, jolloin viiteen teokseen voi viitata kirjana – ei siis vain yleisenä tekstinä jollain omilla ¹ www-sivulla. Lisäksi on huomioitava vielä yksi vain sähköisessä muodossa (Rannila 2015b) julkaistu englanninkielinen teos. Vielä voi todeta, että muutama kirjoitusvirhe on korjattu asianmukaisesti.

Miksi kirjoittaa vielä erikseen perinteisempi (painettu/omakustanne) kirja samasta aiheesta? Ensimmäisessä (Rannila 2011, luku 1) teoksessa pohdin ääneen, että jos haluaa jotain virallista (erityisesti ISBN-numerolla) kirjallista aineistoa jättää jälkeensä, niin pitää itse olla hyvissä ajoissa asialla.

2. Tämän teoksen rakenne (2016 / Kirjoitelmia V)

Tässä kohtaa voi todeta tämän teoksen jakaantumisen eri osiin.

- OSA 1: Johdanto Kirjoitelmia V -teoksen sisältöön
- OSA 2: Alkuperäinen loppuraportti (28.4.2000) ja loppuraporttiin liittyvät aineistot
- OSA 3: Aineistot nuorisoasuntoselvityksen www-sivuilta (kerättyinä 4.8.2014)
- OSA 4: Asumisasioiden erilaisista foorumeista (2.1.2000)
- OSA 5: Nuorisoasuntoselvitys – Kymmenvuotiskatsaus (9.10.2009)
- OSA 6: Vuoden 2014 jälkiarviointi (1. joulukuuta 2014)

Aikaisemmissa teoksissa (Rannila 2011, 2012, 2013, 2015a) on ollut erilainen numerointijärjestelmä, jolloin Kirjoitelmia-teoksissa (I, II, III, IV) lukujen numerointi alkaa (I) ensimmäisessä teoksessa 1. luvusta ja viimeisimmässä Kirjoitelmia-teoksessa (IV) viimeisin luku on 169. luku. Vastaavalla tavalla on kahdessa LIITE-teoksessa (Rannila 2014a, 2015b) ollut suurimmaksi osaksi päivämääriin perustuva kirjoitusjärjestys.

Tässä teoksessa jokaiselle sivulle on lisätty juokseva sivunumero, joka merkitsee yksittäisen sivun yhdellä sivunumerolla. Jokainen osa koostuu eri tiedostoista ja näissä on sisäiset sivunumerot. Käytännössä tiedostot koottu yhteen, jonka jälkeen juokseva sivunumero on ajettu kaikkien tiedostojen yhdistelmään.

3. Selvitys tehtiin aikanaan ajassa ja tilassa

Tein selvityksen aikanaan 1.9.1999–28.4.2000 välillä, jolloin asuin Seinäjoella opintojeni vuoksi. Kirjoitelmia III -teoksen (Rannila 2013) luvussa 107 on katsaus Seinäjoella järjestettyyn opintoputkeen. Käytännössä Seinäjoen koulutus vietiin läpi aikuisopiskelijoiden ehdoilla – eli

¹ <http://www.jukkarannila.fi/selvitys/>, Jukka S. Rannila – nuorisoasuntoselvityksen www-sivut

luennot olivat viikonloppuisin (perjantai-iltoina ja lauantapäivinä) ja joidenkin kurssien harjoituksia oli arkipäivien iltoina. Kyseinen opintoputki vietiin läpi alkaen kevätlukukaudesta 1998 ja päättyen syyslukukauteen 2000. Opintoputken jälkeen opiskelin vielä kevään 2001 Seinäjoelta käsin. Kesäkuussa 2001 muutin Tampereelle tarkoituksena suorittaa loppuun puuttuvat opintojaksot filosofian maisterin tutkinnosta.	157 158 159 160 161 162
Käytännössä minulla (1.9.1999–28.4.2000) oli aikaa ns. virka-aikana tehdä nuorisoasuntoselvitystä, koska opintoputken luennot ja harjoitukset olivat ns. virka-ajan ulkopuolella.	163 164 165
Yksi osa ns. virka-ajalla oli kaksi vierailua kahdella paikkakunnalla: eli kävin Oulussa ja Hämeenlinnassa tutustumassa nuorisoasumisen tilanteeseen. Oulun suunnalla nuorisoasuminen on melkoisen laajaa, koska asuntoja on sekä Kempeleellä, Oulussa että Kiimingissä; 10.12.2015 tarkastuksessa oli Oulussa kuusitoista (16) asuntokohdetta, Kempeleellä yksi asuntokohde ja Kiimingissä kaksi asuntokohdetta. Hämeenlinnassa nuorisoasumisen hanke (30.9.1999) oli hyvin alkuvaiheessa, mutta vuoden 2015 tilanteessa (10.12.2015) Hämeenlinnassa oli viisi asuntokohdetta.	166 167 168 169 170 171 172 173
Erityisesti on vielä todettava, että loppuraportin (28.4.2000) julkaisun jälkeen hyvin moni loppuraportin henkilölistaan merkityistä henkilöistä on vaihtanut työpaikkaa ja osa on vaihtanut asuinpaikkaa Etelä-Pohjanmaan ulkopuolelle. Varsinkin nuorimmat henkilölistaan merkityistä henkilöistä ovat voineet vaihtaa työtehtäviä useammankin kerran. Tietysti osa henkilölistaan merkityistä henkilöistä on lähellä eläkeikää (aikavälillä 1999-2016).	174 175 176 177 178 179
Henkilövaihdoksia on ollut todella paljon, jolloin mahdollisen uuden nuorisoasuntoselvityksen kannalta henkilöstö tilanne voi olla täysin erilainen loppuraportin julkaisuhetken (28.4.2000) nähden.	180 181 182 183
4. Nuorisoasuntoliitto ry (NAL) ja Seinäjoen Kotopesä Nuorisoyhdistys ry?	184 185
Aikaisemmassa sähköisessä julkaisussa (Rannila 2014b) en ole laajemmin kertonut Nuorisoasuntoliitto ry:lle järjestetystä tilaisuudesta Seinäjoella. Käytännössä kaksi Nuorisoasuntoliitto ry:n silloista edustajaa kävi 13.1.2001 Seinäjoella, ja heille esiteltiin lyhyesti nuorisoasumisen tilannetta Seinäjoella. 13.1.2001 vierailun jälkeen voi todeta kummankin vierailijan vaihtaneen tehtäviä, joten Nuorisoasuntoliitto ry:n kaikki uusi yhteistyö pitäisi järjestää tietysti täysin uudelta pohjalta; tällä tarkoitan lähinnä Seinäjoen Kotopesä Nuorisoyhdistys ry:n mahdollisia yhteistyöhankkeita Nuorisoasuntoliitto ry:n kanssa.	186 187 188 189 190 191 192 193 194
Muutin tosiaan opintojeni vuoksi kesällä 2001 Seinäjoelta Tampereelle, joten 13.1.2001 jälkeen nuorisoasuntoasioiden selvittäminen Seinäjoen ja/tai Helsingin suuntaan olisi tietysti ollut hyvin vaikeaa matka- ja aikataulusyistä.	195 196 197 198
Yksi käsiteltävä aihepiiri on tietysti Seinäjoen Kotopesä Nuorisoyhdistys ry:n mahdollinen Nuorisoasuntoliitto ry:n jäsenyys. Vuoden 2000 loppuraportissa totesin, että mahdollisesta jäsenyydestä kannattaisi tehdä oma selvityksensä.	199 200 201 202
Vuonna 2014 tarkistin Seinäjoen Kotopesä Nuorisoyhdistys ry:n ja Kiinteistö Oy Marttilan	203

kortteerin ² tilannetta. Uusia nuorisoasuntoja ei Seinäjoelle ole tullut. Kiinteistö Oy Marttilan	204
kortteerin suunnalta todettiin, että erilaiset tuetun asumisen viritelmät voivat olla heidän	205
osaamisalueen ulkopuolella. Eli tuetun opiskelija-asumisen kannalta Kiinteistö Oy Marttilan	206
kortteeri ei järjestäisi tuettua asumista. Käytännössä joku muu taho voisi järjestää tuettua asumista	207
ja Kiinteistö Oy Marttilan kortteeri tarjoaisi vain asunnon ilman muuta tuetun asumisen toimintaa.	208
	209
Lyhyesti voi todeta, että Seinäjoen Kotopesä Nuorisoyhdistys ry:n ja Kiinteistö Oy Marttilan	210
kortteeri tarjoavat vain pelkän asunnon ilman muita virityksiä. Kiinteistö Oy Marttilan kortteerin	211
opiskelija-asuntojen hoitamisessa ("vain pelkkä asunto") on aivan tarpeeksi tekemistä, joten into	212
aloittaa uutta tuettua opiskelija-asumista voi olla vähäinen.	213
	214
10.12.2015 tilanteessa tarkistin ³ Nuoriasuntoliitto ry:n www-sivut. Erilaisia huomoita ovat mm.	215
seuraavat:	216
	217
• Nuoriasuntoliitto ry on yksi monista etujärjestöistä.	218
• Nuoriasuntoliitto ry julkaisee NAL-uutiset sidosryhmille ja tiedotusvälineille.	219
• NAL-uutiset 1/2015 oli ladattavissa Nuoriasuntoliitto ry:n www-sivulta.	220
• Nuoriasuntoliitto ry on antanut lausuntoja eri aiheista.	221
• Nuoriasuntoliitto ry on järjestänyt erilaisia tutkimuksia.	222
• Nuoriasuntoliitto ry on kehittänyt erilaisia valmiita toimintamalleja käytettäväksi.	223
• Nuoriasuntoliitto ry järjestänyt erilaisia (kokeilu)hankkeita.	224
	225
Mielenkiintoista on tietysti Nuoriasuntoliitto ry:n www-sivut, koska aineistoja ennen vuotta 2015	226
puuttuu melkoisen paljon. Eli pidemmän aikavälin historialliset tiedostot puuttuvat	227
Nuoriasuntoliitto ry:n www-sivuilta (tilanne 10.12.2015).	228
	229
NAL-uutiset (1/2015) osoittaa, että Raha-automaattiyhdistys (RAY) on tukenut Nuorisoasuntoliitto	230
ry:n toimintaa (RAY:n logo löytyy uutiskirjeestä). Edunvalvonnan järjestäjänä (NAL-uutiset	231
1/2015) Nuorisoasuntoliitto ry esittää joukon esityksiä nuorisoasumisen edistämiseksi; lisäksi	232
uutiskirjeessä on Nuorisoasuntoliitto ry:n antaman lausunnon tiivistelmä.	233
	234
Edunvalvonnan lisäksi Nuoriasuntoliitto ry kehittänyt erilaisia asumisen sisältöpalveluja, joita	235
voidaan sitten toteuttaa paikallisissa nuoriasuntokohteissa. Kirjoitushetkellä (10.12.2015)	236
toimintamalleja olivat seuraavat:	237
	238
1) nuorten asumiskurssin toimintamalli	239
2) NALK-asumisvalmennuksen toimintamalli	240
3) nuorisopalveluiden ja vuokranantajien yhteistyö nuoren asumisen turvaamisessa	241
4) NAL-paikallisyhdistysten, nuorisopalveluiden ja sosiaalityön yhteistyö asumisen	242
ongelmatilanteissa	243
5) nuoret arjen keskiössä (NAK) -toimintamalli	244
6) asukastupatoiminnan toimintamalli	245
7) vertaisohjaajana verkossa -toimintamalli	246
8) pärjäämisprojekti 9.-luokkalaiselle -toimintamalli	247
9) rästikirjeet vuokra-asumiseen	248
10) nuoren ohjaaminen talous- ja velkaneuvontaan	249
11) vuokratästeihin puuttumisen malli.	250
	251

² www.marttilankortteeri.fi/, Kiinteistö Oy Marttilan kortteeri

³ <http://www.nal.fi>, Nuoriasuntoliitto ry

Eli Nuoriasuntoliitto ry on kehittänyt eri toimintoja ”pelkän asumisen” lisäksi. Seinäjoen Kotopesä Nuorisoyhdistys ry:n osalta voi todeta, että yhdistys järjestää vain ”pelkän asumisen”. Tietysti erilaiset asumisen sisältöpalvelut voisi arvioida huolellisesti uudelleen.

5. Nuoriasuntoliitto ry:n jäsenjärjestöt ja muut nuorisoasumisen järjestöt

Tässä kohtaa on hyvä kerrata jälleen kerran nuorisoasuntoihin liittyen Nuoriasuntoliitto ry:n valtakunnalliset jäsenjärjestöt ja muut nuorisoasumisen järjestöt.

Valtakunnallisia jäsenjärjestöjä (9.12.2015) ovat Invalidiliitto, Suomen Kuntaliitto, Mielenterveyden keskusliitto, Sosialidemokraattiset Nuoret ry, Suomen Keskustanuoret ry, Kokoomuksen Nuorten Liitto ry, Vasemmistonuoret ry.

Mielenkiintoinen yksityiskohta on, että joidenkin Eduskunnassa vaikuttavien puolueiden nuorisojärjestöt eivät ole Nuoriasuntoliitto ry:n valtakunnallisia jäsenjärjestöjä, siis Perussuomalaiset Nuoret, KD Nuoret, Vihreiden nuorten ja opiskelijoiden liitto, Svensk Ungdom.

Seuraava listaus on tehty 18.9.2015, joten tietysti teoksen julkaisuun liittyen voi olla uutta toimintaa erilaisissa nuorisoasumisen järjestöissä. Listassa on erikseen merkitty ne yhdistykset, jotka *eivät ole* Nuoriasuntoliitto ry:n jäsenjärjestöjä: paikkakuntina Asikkala, Elimäki, Haukipudas, Kajaani, Parkano, Pirkkala, Seinäjoki, Toijala. Lisäksi on kaksi (seutu/maa)kunnallista yhdistystä: Seinäjoen seudun Nuorisoasuntoyhdistys ry sekä Pohjois-Suomen Nuorisoasuntoyhdistys ry. Kirjoitushetkellä nämä (seutu/maa)kunnalliset yhdistykset eivät olleet Nuoriasuntoliitto ry:n jäsenjärjestöjä.

Listassa (18.9.2015) on merkittynä seuraavat: yhdistysrekisterin numero, paikkakunta, perustamisen päivämäärä ja viimeksi tehty ilmoitus yhdistysrekisteriin tietojen muuttamisesta. Lisäksi on vielä eri yhdistysten www-sivujen osoitteet. Kaikilla yhdistyksillä ei ollut www-sivuja, vaikka kyseinen paikallinen yhdistys voikin hallinnoida nuorisoasumisen toimintaa tietyllä paikkakunnalla.

Listan tiedot voi tarkistaa Patentti- ja rekisterihallituksen Yhdistysnetti-tietokannasta <http://yhdistysrekisteri.prh.fi/ryhaku.htx> (tietokanta toimi 9.12.2015 tilanteessa)

Asikkalan Nuorisoasunnot ry → Ei Nuorisoasuntoliitto ry:n jäsenjärjestö

156.215 Asikkala 03.04.1992 27.09.2006
<https://www.asikkala.fi/asuminen-ja-tontit/kunnan-vuokra-asunnot/>

Elimäen Nuorisoasuntoyhdistys ry → Ei Nuorisoasuntoliitto ry:n jäsenjärjestö

179.787 Kouvola 24.08.2000 24.08.2000

Espoon Nuorisoasunnot ry

155.283 Espoo 25.10.1991 22.09.2014
<http://www.esna.fi>

Haukiputaan Nuorisoasunnot ry → Ei Nuorisoasuntoliitto ry:n jäsenjärjestö

158.113 Haukipudas 08.03.1993 (ei uudempaa tietoa)

Hyvinkään Nuorisoasuntoyhdistys ry	300
155.556 Hyvinkää 12.12.1991 18.05.2015	301
http://www.esna.fi	302
	303
Hämeenlinnan Seudun Nuorisoasunnot ry	304
174.663 Hämeenlinna 07.09.1998 16.07.2015	305
http://www.nuas.fi/	306
	307
Joensuun seudun nuorisoasuntoyhdistys ry	308
187.470 Joensuu 11.08.2003 08.04.2014	309
http://www.josna.fi/	310
	311
Jyväskylän Nuoriso- ja Palveluasunnot JNP ry	312
154.688 Jyväskylä 18.06.1991 25.03.2009	313
http://www.jsna.fi	314
	315
Kajaanin Nuorisoasunnot ry → Ei Nuorisoasuntoliitto ry:n jäsenjärjestö	316
164.593 Kajaani 20.10.1995 (ei uudempaa tietoa)	317
	318
Kankaanpään Seudun Nuorisoasunnot ry	319
166.883 Kankaanpää 30.07.1996 12.11.2014	320
http://www.kankaanpaa.fi/sivistyskeskus/html/fi/1188902978818789031.html	321
	322
Keski-Uudenmaan nuorisoasuntoyhdistys ry	323
159.699 Kerava 01.12.1993 12.06.2015	324
http://www.kuna.fi	325
	326
Kiimingin Nuorisoasuntoyhdistys ry	327
169.792 Kiiminki 09.05.1997 22.03.2005	328
http://www.osna.fi/asunnot/kiimingin-nuorisoasuntoyhdistys-ry-ketotie-6	329
	330
Kirkkonummen nuorisoasunnot ry	331
197.302 Kirkkonummi 02.10.2007 02.10.2007	332
	333
Kuopion seudun Nuorisoasunnot ry	334
171.317 Kuopio 08.10.1997 23.03.2015	335
http://www.ksna.fi/	336
	337
Lahden Seudun Nuorisoasunnot, LASNA ry	338
154.127 Lahti 08.02.1991 01.07.2014	339
http://www.lasna.net/	340
	341
Lempäälän nuorisoasunnot ry	342
189.083 Lempäälä 22.03.2004 18.06.2012	343
	344
Lohjan nuorisoasuntoyhdistys ry	345
194.754 Lohja 06.09.2006 06.09.2006	346
	347
Nokian ja Pirkkalan Nuorisoasunnot ry	348
171.738 Nokia 13.11.1997 11.01.2012	349

www.nopina.fi/	350
Nuoret asujat stadissa ry	351
186.027 Helsinki 19.12.2002 19.03.2015	352
http://www.nuoretasujat.net	353
	354
	355
Oulunseudun Nuorisoyhdistys ry	356
158.740 Oulu 09.06.1993 12.03.2015	357
http://www.osna.fi/	358
	359
Parkanon Nuorisoyhdistys ry → Ei Nuorisoyhdistys ry:n jäsenjärjestö	360
188.122 Parkano 05.11.2003 05.11.2003	361
	362
Pattijoen Nuorisoyhdistys ry	363
173.354 Raahe 16.04.1998 23.07.2012	364
http://rannikko.4h.fi/pattijoen-nuorisoyhdistys/	365
	366
Pirkkalan Nuorisoyhdistys ry → Ei Nuorisoyhdistys ry:n jäsenjärjestö	367
183.506 Etelä-Pirkkala 16.01.2002 21.12.2010	368
	369
Pohjois-Suomen Nuorisoyhdistys ry → Ei Nuorisoyhdistys ry:n jäsenjärjestö	370
210.398 Oulu 06.06.2013 06.06.2013	371
	372
Porvoon nuorisoyhdistys Pois mamman padalta ry - Borgå ungdomsbostäder Bort från mammas gryta rf	373
177.939 Porvoo 29.11.1999 29.01.2015	374
http://www.pomp.fi/	375
	376
	377
Riihimäen seudun nuorisoyhdistys ry	378
173.680 Riihimäki 19.05.1998 24.02.2015	379
http://www.riinu.fi/	380
	381
Rovaniemen Nuorisoyhdistys ry	382
154.566 Rovaniemi 23.05.1991 06.02.2015	383
http://www.roinu.fi/	384
	385
Savonlinnan Seudun Nuorisoyhdistys ry	386
153.369 Savonlinna 29.08.1990 30.08.2013	387
http://www.nuorisoyhdistys.fi/	388
	389
Seinäjoen Kotopesä Nuorisoyhdistys ry → Ei Nuorisoyhdistys ry:n jäsenjärjestö	390
165.378 Seinäjoki 30.01.1996 (ei uudempaa tietoa)	391
	392
Seinäjoen seudun nuorisoyhdistys ry → Ei Nuorisoyhdistys ry:n jäsenjärjestö	393
175.431 Seinäjoki 24.11.1998 (ei uudempaa tietoa)	394
	395
Tampereen Seudun Nuorisoyhdistys ry	396
150.707 Tampere 08.05.1989 27.08.2014	397
http://www.tasna.fi/etusivu/	398
	399

Toijalan Nuorisoasuntoyhdistys ry → Ei Nuorisoasuntoliitto ry:n jäsenjärjestö	400
187.613 Akaa 25.08.2003 25.08.2003	401
	402
Turun Seudun Nuorisoasunnot r.y.	403
150.165 Turku 18.01.1989 13.03.2014	404
http://turunnuorisoasunnot.fi/	405
	406
Valkeakosken Nuorisoasuntoyhdistys ry	407
182.860 Valkeakoski 25.10.2001 25.10.2001	408
http://www.valkeakoski.fi/portal/suomi/kulttuuri_ja_vapaa-aika/nuoret/nuorten_asuminen/nuorisoasunnot/	409
	410
	411
Vantaan Nuoret Asujat ry	412
190.416 Vantaa 09.11.2004 25.03.2015	413
http://www.vantaannuoretasujat.net/	414
	415
Ylöjärven nuorisoasunnot ry	416
185.350 Ylöjärvi 16.09.2002 25.02.2013	417
http://www.ylojarvi.fi/asuminen-ja-rakentaminen/asunnot/vuokra-asunnot/nuorisoasunnot/	418
	419
Eli nuorisoasumista on yritetty järjestää eri paikkakunnilla riippumatta Nuorisoasuntoliitto ry:n jäsenyydestä. Selvää on joidenkin nuorisoasumisen hankkeiden olevan joillain paikkakunnilla pysähdyksissä eri syistä. Käytännössä pitkäaikaiset rakennushankkeet vaativat aina muutaman vuoden työn, jolloin yksittäisen kunnan alueelta pitää löytyä yhteisö(jä), jo(t)ka pysty(vät) takaamaan pitkäaikaiset rakennushankkeet alusta loppuun saakka.	420
	421
	422
	423
	424
	425
Edellä oleva lista perustuu Patentti- ja rekisterihallituksen Yhdistysnetti-tietokannasta tehtyihin hakuihin – on tietysti mahdollista jonkun nuorisoasumisen paikallisen yhdistyksen tietojen puuttuminen edellä olevassa listassa.	426
	427
	428
	429

6. Tuettu asuminen Seinäjoen seudulla? 430

	431
Vuosien 1999-2000 tilanteessa oli silloisen Seinänaapurit-yhteistyönä nuorisotyöntekijöiden yhteistapaaminen, jonne pyysin päästä kertomaan nuorisoasunnoista. Olin jo soitellut joillekin nuorisotyöntekijöille ennen mahdollista yhteistapaamista. Nuorisotyöntekijät eivät olleet kiinnostuneita ehdottamaani nuorisoasumisen esittelyyn yhteistapaamisessa, joten kutsua tilaisuuteen ei siis tullut.	432
	433
	434
	435
	436
	437
Nuorisotyöntekijöiden vähäinen kiinnostus nuorisoasumisen esittelyyn (1999-2000) on täysin ymmärrettävää, koska heidän asiakkailleen asumisongelmat voivat olla vain yksi ongelma muiden ongelmien joukossa. Eli nuorisotyöntekijät eivät paini nuorten asunto-ongelmien kanssa jokaisena työpäivänä, vaan nuorten ongelmat jakaantuvat erilaisille nuorisotyön ongelmien alueelle. Esimerkiksi voi mainita ⁴ etsivän nuorisotyön hankkeet, jolloin asuntoasiat eivät ole jokaisen etsivän nuorisotyön asiakkaan tärkein ongelma.	438
	439
	440
	441
	442
	443
	444
Edelleen voi todeta erilaisten yhteisöjen tuetun asumisen hankkeet, joita oli ja on edelleenkin. Vuoden 2014 katsauksessa löysin kahdeksan erilaista tuetun asumisen hanketta. Vuoden 2000	445
	446

4 http://www.nuorisotakuu.fi/nuorisotakuu/jotain_muuta/etsiva_nuorisotyö, Nuorisotakuu → etsivä nuorisotyö

tilanteessa paras osaaminen erilaisiin tuetun asumisen virityksiin oli sosiaalitoimessa, mikä ei sinänsä ei ehkä yllätä ketään. 447
448

Vuoden 2016 tilanteessa voi todeta Seinäjoenkin seudulla olevan yksityisiä toimijoita sekä yhdistyspohjaisia toimijoita, jotka aivan oikeasti järjestävät tuettua asumista erilaisille kohderyhmille. 449
450
451
452

Edellisen perusteella Seinäjoen seudulla on jo ennestään erilaisia tuetun asumisen hankkeita, ja erityisen tuetun nuorisoasumisen virittely vaatisi omat työntekijät, minkä lisäksi olisi koko joukko muita kuluja tuetun nuorisoasumisen vuoksi. 453
454
455
456
457

7. Puolueiden hankalasta yhteistyöstä 458

Tässä kohtaa voi todeta pari asiaa ”oman” puolueen toiminnasta. 459
460

Vuonna 1997 järjestin ”oman” puolueen nuorisojärjestön Etelä-Pohjanmaan piirin alaisuudessa viikonlopun kestäneen maanpuolustuskurssin. Jälkikäteen voi todeta, että kyseinen kurssi aiheutti melkoisen mediahuomion, koska kurssia seuraamassa oli tiedotusvälineiden edustajia. Käytännössä asiaa käsiteltiin yhden illan uutislähetyksissä. Käytännössä olisi varmaan pitänyt olla vain muutama luento ilman mitään laajempia toimenpiteitä, mutta nuoret luonnollisesti halusivat oikeaakin toimintaa. Tietysti poliittiset nuorisojärjestöjen pitää tiedottaa laajasti omasta toiminnastaan, mutta erilaisia ylilyöntejä voi sattua sekä poliittisille nuorisojärjestöille että tiedotusvälineille. Pahin kritiikin kärki ”oman” puolueen nuorisojärjestön sisällä oli kurssilaisille järjestetty ammunta; eli ei olisi saanut olla ammuntaa kurssilla. 461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471

Vuodelta 2011 (Rannila 2011: luku 38) on jotain kuvausta järjestämästäni vaalipaneelisten vuoden 2009 eurovaalien vuoksi. Käytännöstä voi todeta, että on mahdollista järjestää useamman poliittisen järjestön yhteistyönä, mutta eri syistä puolueiden yhteistyö on aina välillä vaikeaa. 472
473
474
475

Tässä on mielenkiintoinen paradoksi: puolueiden pitäisi tehdä vaaleissa täysin saumatonta yhteistyötä, jotta puolueet voisivat osoittaa eronsa äänestäjille. Käytännössä pitäisi siis järjestää järjestelmällisemmin heti useampia yhteistilaisuuksia vaalien takia, mutta oman kokemuksen (1997-2009) perusteella täytyy todeta useamman puolueen yhteistilaisuuden vaativan hyvin paljon vaivaa eri syistä. Tämän vuoksi meillä on hyvin paljon poliittisia tilaisuuksia, joiden järjestäjänä on vain ”oma” puolue. 476
477
478
479
480
481
482

Lisäksi on todettava, että olin ”oman” puolueen Jalasjärven vaalipäällikkönä 2009-2010. Tällöin yritin edistää puolueiden välistä yhteistyötä vaalien yhteydessä. Eli käytännössä järjestin muiden puolueiden Jalasjärven vaalipäällikköiden kanssa muutaman yhteisen tilaisuuden. Käytännössä yhteistilaisuuden järjestäminen vaati tietysti paljon enemmän työtä kuin vain yksi ”oman” puolueen tilaisuus. 483
484
485
486
487
488

Itse olen pyrkinyt vierailemaan mahdollisuuksien mukaan eri puolueiden ilmaisissa tilaisuuksissa. Tietysti yksittäisen poliittisen tilaisuuden osanottajien laadusta riippuu, että pidetäänkö ”muun” puolueen jäsenen vierailua hyvänä tai huonona asiana. Suhtautumistapa ”muun” puolueen osanottajaan ei oikeasti riipu puoluekannasta – kyseessä on aina yksittäisen henkilön oma henkilökohtainen suhtautumistapa. Lisäksi voi todeta, että ”oman” puolueen sisällä voi olla valitusta ”muiden” puolueiden tilaisuuksissa käynnistä – riippuu taas henkilöstä. 489
490
491
492
493
494

	495
Takaisin nuorisoasuntoselvitykseen? Käytännössä täytyy todeta, että selvityksen (1.9.1999–28.4.2000) aikana olin luonnollisesti yhteydessä eri puolueiden nuorisojärjestöjen (Etelä-)Pohjanmaan piirien edustajiin. Täysin selväksi tuli, että nuorisoasumisen takia tehtävä yhteistyö poliittisten nuorisojärjestöjen (Etelä-)Pohjanmaan piirien välillä olisi todella vaikeaa saada toimimaan johtuen mm. henkilövaihdoksista.	496 497 498 499 500 501
Selkeänä johtopäätöksenä (28.4.2000 loppuraportti) päätelin, että ”Nuorisoasuntoliitto ry:n jäsenjärjestöinä olevien poliittisten nuorisojärjestöjen piirijärjestöt eivät selvitystyön perusteella pysty käynnistämään pitkäjänteistä nuorisoasuntotoimintaa Seinänaapurien alueella”.	502 503 504 505
Tähän selkeään johtopäätökseen (28.4.2000 loppuraportti) ei ole tullut mitään uutta vuosien 2015-2016 tilanteessa.	506 507 508
Tähän kohtaan voi todeta, että Seinänaapurit on mennyttä hallintoa. Tämän lisäksi entisen Seinänaapurin kunnat ovat tehneet erilaisia kuntaliitoksia. ”Uuden” Seinäjoen taustalla ovat kuntaliitokset – nykyisin ”Uuden” Seinäjoen kaupunki kattaa Nurmon, Peräseinäjoen, Ylistaron ja Seinäjoen alueet. Lisäksi Jalasjärvi ja Kurikka yhdistyvät ”uudeksi” Kurikan kaupungiksi vuonna 2016, minkä lisäksi Jurva on liittynyt jo aikaisemmin Kurikan osaksi. Käytännössä kaikki uusi toiminta nuorisoasumisen vuoksi edellä mainituissa kunnissa pitäisi aloittaa täysin alusta.	509 510 511 512 513 514 515
Tästä seuraa tietysti se toteamus, että vasta poliittisten nuorisojärjestöjen liittotasolla voisi olla jotain pitkäjänteisempää toimintaa; tunnetusti osa poliittisista nuorisojärjestöistä on Nuorisoasuntoliitto ry:n jäsenjärjestöjä. Eli käytännössä poliittisten nuorisojärjestöjen piirijärjestöjen tasolla pitäisi olla joku pitkäaikaisiin rakennushankkeisiin pystyvä yhteisö, jolloin henkilövaihdoksia olisi selvästi harvemmin verrattuna poliittisten nuorisojärjestöjen piirijärjestöjen henkilövaihdoksiin.	516 517 518 519 520 521 522
Tietysti edellä olevat johtopäätökset voivat näyttää masentavalta poliittisten nuorisojärjestöjen (piirit ja liitot) toiminnan kannalta. Itse totean, että poliittisten nuorisojärjestöjen (piirit ja liitot) henkilöiden vaihtuvuudesta huolimatta voisi pitkäaikaisiin rakennushankkeisiin pystyvä yhteisö tehdä hyvin hallinnoitua yhteistyötä poliittisten nuorisojärjestöjen (piirit ja liitot) kanssa.	523 524 525 526 527
8. Yhteiset asia / Nuorisojärjestöjen yhteistyön toimikunta?	528 529
Ehdotin aikanaan eri yhteyksissä nuorisojärjestöjen toimikuntaa hoitamaan yhteistyötä asumisasioihin keskittyen. Tietystikään tällaista toimikuntaa ei ole koskaan perustettu.	530 531 532 533
Itse olen todennut jälkikäteen, että (poliittisten) nuorisojärjestöjen (Etelä-)Pohjanmaan piirien yhteistyölle voisi yleisempi toimikunta, joka vastaisi lähes kaikesta yhteistyöstä piirijärjestöjen välillä.	534 535 536 537
Yksi osa (poliittisten) nuorisojärjestöjen yhteistyön toimikunnan toimintaa voisi olla erilaisten vuosittaisten yhteistyötilaisuuksien järjestäminen. Esimerkiksi edellä mainitusta nuorten maanpuolustuskurssista ei ilmeisesti tullut perinnettä – tällöin olisi voinut olla useamman puolueen nuorisojärjestön väkeä. Lisäksi asumisasioihin liittyen olisi voinut olla joku vuosittainen tilaisuus.	538 539 540 541 542

Itse olen pohtinut yleisempää järjestöä, joka kouluttaisi ns. yhteisiä asioita ilman puoluepoliittisia sitoumuksia. Tietysti tilaisuuksissa voisi olla eri puolueiden edustajia, mutta aiheesta riippuen aiheiden käsittely voisi olla yleisempää ilman puoluepoliittisia sitoumuksia.	543 544 545 546
Tietysti meillä on ⁵ OK-opintokeskus, jolla ei ollut kirjoitushetkellä ⁶ poliittisia nuorisojärjestöjä jäseninään. OK-opintokeskuksen alaisuudessa ⁷ on Okryverkko-tietojärjestelmä, jonne on listattu erilaisten jäsenjärjestöjen koulutuksia. Kirjoitushetkellä (9.12.2015) Okryverkko listasi koulutukset, joiden järjestäjänä on vain OK-opintokeskus. Eli kaikkien jäsenyhteisöjen pitäisi listata oikeasti kaikki järjestettävät omat koulutukset Okryverkko-tietojärjestelmään.	547 548 549 550 551 552
Tietysti meillä on ⁸ Allianssi (Suomen Nuorisoyhteistyö - Allianssi ry), jolla on osa poliittisista nuorisojärjestöistä jäseninään. Kirjoitushetkellä ⁹ Allianssi ry:n tarjoama koulutuskalenteri sisälsi melko vähän tietoa jäsenjärjestöjen koulutuksista.	553 554 555 556
Vastaavia keskusliittoja (vrt. Allianssi, OK-opintokeskus) ovat tietysti mm. ¹⁰ Mielenterveyden keskusliitto ja ¹¹ Vanhustyön keskusliitto ja ¹² Lastensuojelun Keskusliitto.	557 558 559
Periaatteessa löytyisi (esimerkiksi OK-opintokeskus ja Allianssi) yleisempää koulutusta kaikille kiinnostuneille henkilöille ilman poliittisia sitoumuksia. Mutta tämän mahdollisuuden virittely oikeasta toimivaksi järjestelmäksi on vielä hyvin pahasti kesken.	560 561 562 563
Jos jokaisen järjestön erilaiset koulutukset ja tilaisuudet oikeasti ilmoitettaisiin johonkin yhteiseen rekisteriin, niin tietysti joihinkin koulutuksiin ja/tai tilaisuuksiin voisi tulla useamman järjestön edustajia. Tietysti on vielä taloudellinenkin kysymys koskien erilaisten koulutuksien ja/tai koskien tilaisuuksien esiintyjä, jos tilaisuuksien esiintyjät saavat korvauksen esityksistä/koulutuksista.	564 565 566 567 568
Esimerkiksi voi vastaavat yhteistyöstä voi mainita ¹³ aikuiskoulutuksen ja ¹⁴ avoimen yliopistokoulutuksen yhteiset tietopalvelut, jolloin on mahdollista katsoa erilaisten oppilaitosten erilaisia koulutuksia koko Suomen alueella. Kerraten: järjestöpuolella ei (10.12.2015 tilanne) ei ollut yhtä kattavia koulutuksen tietopalveluita – mahdollisesti tämä tilanne voi muuttua jollain aikavälillä.	569 570 571 572 573 574

9. Erilaisista strategioista erilaisissa kunnissa 575

Seinäjoen osalta löytyi seuraavien strategioiden PDF-tiedostot:	576 577
• Seinäjoen kaupungin viestintästrategia 2010-2014	578
• Seinäjoen kaupungin ikääntymispoliittinen strategia	579
• Seinäjoen liikuntastrategia	580
• Seinäjoen kaupungin pyöräilystrategia	581
• Asuntopoliittinen ohjelma 2025 (hyväksytty 15.12.2014)	582

5 <http://ok-opintokeskus.fi>, OK-opintokeskus

6 <http://ok-opintokeskus.fi/jäsenyhteisöt>, OK-opintokeskus – jäsenyhteisöt

7 <https://www.okryverkko.net/?page=WWWMarkkinointiHaku&ok=true&etusivu=false&startItem=0>

8 <http://www.alli.fi/>, Suomen Nuorisoyhteistyö - Allianssi ry

9 <http://www.alli.fi/koulutukset+tapahumat/koulutus-+ja+tapahumakalenteri/>, Koulutus- ja tapahtumakalenteri

10 <http://mtkl.fi>, Mielenterveyden keskusliitto

11 <http://www.vtkl.fi>, Vanhustyön keskusliitto

12 <https://www.lskl.fi>, Lastensuojelun Keskusliitto

13 <http://www.aikuis-koulutus.fi>

14 <https://www.avoinyliopisto.fi>

- Seinäjoen kaupunkistrategia 2013–2020 583
- Maapoliittinen ohjelma 2025 584
- Seinäjoen kaupungin kaavoitusohjelma 2013–2016. 585

Tässä kohtaa mielenkiintoisin on tietysti Asuntopoliittinen ohjelma 2025 (hyväksytty 15.12.2014 587
Seinäjoen kaupunginvaltuustossa). Tähän yhteyteen sopivin aihe taitaa olla strategiassa esitetty 588
asuntopoliittikan strategisen ohjauksen vuosikello. Vuosikellossa on mainittu ”hyvän asumisen 589
foorumi”, joka pitäisi järjestää vuosittain. 590

Mainittu vuosittainen ”hyvän asumisen foorumi” voisi ehkä olla edellä mainittu vuosittainen 591
tilaisuus, jonka takeena on pitkäjänteiseen kehittämistyöhön pystyvä yhteisö – eli tietystikin 592
Seinäjoen kaupunki. Tällöin erilaiset yhteisöt voisivat tietysti perehtyä Seinäjoen kaupungin 593
asuntopoliittista ohjelmaan – esimerkiksi poliittisten nuorisojärjestöjen (Etelä-)Pohjanmaan 594
piirijärjestöt. 595

Kurikan (Kurikan kaupungin strategia 2013-2016) ja Ilmajoen (Ilmajoen kuntastrategia 2012) 596
strategian asiakirjoja on vähemmän. Tähän voi koota tärkeimmät strategian asiakirjoista. 597

**Kurikka: Kiinteistö Oy Kärrykartano huolehtii asuntojen vuokrauksesta ja vuokra- 600
asuntojen rakennuttamisesta. 601**

Ilmajoki: Kunta toimii aktiivisesti työpaikkojen ja asuntojen lisäämiseksi. 602

Lisäksi on huomioitava Jalasjärven kunnan ja Kurikan kaupungin (lisäksi Jurva Kurikan kaupungin 603
osana) yhdistyminen vuonna 2016. Vuoden 2016 jälkeen on mahdollista ”uuden” Kurikan 604
kaupungin strategiat huomioiden kunnan erityispiirteet (erikseen huomioiden entiset Jalasjärven ja 605
Jurvan kunnat). 606

Vuoden 2000 loppuraportista totesin, että Seinäjoella voisi edetä edelleen nuorisoasumisen 607
kehittämisessä. Muut silloiset kunnat (Nurmo, Jalasjärvi, Kurikka, Peräseinäjoki, Ylistaro) olisivat 608
ehkä voineet kehittää nuorisoasumista omalla aikatauluillaan, mutta mitään kiirettä kehittää 609
nuorisoasumista entisissä kunnissa (Nurmo, Jalasjärvi, Kurikka, Peräseinäjoki, Ylistaro) ei ollut. 610

10. Perustellut tekstit vastaan epämääräiset 611 mielipiteet? 612

Miksi pitää käsitellä samaa asia useamman (2000, 2009, 2014, 2016) kerran? Hyvä kysymys! 613

Jos jossain Etelä-Pohjanmaan kunnassa (myös Seinäjoen ulkopuolella) lähdetäisiin oikeasti 614
kehittämään nuorisoasumista, niin tehdystä selvityksestä voisi olla apua täysin uudelle 615
nuorisoasuntoselvitykselle. 616

Eri vuosina tehdyt johtopäätökset voisi tietysti tarkistaa hyvin huolellisesti täysin uuden 617
nuorisoasuntoselvityksen alkuvaiheissa. Mahdollisesti osa aikaisemmin (2000, 2009, 2014, 2016) 618
tehdyistä johtopäätöksistä voisi osoittautua vääräksi. 619

Tähän voi kopioida 30. syyskuuta 2010 julkaistun mielipidekirjoituksen JP-Kunnallisanomat 620
-paikallislehdessä. 621

30 / Helppo haukkua työstä, toisen tietämättä?

http://www.jukkarannila.fi/mielipidekirjoitukset.html#nro_30

30. syyskuuta 2010 / JP-Kunnallisanomat

16.9. oli juttu Kiuaskallion kehittämissuunnitelmasta. 20.9. oli nimimerkin ”Suunnittelukukkanen” kirjoitus, jossa suunnitelmaa arvosteltiin. 21.9. kävin suunnitelman esittelytilaisuudessa.

On murheellista, jos nimimerkillä haukkumme hanketta, jolla on saatu osin/kokonaan kunnan talouden ulkopuolista rahaa.

Nimimerkki ”Suunnittelukukkanen” ei tiedä, mitä asioiden selvittäminen oikeasti on.

Otan esimerkiksi itse tekemäni selvityksen ”Nuorisoasumisen mahdollisuuksista Seinänaapurien alueella”, jonka tein 7.8.1999-28.4.2000. Olin yhteydessä 53 henkilöön (tapaaminen, haastattelu, puhelinsoitto), osasta useammankin kerran. Tein erillisen puhelinhaastattelun 38 henkilölle. Kävin useammassa tilaisuudessa (Seinäjoki, Vaasa, Kurikka, Ilmajoki) esittelemässä nuorisoasumista. Hämeenlinnassa ja Oulussa tutustuin nuorisoasumiseen.

Selvitykseni tein opintojen ohella lähes ilmaiseksi palvelukseni poliittisten nuorisojärjestöjen Pohjanmaan/Etelä-Pohjanmaan piirijärjestöjä. Demokratia vaati uhrinsa.

Loppuraportista ei koskaan selviä todellisen työn määrä, koska yksi tapaaminen tai tilaisuus voi olla päivän tai kahden työ järjestelyiden, lisäselvityksien, kirjallisten töiden yms. seurauksena. Lisäksi hallinnolliset järjestelmät vaativat monesti lisätyötä.

Yksi (kunnan) työntekijä ei voi selvittää yhtä asiaa puolta vuotta, joten yhden henkilön selvityksiä välillä tehdään, jotta saadaan tilannekatsaus/suosituslista kovalle työlle: eli lapiota, kaivinkonetta, työväkeä, jne. jonnekin.

Ongelma selvityksissä on, että harvoin ns. päättäjät tai mielipidevaikuttajat muuttavat mielipidettä, koska ns. koulutettukin henkilö hyväksyy monesti vain tietoa vahvistamaan ennakkokäsityksiä. Selvityshenkilö tekee suuren määrän ajattelutyötä, ja katsoo asiaa monelta kannalta, mutta loppuraporttiin kaiken tiivistäminen on vaikeaa. Sitten ns. päättäjät noukkivat selvityksen loppuraportista vain omaa kantaa vahvistavia kohtia.

Selvityksien suosituksia harvoin noudatetaan, tai selvitys mitätöidään päätöksenteossa. Itse tein 9.10.2009 nuorisoasuntoselvityksen jälkiarvioinnin, ja harvaa suositusta noudatettiin. Näin löytyy aina henkilö, joka valittaa selvityksen pölyttyvän hyllyllä.

Ongelma ei ole selvityksien laatu, vaan henkilöt, jotka tietävät kaiken kaikesta muita paremmin.

Jukka Rannila
kuntalainen

Tuohon mielipidekirjoitukseen liittyy Kirjoitelmia I -teoksen luku 44 (Rannila 2011). Kyseisessä

Kiuaskallion urheilu- ja ulkoilualueen kehittämissuunnitelmassa on 39 sivua. Oma loppuraporttini vuodelta 2000 on 32 sivua (kirjainkoko 11), minkä lisäksi on loppuraportin 12-sivuinen liite ja kokoelma erilaisia www-sivuja.	681 682 683 684
Mielenkiintoista oli 20.9.2010 julkaistu (nimimerkki ”Suunnittelukukkanen”) mielipide, jonka mukaan selvittävät asiat olisi voitu tehdä muutaman minuutin ajattelutyön tuloksena. Eli kyseinen selvitys haukuttiin jo ennen 21.9.2010 esittelytilaisuutta.	685 686 687 688
Itse olin 21.9.2010 tilaisuudessa, jossa Kiuaskallion urheilu- ja ulkoilualueen kehittämissuunnitelmaa asianmukaisesti esitteli selvitystyön tekijä. Tehty selvitys on laaja katsaus keskittyen luonnollisesti erilaisten liikuntalajien nykytilanteeseen ja mahdollisuuksiin kehittää erilaisten liikuntalajien toimintaedellytyksiä Kiuaskallion alueella. Kyseessä ei todellakaan ole vain muutaman minuutin ajattelutyötä vaatinut selvitystyö.	689 690 691 692 693 694
Mikä tahansa hyvin perusteltu selvityksen raportti vaatii kohtuullisen määrän ajattelutyötä, jonka tiivistäminen loppuraporttiin on aivan oma kokonaisuutensa. Käytännössä on erittäin vaikea arvioida erilaisten mielipidevaikuttajien suhtautumista erilaisiin selvityksiin.	695 696 697 698
Käytännössä erilaiset mielipidevaikuttajat eivät helposti muuta omia ennakkokäsityksiään. Eli tehdystä selvityksen raporteista noukitaan vain ja ainoastaan omia mielipiteitä vahvistavia ennakkokäsityksiä. Käytännössä erilaisten mielipidevaikuttajien näkökulmat voivat olla hyvinkin voimakkaasti lukkiutuneita.	699 700 701 702 703
Tähän liittyen olen todennut, että jopa yliopistotasoinen koulutus voi johtaa näkökulmien voimakkaaseen lukkiutumiseen, vaikka yliopistotasoinen koulutuksen pitäisi nimenomaan laajentaa näkökulmia.	704 705 706 707
Sitten on tietysti vielä yksi ongelma kaikille selvitystöille: erilaiset mielipidevaikuttajat voivat kohdistaa ankaraakin arvostelua selvitystyön tekijää kohtaan. Eli jonkun selvityksen esittelijä on tietysti täysin väärä (tms. laatusanaa) henkilö tuomaan selvityksen viestiä oman arvonsa tuntevien mielipidevaikuttajien mielestä.	708 709 710 711 712
Kumpaakin selvitystä (nuorisoasuntoselvitys sekä Kiuaskallion urheilu- ja ulkoilualueen kehittämissuunnitelma) voi tietysti arvostella, koska selvityksien tekijät voivat olla joidenkin mielipidevaikuttajien mielestä täysin sopimattomia henkilöitä tekemään selvitystä.	713 714 715 716
Eli suurin ongelma ei ole selvityksien loppuraporttien laatu, vaan kaikesta oman arvonsa tuntevat mielipidevaikuttajat. Näin voi todeta sekä nuorisoasuntoselvityksestä että Kiuaskallion urheilu- ja ulkoilualueen kehittämissuunnitelmasta.	717 718 719 720

11. Avoimuus / Asioihin perehtyminen 721

Nuorisoasuntoselvityksen aineistot ovat olleet vapaasti saatavilla sähköisessä muodossa vuodesta 2000 alkaen; tämän lisäksi on tehtynä katsaukset vuosina 2009 ja 2014. Eli nuorisoasuntoselvitys oli melkoisen avointa toimintaa. Onko kaikki muu poliittinen toiminta avointa?	722 723 724 725 726
Tieto on valtaa? Kynä on miekkaa terävämpi? Tällaiset lausahdukset ovat tulleet vastaan.	727 728

Aikanaan Tampereen vaiheen aikana (2001-2004) osallistuin muutamaan ”oman” puolueen tilaisuuteen – sekä yliopiston järjestö että paikallinen kaupungin järjestö. ”Oman” puolueen osalta kaikki kiinnostuneet saivat osallistua tilaisuuksiin, joissa selvitettiin kaupunginvaltuuston esityslistoja.	729 730 731 732 733
Aikaisemmin (Rannila 2011: luku 68) käyn läpi tekemääni kuntalaisaloitetta, jossa ehdotin Jalasjärven kunnanvaltuuston videointia. Tunnetulla tavalla Jalasjärven kunnanvaltuusto ei hyväksynyt aloitetta. Kirjoitushetkeen (11.12.2015) mennessä olen katsonut kerran Kurikan kaupunginvaltuuston kokouksen suoraa lähetystä; tämän lisäksi kaupunginvaltuuston kokouksista on videotallenteet saatavilla alkaen 25.11. 2013 kokouksesta.	734 735 736 737 738 739
Yksi asia on puolueiden puolue toimistojen, piirien ja paikallisten (katto)järjestöjen viestintä. Lisäksi on vielä huomioitava Eduskunnassa olevien puolueiden yleinen tiedotus ja valittujen kansanedustajien (yhteis)viestintä; käytännössä edellä mainitut yhteisöt ja henkilöt voivat järjestää hyvin erilaista viestintää. Esimerkiksi voi mainita Jalasjärven paikalliset poliittiset järjestöt. Kirjoitushetkellä (11.12.2015) löysin Jalasjärvellä edustetuista puolueista vain Jalasjärven Kokoomus ry:n yleisen sähköpostilistan.	740 741 742 743 744 745 746
Tässä voi todeta Tampereen vaiheen (2001-2004) kokemuksen yliopiston poliittisten järjestöjen sähköpostilistoista: osa listoista oli täysin vapaalla liittymisoikeudella ja osa oli suljettuja listoja. Tässäkin kohtaa puoluekanta ei ole merkittävin seikka, joten listojen liittymisoikeudet riippuvat aina valittujen edustajien mielipiteistä.	747 748 749 750 751
Oma johtopäätös on aika selvä: erityisesti yksittäinen valtuustoon vaaleissa valittu ”uusi” valtuutettu joutuu opiskelemaan uusia/eri aiheita valtuustokauden aikana. Käytännössä ”uuden” valtuutetun ensimmäinen valtuustokausi voi kulua erilaisten aiheiden opettelussa.	752 753 754 755
Eri puolueet järjestävät kyllä erilaisia koulutuksia. Vuonna 2011 (Rannila 2011: luku 51) eduskuntavaalien kiinnostuksen vuoksi kävin 15 tilaisuudessa edustaen kuutta puoluetta. Toisaalta kävin Eurooppa-tiedotuksen tilaisuudessa, jossa oli kunnan esitelmä valtionaloudesta. Itse kuulin tällaisen esitelmän valtionaloudesta ensimmäistä kertaa vuonna 2011, vaikka olen ollut seurannut yhteisiä asioita tarkemmin vuodesta 1994 alkaen. Kyseisessä kirjoituksessa (Rannila 2011: luku 51) pohdin puolueen ns. rivijäsenen opastamista erilaisiin aiheisiin. Käytännössä puolueen ns. rivijäsenen kouluttaminen erilaisiin asioihin ennen valintaa kunnanvaltuutetuksi riippuu täysin ”oman” puolueen järjestelmistä.	756 757 758 759 760 761 762 763 764
Mitä edellä mainituilla aiheilla on tekemistä nuorisosasuntoselvityksen kanssa? Hyvä kysymys!	765 766
Selvää on vuosien 2000-2016 perusteella puolueiden ns. rivijäsenten kouluttamisen eri aiheisiin olevan melkoisen puutteellista. Tietysti poliittiset nuorisojärjestöt järjestävät erilaisia koulutuksia, mutta nuorisojärjestön ulkopuolella ns. rivijäsenten kouluttamisen eri aiheisiin voi olla vähäisempää. Kuten todettuna aikaisemmin: vasta vaalien jälkeen valtuutetuksi pääseminen oikeuttaa erilaisiin kunnan/kaupungin järjestämiin tilaisuuksiin – ei siis ennen valintaa. Esimerkiksi erityisesti nuorisotasumiseen ja yleisempiin asumisasioihin liittyen voivat ”uudet” valitut valtuutetut saada asuntoasioiden opastusta vasta valtuutetuksi pääsyn jälkeen.	767 768 769 770 771 772 773 774
Itse ehdotan, että ainakin osa ”uusille” valtuutetuille järjestetyistä kunnan/kaupungin tilaisuuksista olisi vapaalla osallistumisoikeudella. Itse oletan, että näihin kunnan/kaupungin avoimiin tilaisuuksiin ei olisi mitään yleisöryntäystä. Yksi vaikutus voisi olla avoimissa tilaisuuksissa käyneiden henkilöiden tietojen tason nostamista eri tavoilla.	775 776 777 778

Mahdollisesti aikaisemmin mainittu Seinäjoen vuosittainen ”hyvän asumisen foorumi” olisi tällainen tilaisuus, jossa nostetaan eri henkilöiden tietotasoa ilman valtuuston jäsenyyttä.

779
780
781
782

12. Idea: nuorisoasumista lisää Etelä-Pohjanmaalla?

783

Mitä voisivat olla nuorisoasumisen mahdollisuudet Etelä-Pohjanmaalla?

784
785
786

Jos puolueiden laaja yhteistyö onnistuisi oikeasti joissain Etelä-Pohjanmaalla sijaitsevassa kunnassa, niin tietysti nuorisoasumista voisi laajentua myös Seinäjoen ulkopuolella. Jos puolueiden laaja yhteistyö onnistuisi oikeasti jatkossa, niin tietysti nuorisoasumista voisi laajentaa myös Seinäjoella. Tietysti voi todeta nuorisoasumisen Seinäjoella (ja Seinäjoen seudulla) olevan vähäisempää (vain yksi asuntokohde) kuin muilla paikkakunnalla.

787
788
789
790
791
792

Yksi osa puolueiden laaja yhteistyötä olisi nuorisoasumiseen tarkoitetun tontin osoittaminen jollain Etelä-Pohjanmaalla sijaitsevalla paikkakunnalla. Tontin osoittamisen jälkeen voisi aloittaa hakemaan rahoitusta (ARA).

793
794
795
796

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (ARA) on julkaissut hakuohjeet 19.1.2015, ja näistä ohjeista voi katsoa seuraavia huomioita.

797
798
799

2.1.1 Uudistuotanto (sivu 5)

Asuntotuotannosta kohdistetaan:

- Valtaosa suurimpiin kasvukeskuksiin, erityisesti Helsingin seudulle. 802
- Helsingin seudulla ensisijaisesti seudun aiesopimuksen mukaisille kohdealueille ja muilta osin yhdyskuntarakenteen kannalta edullisille alueille aiesopimuksen tavoitteiden mukaisesti. 803
804
805
- Elinkaaritaloudeltaan edullisten ja energiaa säästävien asuntojen tuottamiseen nopeimmin kasvaviin keskuksiin, erityisesti Helsingin seudulle. 806
807
- Nykyistä yhdyskuntarakennetta eheyttävällä tavalla erityisesti raideliikenteeseen tukeutuvalla täydennysrakentamisella. 808
809
- Vain alueille, joilla on kohtuuhintaisten asuntojen pitkäaikaista tarvetta (ottaen huomioon alueen tuleva väestökehitys ja asuntojen käyttöasteet) 810
811
- Kasvualueille, joilla asuntojen tarjonta ei vastaa kysyntää. 812
813

Liitteessä 1 (ARA:n hakuohjeet 19.1.2015) todetaan, että Seinäjoen seudulla kasvukuntia ovat Ilmajoki, Lapua ja Seinäjoki. Näin voisi periaatteessa ajatella nuorisoasumisen kehittämistä Ilmajoella, Lapualla ja Seinäjoella, mutta hakemus ARA:n suuntaan pitäisi tietysti perustella hyvin.

814
815
816
817

Korkotukilainihakemus (Lomake ARA 64) (vuokra-, osaomistus- ja asumisoikeustalot) vaatii kunnan lausunnon. Edelleen voisi harkita valmiin talon ostamista vuokratalon jossain Etelä-Pohjanmaan kunnassa, jolloin ei olisi pakko rakentaa mitään uutta. Tällöinkin tarvitaan kunnan puoltava lausunto (Ympäristöministeriön lomakkeet KT2 ja KT2a), jotta ARA myöntäisi korkotuen. Vaatimuksena on käyttötarkoituksen olevan sosiaalisin perustein vuokrattavien vuokra-asuntojen hankkiminen.

818
819
820
821
822
823
824

Oma oletus on, että sosiaalisin perustein vuokrattavien vuokra-asuntojen hankkimisen päälle on oltava jotain muuta toimintaa, mutta ARA:n kautta tätä ei rahoiteta.

825
826

Tämän jälkeen voisi katsoa RAY:n (Raha-automaattiyhdistys – julkisoikeudellinen yhdistys) hakuoppaita, koska RAY rahoittaa muutakin vain asuntojen rakentamisen lisäksi.

Kirjoitushetkellä oli käytössä (4.4.2015) julkaistu RAY:n hakuopas vuoden 2016 avustusten hakuun. Yksi RAY:n avustuskohteista on erityisryhmien asuminen. Oppaassa (luku 4) todetaan RAY:n asumisen avustamisen painopisteen olevan pitkäaikaisasunnottomien ja erityisryhmien tukiasumisessa. Näin ollen voisi RAY:n kautta saada vuokrattavien vuokra-asuntojen hankkimisen päälle tukea erityisryhmien tuettuun asumiseen. Yksi kohta (luku 4.1.) oppaassa on erityistä tukea tarvitsevat nuoret, jolloin RAY voi rahoittaa tukiasuntojen hankintaa, rakentamista ja peruskorjaamista.

RAY:n avustustietokantaa ¹⁵ kannattaa katsoa tässä kohtaa. Avustukset saa katsottua rajaten maakunnaksi Etelä-Pohjanmaan, joten (12.12.2015 tilanteessa) avustukset olivat seuraavat:

Toiminta	Haettu	Myönnetty
Sairaus- ja vammaisjärjestöt	2 316 917	885 250
Ikääntyneiden järjestöt	1 809 000	300 000
Yleisen terveyden ja hyvinvoinnin järjestöt	1 067 167	468 500
Mielenterveys-, päihde- ja riippuvuusjärjestöt	1 023 000	627 333
Omaisjärjestöt	722 500	511 000
Monialajjärjestöt	417 250	252 250
Lapsi- ja perhetyön järjestöt	171 667	142 000
Nuorisoalan järjestöt	96 000	0
Työllisyyden edistäminen ja työttömien järjestöt	42 000	42 000
Muut	0	0
Pelastusalan vapaaehtoisjärjestöt	0	0
Koko Etelä-Pohjanmaa	7 665 500	3 228 333

Edellä oleva lista osoittaa kilpailun avustuksista olevan kovaa myös Etelä-Pohjanmaalla – kaikkia haettuja hankkeita ei siis oikeasti avusteta.

Käytännössä investointiavustuksia (RAY:n kautta) vuonna 2015 Etelä-Pohjanmaalla ovat saaneet vain jotkut vanhustenkotiyhdistykset. Itse tulkitsen, että projektiavustusta (RAY) en antaisi rakennushankkeisiin, koska sitä varten on investointiavustusta.

Yksi mahdollisuus olisi RAY:n yleisavustuksen (Ay) hakeminen (RAY:n hakuopas). Oppaassa todetaan, että yleisavustuksia myönnetään *toimintansa vakiinnuttaneille* sosiaali- ja terveysjärjestöille niiden sääntöjen mukaisesta, yleishyödyllisestä toiminnasta aiheutuviin yleiskuluihin eli hallintokuluihin. Tässä kohtaa voi todeta, että Etelä-Pohjanmaalla on toki joitain *toimintansa vakiinnuttaneita* sosiaali- ja terveysjärjestöjä, mutta vuonna 2015 tilanteessa yksikään järjestö Etelä-Pohjanmaalla sijaitseva sosiaali- ja terveysjärjestö ei ollut hakenut yleisavustusta.

Etelä-Pohjanmaalla ei kirjoitushetkellä (tietojeni mukaan) ole toimintansa vakiinnuttanutta sosiaali- ja terveysjärjestöä, joka keskittyisi vain ja ainoastaan nuorisoasumiseen. Etelä-Pohjanmaalla on tietysti joitain *toimintansa vakiinnuttaneita* sosiaali- ja terveysjärjestöjä, joiden toiminnan osana on asumisen lisäksi erilaiset tukipalvelut. Käytännössä toimintansa vakiinnuttaneet sosiaali- ja terveysjärjestöt ovat hankkineet omat tukiasuntonsa eri tavoilla.

¹⁵ <http://avustukset.ray.fi/fi-fi/yleiskatsaus/2015/avustukset-toimialoittain>, RAY Avustustietokanta

13. Käytäntö: kuinka kaukana nuorisoasunnot voisivat sijaita (Seinäjoen) keskustasta?

Opintojeni vuoksi olin tosiaan Tampereella 2001-2004 – tarkasti ottaen asuin Tampereen seudun opiskelija-asuntosäätiön (TOAS) Peltolammin asuntokohteessa, eli Reinolassa. Kyseinen kohde oli suhteellisen kaukana Tampereen keskustasta. Käytännössä asuntokohteeseen muutti opintojensa alkuvaiheessa olevia nuoria, jotka halusivat kuitenkin asua lähempänä keskustaa. Käytännössä kyseisestä asuntokohteesta oli poismuuttoa oppilaitosten lukuvuoden aikana. Edellä olevista syistä Reinolassa asui jo opintojensa loppuvaiheessa olevia opiskelijoita ja perheen perustaneita opiskelijoita.

Lisäksi on huomioitava, että kesällä 2001 sain Reinolasta asunnon käytännössä heti, koska Reinolan asuntokohteen asuntoja oli kesällä tyhjänä. Itse olin jonkin aikaa asuntokohteen (Reinola) asukastoimikunnan puheenjohtaja, jolloin osallistuin asukastoimikuntien edustajien (Tampereen seudun opiskelija-asuntosäätiö, eli TOAS) yhteisiin tilaisuuksiin.

Kirjoitushetkellä (12.12.2015) Reinolan asuntokohdetta (TOAS) kuvattiin perheasukkaille rakennettuna rauhallinen kohteena, joka peruskorjattiin vuonna 2012 vastaamaan nykyajan perheiden tarpeita. Sinänsä Reinolan kehitys perheasukkaiden kohteeksi on täysin ymmärrettävää, koska vuosina 2001-2004 kaikki asunnot eivät olleet perheasukkaille suunniteltua.

Vastaavaa voi verrata Seinäjoella sijaitsevaan Satamoonmäen asuntokohteeseen. Kesällä 1997 olin englannin kielikurssilla silloisessa Seinäjoen ammatillisessa aikuiskoulutuskeskuksessa, ja asuin kyseisen kurssin ajan Satamoonmäen asuntokohteessa. Muistelen silloinkin asunnon löytyneen suhteellisen nopeasti, koska kesällä oli kohteessa asuntoja tyhjiään.

Miten edellä mainittu liittyy nuorisoasumiseen Etelä-Pohjanmaalla? Nuorisoasuntoselvityksen tiivistelmässä totean, että nuorisoasumisella tarkoitetaan kohtuuhintaisten ensiasuntojen tarjoamista 18-29 -vuotiaille ei-opiskeleville nuorille.

Käytännössä täytyy todeta, että kaikilla 18-29 -vuotiaille ei-opiskeleville nuorilla ei välttämättä ole varaa käyttää ja ylläpitää omaa autoa. Tietysti 18-29 -vuotiaat ovat voineet saada oman auton esimerkiksi joltain sukulaiselta. Tämän pohjalta voi todeta, että Seinäjoen nuorisoasuntokohde (Pellervonkatu 9) Seinäjoella sijaitsee hyvin lähellä Seinäjoen keskustaa, jolloin oman auton hankkiminen ei ole hetimiten ajankohtaista.

Jos nuorisoasumista laajentaisi esimerkiksi Seinäjoella, Lapualla ja Ilmajoella, niin nuorisoasumiseen osoitettavien tonttien sijainti pitäisi ehkä olla suhteellisen lähellä kunta/kaupunkikeskustaa. Tässä palaamme takaisin tontin osoittamiseen, eli käytännössä uudet nuorisoasumisen hankkeet vaatisivat jossain yksittäisessä Etelä-Pohjanmaan kunnassa hyvää yhteistyötä eri yhteisöjen kesken.

14. Yhteenvetoa / Mahdollisuuksia?

Etelä-Pohjanmaan tilannetta voi verrata Hämeenlinnaan. Vierailuni (1999) aikaan Hämeenlinnan nuorisoasumisen hankkeet olivat alkuvaiheessa, ja kirjoitushetkellä (12.12.2015) asuntokohteita oli viisi. Eli hyvin pienestä alusta (1999-2015) on Hämeenlinnassa päästy eteenpäin.

Etelä-Pohjanmaan osalta Seinäjoella olisi parhaat mahdollisuudet laajentaa nuorisoasumista, ja tähän liittyen voisi tehdä täysin uuden nuorisoasuntoselvityksen keskittyen nimenomaan Seinäjoelle. Ehkä joku yhteisö tai useampi yhteisö tekee Seinäjokea koskevan selvityksen täysin uudelta pohjalta – tämä jää nähtäväksi.

923
924
925
926
927
928

15. Esimerkki Jalasjärveltä / Kotiportti

929

Vuonna 2013 valmistui Jalasjärven Seudun Vanhustenkotiyhdistys ry:n rakennuttamana Kotiportti-kerrostalo, jossa on 35 asuntoa ikäihmisille.

930
931
932
933

Käytännössä hanketta yritettiin kahteen kertaan, ja ensimmäinen hanke päättyi eri syistä; itse en ole selvittänyt ensimmäisen hankkeen epäonnistumisen syihin. Tunnetulla tavalla ensimmäisestä hankkeesta on tullut vastaan monenlaista väitettä, joiden totuusarvoa en tiedä oikeasti.

934
935
936
937

Kotiportin vuokra-asutuskohdetta oli siis suunniteltu ja pyritty toteuttaa jo vuodesta 2004 saakka eri vaiheissa.

938
939
940

Toinen hanke vedettiin uudelta pohjalta, ja tuloksena on siis vuonna 2013 valmistunut kerrostalo. Tässä kohtaa en ole haastatellut toisen hankkeen vastuuhenkilöitä.

941
942
943

Lakea Oy¹⁶ tuli hankkeeseen konsultiksi vuonna 2010 ja hankki kohteelle rahoituksen Raha-automaattiyhdistykseltä (RAY) ja korkotukilainan Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskukselta (ARA). Eli myös muuttotappiokuntakin voi saada RAY:n ja ARA:n rahoitusta, kunhan asia perustellaan kunnolla.

944
945
946
947
948

Tältä pohjalta voisi tietysti pohtia rahoituksen hakemista Raha-automaattiyhdistykseltä (RAY) ja korkotukilainan hakemista Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskukselta (ARA) erityisesti nuorisoasumiseen myös Seinäjoen ulkopuolella.

949
950
951
952

16. Nuorisoasuminen / Uusi alku Etelä-Pohjanmaalla?

953

Kirjoitushetkellä (15.12.2015) on tietooni tullut uusi hanke, jossa voitaisiin aloittaa uudelleen nuorisoasumisen kehittämistä Seinäjoen seudulla. Käytännössä hankkeen tavoitteena on ollut käynnistää uudelleen Seinäjoen seudun nuorisoasuntoyhdistys ry:n toimintaa.

954
955
956
957
958

Jalasjärven esimerkin perusteella voi todeta, että vanhalle hankkeelle voi olla uusi alku erilaisten henkilövaihdosten jälkeen. Näin voisi ajatella myönteisesti tietooni tulleesta uudesta nuorisoasumisen hankkeesta Etelä-Pohjanmaalla.

959
960
961
962

Tietysti on mahdollista virittää uutta (seutu/maa)kunnallista yhteistyötä. Tällöin voisi selvittää nuorisoasumisen kehittämistä esimerkiksi Ilmajoella ja Lapualla. Edellä mainitulla tavalla Ilmajoki, Lapua ja Seinäjoki on merkitty kasvaviksi kunniksi, joihin on mahdollista kohdistaa ARA:n rahoitusta. Selvää on, että monessa muussa Etelä-Pohjanmaan kunnassa on muuttotappiota, joten mahdollinen uusi nuorisoasumisen hanke jossain muuttotappiokunnassa pitäisi tietysti perustella

963
964
965
966
967

16 <http://www.lakea.fi/>, Lakea Oy:n www-sivut → 1.8.2012 tiedote koskee Kotiportti-kerrostalon rakentamista

hyvin ARA:n ja RAY:n rahoitusta haettaessa.	968
	969
30.11.2015 ¹⁷ listauksessa oli seuraavia asukaslukujen tietoja:	970
Alajärvi: 10050	971
Alavus: 12059	972
Ilmajoki: 12180	973
Kauhajoki: 13900	974
Kauhava: 16813	975
Kurikka: 13975	976
Lapua: 14595	977
Seinäjoki: 61491	978
	979
	980
Tuossa listassa on Etelä-Pohjanmaan kuntia/kaupunkeja, joilla oli merkittynä 31.11.2015	981
listauksessa yli 10000 asukasta. Onko muissa Etelä-Pohjanmaalla sijaitsevissa alle 10000 asukkaan	982
kunnissa mitään mahdollisuuksia erillisille nuorisoasunnoilla, koska väkiluku voi vähentyä	983
nimenomaan 18-29 -vuotiaiden osalta? Hyvä kysymys!	984
	985
Edellä mainitulla nuorisoasumisen uudella hankkeella voisi tietysti tehdä katsauksen noihin yli	986
10000 asukkaan kuntiin/kaupunkeihin. Tietysti voisi tehdä pienen selvityksen yli 10000 asukkaan	987
kuntien/kaupunkien tilanteesta. Tietysti kaikkien pienempien selvityksien tulokset riippuisivat eri	988
kuntien/kaupunkien viranhaltijoista ja luottamushenkilöistä, minkä lisäksi eri järjestöjen kiinnostus	989
voisi vaihdella kunnasta toiseen.	990
	991
17. Seinäjoen Kotopesä Nuorisoyhdistys ry:n	992
toiminnan kehittäminen?	993
	994
Aikaisemmin on todettu, että Seinäjoen Kotopesä Nuorisoyhdistys ry:n osalta pitäisi tehdä oma	995
selvityksensä – esimerkiksi liittyminen Nuoriasuntoliitto ry:n jäseneksi pitäisi selvittää erikseen.	996
	997
Yksi mahdollisuus Seinäjoella olisi Seinäjoen Kotopesä Nuorisoyhdistys ry:n jäsenpohjan	998
laajentaminen eri tavoin. Tällöin voisi olla Seinäjoella tehtäville uusille nuorisoasumisen hankkeille	999
laajempaa tukea kuin vain kolmen nykyisen jäsenyhteisön tuki. Jäsenyhteisöjen lisääminen voisikin	1000
olla yksi uudenlaisen selvityksen kohde.	1001
	1002
Edelleen on mainittava Seinäjoen ”hyvän asumisen foorumi”, joka olisi vuosittainen tilaisuus;	1003
mahdollisesti tätä kautta voisi olla vuosittain tiedotusta nuorisoasumisen vuoksi.	1004
	1005
Oma päätelmä on, että Seinäjoella pitäisi edetä ensin hankkimalla tontti nuorisoasumista varten.	1006
Käytännössä tontin osoittaminen vaatisi tietysti laajaa tukea Seinäjoen kaupunginvaltuuston	1007
suunnalta. Nuorisoasumisesta pitäisi tietysti asianmukaisesti järjestää tiedotusta kaikille	1008
valtuustoryhmille, jotta nuorisoasumiselle osoitettaisiin uusi tontti. Tässäkin olisi tietysti oman	1009
selvityksen paikka, ja mahdollinen tuki valtuustoryhmistä voisi löytyä eri vaiheiden jälkeen.	1010
	1011

17 <http://vrk.fi/default.aspx?docid=8882>, väestötietojärjestelmä - rekisteritilanne - 31.11.2015

18. Kahden yhdistyksen tilanne Seinäjoella?	1012
	1013
Kirjoitushetkellä on selvää, että Seinäjoella voisi periaatteessa toimia kaksi	1014
nuorisoasuntoyhdistystä, eli Seinäjoen Kotopesä Nuorisoyhdistys ry ja Seinäjoen seudun	1015
nuorisoasuntoyhdistys ry.	1016
	1017
Seinäjoen Kotopesä Nuorisoyhdistys ry ei ole kuitenkaan aloittanut uusia nuoriasumisen hankkeita,	1018
joten Seinäjoella on kirjoitushetkellä vain yksi rakennettu nuorisoasuntokohde. Seinäjoen Kotopesä	1019
Nuorisoyhdistys ry:n toiminnalla on saatu tämä yksi nuorisoasuntokohde rakennettua.	1020
Nuorisoasuntoselvityksen aikaan kävin asianmukaisesti tutustumassa tähän	1021
nuorisoasuntokohteeseen, jonka taustalla on siis Seinäjoen Kotopesä Nuorisoyhdistys ry.	1022
	1023
Tällä hetkellä minulla ei ole vastausta kahden yhdistyksen päällekkäisyyteen. Edellä mainitulla	1024
tavalla voi todeta Seinäjoella olevan mahdollisuuksia rakentaa uusia nuorisoasuntokohteita.	1025
	1026
Tässä on kuitenkin pari tärkeää kysymystä. Haluaako Seinäjoen kaupunki kehittää nuoriasumista	1027
kahden yhdistyksen voimalla? Vai haluaako Seinäjoen kaupunki kehittää nuorisoasumista vain	1028
yhden yhdistyksen kanssa?	1029
	1030
19. Pitkäjänteisen toiminnan turvaaminen?	1031
	1032
Uudet asumisen kehittämisen hankkeet sekä Seinäjoella että Seinäjoen ulkopuolella vaatii yhteisöjä,	1033
joilla on jokin takuu pitkäjänteisestä toiminnasta. Käytännössä uusi rakennushanke on muutaman	1034
vuoden työn tulos, jolloin vain lyhytjänteiseen toimintaan pystyvät yhteisöt eivät oikeasti pysty	1035
johtamaan muutaman vuoden rakennushanketta.	1036
	1037
Pitkäjänteisen toiminnan turvaamisen on tietysti hoidettava Seinäjoella ja muissa kunnissa	1038
(esimerkiksi yli 10000 asukasta) riippuen kuntien erilaisista lähtökohdista, joten jatkossa tehtävää	1039
selvityksen nuorisoasumiseen liittymiseen voisi tehdä selvittäen erityisesti pitkäjänteisen toiminnan	1040
turvaamista. Eri kunnissa on varmaan erilaisia vaihtoehtoja pohdittavaksi.	1041
	1042
Käytännössä suurin ongelma on eri toimijoiden ajan ja rahan puute, koska monelle toimijalle	1043
nuorisoasumisen kehittäminen ei ole tällä hetkellä pääasiallinen työtehtävä. Käytännössä pitäisi	1044
jonkun toimijan kautta saada asianmukaista rahoitusta, jotta joku vastuhenkilö voisi keskittyä edes	1045
osa-aikaisesti nuorisoasumisen hankkeiden kehittämiseen.	1046
	1047
Sekä Seinäjoen Kotopesä Nuorisoyhdistys ry:n ja Seinäjoen seudun nuorisoasuntoyhdistys ry:n	1048
osalta voi todeta, että kyseisillä yhdistyksillä ei ollut kirjoitushetkellä uusia yhteisöjäseniä, joiden	1049
avulla ja rahoituksella pitkäjänteisempi rakennushankkeiden läpivieminen onnistuisi.	1050
	1051
20. Johonkin on pakko lopettaa	1052
	1053
Tässä kohtaa voi todeta, että en aloittanut uudelleen ja laajasti perehtymään Seinäjoen seudun	1054
nuorisoasuntoyhdistys ry:n toiminnan uudelleenkäynnistämiseen. Vastaavalla tavalla en aloittanut	1055
uudelleen ja laajasti perehtymään Seinäjoen Kotopesä Nuorisoyhdistys ry:n toimintaan.	1056
	1057

Kerraten voisi todeta, että Seinäjoella pitäisi kerätä asianmukaisesti kannatusta uusille	1058
nuorisoasuntokehteille sekä luottamushenkilöiden että viranhaltijoiden kanssa. Tällainen uusi	1059
nuorisoasuntoselvitys vaatisi jonkin toimintansa vakiinnuttaneen yhteisön rahoittamaan kyseinen	1060
uusi hanke. Käytännössä uudella selvittäjällä pitäisi olla mahdollisuus tehdä selvitystä ns. virka-	1061
aikana kuten oli tilanne vuosina 1999-2000 tekemäni selvityksen aikana.	1062
	1063
Ehkä tällainen uusi ns. virka-ajalla tehtävä nuorisoasuntoselvitys voitaisiin järjestää ja rahoittaa –	1064
tämä jää tietysti nähtäväksi.	1065
	1066

Lähteet / Johdanto

	1067
	1068
Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (ARA) (2015). ARAn tuet 2015 (Hakuohjeet 19.1.2015)	1069
	1070
Raha-automaattiyhdistyksen (RAY) (2015.) HAKUOPAS 2015 (14.4.2015)	1071
	1072
Rannila, J. S. (2011). Kirjoitelmia I: mielipidekirjoitusten (16.8.2005-11.6.2011) jälkiarviointia.	1073
Jalasjärvi: Jukka S. Rannila. http://www.jukkarannila.fi/julkaisut.html	1074
	1075
Rannila, J. S. (2012). Kirjoitelmia II: lausuntojen/luentojen/listojen (1997-2012)	1076
uudelleenarviointia. Jalasjärvi: Jukka S. Rannila. http://www.jukkarannila.fi/julkaisut.html	1077
	1078
Rannila, J. S. (2013). Kirjoitelmia III: henkilökohtaisia mielipiteitä (1997-2006) tietojärjestelmistä	1079
jälkiarvioituna. Jalasjärvi: Jukka S. Rannila. http://www.jukkarannila.fi/julkaisut.html	1080
	1081
Rannila, J. S. (2014a). LIITE 1: mielipiteitä erilaisista aiheista (1998-2014) sähköisessä muodossa.	1082
Jalasjärvi: Jukka S. Rannila. http://www.jukkarannila.fi/julkaisut.html	1083
	1084
Rannila, J. S. (2014b). LIITE 2: Nuorisoasuntoselvitys: uudelleenarviointia (2000, 2009, 2014)	1085
sähköisessä muodossa. Jalasjärvi: Jukka S. Rannila. http://www.jukkarannila.fi/julkaisut.html	1086
	1087
Rannila, J. S. (2015a). Kirjoitelmia IV: lisää henkilökohtaisia mielipiteitä (2007-2015)	1088
tietojärjestelmistä jälkiarvioituna. Jalasjärvi: Jukka S. Rannila.	1089
http://www.jukkarannila.fi/julkaisut.html	1090
	1091
Rannila, J. S. (2015b). Appendix 3: Personal opinions (2007-2015) about different issues (in	1092
electronic format) in English. Jalasjärvi: Jukka S. Rannila. http://www.jukkarannila.fi/julkaisut.html	1093

NUORISOASUNTOSELVITYS

**Nuorisoasumisen mahdollisuuksista
Seinänaapurien alueella**

LOPPURAPORTTI

28.4.2000

[Päivitetty versio tehty 2.8.2014]

Jukka S. Rannila

LIITTEET

- * Puhelinhaastatteluiden tuloksien esittelyä**
- * Lausunto järjestötalon toiminnasta**
- * Puhelinhaastattelulomake**

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Sisällysluettelo

0. Päivitetty versio 2.8.2014.....	4
1. TIIVISTELMÄ.....	4
1.1. Tärkeimmät tulokset.....	4
1.2. Selvitystyön loppuraportti.....	4
2. JOHDANTO.....	6
2.1. Käsitteet.....	6
2.1.1. Nuorisoasumisen käsite.....	6
2.1.2 Muut nuorten asumismuodot.....	6
2.1.3 Seinänaapurien käsite.....	6
2.2. Selvitystyön taustaa.....	7
2.2.1. Nuorisoasuntoliitto.....	7
2.2.2. Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry.....	8
2.2.3. Seinäjoen Seudun nuorisoasuntoyhdistys ry.....	8
2.2.4. Nuorisoasuntoselvityksen alku.....	8
2.2.5. Nuorisoasuntoselvitys yleisesti.....	8
2.3. Selvitystyön luotettavuudesta ja rajoituksista.....	9
3. Muut selvitystyöt ja tutkimukset nuorten asumisesta.....	10
3.1. Merja Paunikallion tutkimus.....	10
3.2. Timo Itäpuiston tutkimus.....	10
3.2.1. Muuttaneet.....	11
3.2.2. Kotiseudulla pysyneet.....	11
3.2.3. Johtopäätöksiä Itäpuiston tutkimuksesta.....	12
3.3. Nuorisoasuntoliiton laskelmat 1997.....	13
3.4. Nuorten asuntotarvelaskelma 1995.....	14
3.5. Nuorten Suomi 2001.....	14
3.6. Kartoitus oululaisten 16-29 -vuotiaiden nuorten asuntotilanteesta.....	15
3.7. Yhteenvedo muista selvityksistä ja tutkimuksista.....	16
3.7.1. Nuorisoasuntojen tarve Seinänaapurien alueella?.....	16
4. Selvitystyön tavoitteet.....	18
4.1. Nuorisoasuntojen toteuttaminen käytännössä.....	18
4.2. Tuettu nuorisoasuminen.....	19
5. Selvitystyön menetelmät.....	20
5.1. Perehtyminen nuorisoasumiseen ja tuettuun nuorisoasumiseen.....	20
5.2. Nuorisoasumisen ja tuetun asumisen käsitteellistäminen.....	20
5.3. Puhelinhaastattelujen valmistelu.....	21
5.4. Puhelinhaastattelujen suorittaminen.....	21
5.5. Tarkempi tutustuminen tuetun asumisen tilanteeseen.....	21
5.6. Selvitystyön tulosten analysointi.....	22
6. Puhelinhaastattelujen tuloksia.....	23
6.1. Nuorisoasumisen tunnettuus.....	23
6.2. Tuetun asumisen tunnettuus.....	23
6.3. Tuetun asumisen moninaisuus.....	23
6.5. Tuetun nuorisoasumisen erikoisuus.....	24
6.6. Linjausten tarve.....	24
6.6.1 Tuetun asumisen linjaukset.....	24
6.6.2. Perusasumismuotojen linjaukset.....	25
7. Johtopäätökset.....	26

(Osa 2: Loppuraportti (28.4.2000) ja loppuraportin liitteet)**3 / 37**

8. Suositukset.....	27
8.1. Suositukset Nuorisotasuntoliitto ry:lle.....	27
8.2. Suositukset Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry:lle.....	28
8.3. Suositukset Seinäjoen Seudun nuorisotasuntoyhdistys ry:lle.....	28
8.4. Suositukset poliittisten nuorisojärjestöjen piirijärjestöille Etelä-Pohjanmaan alueella.....	28
8.5. Suositukset Seinänaapurien kunnille.....	29
8.6. Suositukset Järjestötilan ja Neuvokas-projektin yhdistyksille.....	30
9. Jatkotutkimusaiheita.....	31
9.1. Asuntoja nuorille?.....	31
9.2. Asumismuodot osana elinkeinopolitiikkaa.....	31
9.3. Sosiaalitoimen ja nuorisotoimen käsitykset asumisesta.....	31
9.4. Nuorten oma suhtautuminen nuorisotasumiseen.....	31
9.5. Yksittäisessä kunnassa nuorten asuntotilanteen kartoitus.....	31
10. Lähteet.....	33
10.1. Kirjalliset lähteet.....	33
10.2. WWW-sivut.....	33
10.3. Yhteisöiltä saatu materiaali.....	33
10.4. Puhelinhaastattelut.....	34
10.5. Epäviralliset keskustelut, sähköpostiviestit ja puhelinkeskustelut.....	35

LIITTEET:

- * loppuraportin liite (28.4.2000)
- * Lausunto järjestötilan toiminnasta
- * puhelinhaastattelulomake (2000)

32
33
34
35
36
37

0. Päivitetty versio 2.8.2014

Vuoden 2000 raportti on päivätty 28.4.2000. Tämä 2.8.2014 tehty päivitetty versio on erilainen seuraavilla tavoilla:

- * Fonttikoko on 12 – vuonna 2000 fonttikoko oli 11.
- * Henkilölista puhelinhaastatteluissa on ilman henkilöiden nimiä (luku 10.4)
- * Muut keskustelut on myös ilman henkilöiden nimiä (luku 10.5.)

Joku voi moittia, että luvut 10.4 ja 10.5 muodostavat henkilörekisterin, joten otin henkilöiden nimet pois. Tietysti osa nimistä on pääteltävissä vertaillen jonkin yhteisön vastuuhenkilöitä useamman vuoden ajalta. Niin tai näin – nimet ovat poissa luvuista 10.4 ja 10.5

1. TIIVISTELMÄ

Tässä loppuraportissa esittelen nuorisoasumisen mahdollisuuksia Seinänaapurien alueella.

1.1. Tärkeimmät tulokset

Selvitystyön tärkein tulos on, että nuorisoasumista asumismuotona ei koeta vuoden 2000 tilanteen perusteella tarpeelliseksi Seinäjoen ympäryskunnissa. Seinäjoella nuorisoasuminen asumismuotona on havaittu tarpeelliseksi. Tuloksien pohjalta eri osapuolet voivat tehdä johtopäätöksiä omaan toimintaan.

Suhtautuminen nuorisoasumiseen ei ole pääsääntöisesti kielteistä. Nuorisoasuminen asumismuotona on melko tuntematon Seinänaapurien alueella, joten tuntemattomaan asiaan on vaikea ottaa kantaa.

Nuorisoasumisen mahdollisuudet Seinäjoen ympäryskunnissa voivat olla tulevaisuudessa, jos tilanne on muuttunut toisenlaiseksi. Lähimmän 1-5 vuoden aikana Seinäjoen ympäryskunnissa ei luultavasti ala nuorisoasumisen hankkeita. Tämän pidemmälle tulevaisuuteen tämä selvitystyö ei anna arvioita.

1.2. Selvitystyön loppuraportti

Luvussa 2 esittelen nuorisoasumiseen liittyvät käsitteet, ja selvennän selvitystyön taustaa.

Luvussa 3 esittelen käy selväksi, että asumista ja muuttoliikettä on tutkittu laajasti usealla eri tavalla, ja tästä tuloksena on päätelmiä selvitystyöhön.

Aiempien selvitysten ja tutkimusten perusteella olen rajannut luvussa 4 selvitystyön tavoitteen kahdeksi alatavoitteeksi.

Luvussa 5 kuvaan selvitystyön etenemistä ajallisesti ja tehtävien mukaan.

(Osa 2: Loppuraportti (28.4.2000) ja loppuraportin liitteet)

5 / 37

	82
Tärkeä vaihe on selvitystyössä oli puhelinhaastattelut Seinänaapurien alueella. Luvussa 6 on	83
puhelinhaastattelujen tulokset yleisesti, ja loppuraportin liitteenä tarkka erittely	84
puhelinhaastatteluista.	85
	86
Luvussa 7 on johtopäätökset selvitystyöstä, ja luvussa 8 on suosituksia eri osapuolille selvitystyön	87
tulosten perusteella.	88
	89
Selvitystyön aikana on tullut vastaan erilaisia asioita, jotka antavat aiheita muille selvityksille ja	90
tutkimuksille. Näitä olen esitellyt lyhyesti luvussa 9.	91
	92

	93
2. JOHDANTO	94
	95
2.1. Käsitteet	96
	97
2.1.1. Nuorisoasumisen käsite	98
	99
<u>Nuorisoasumisella</u> on tässä selvitystyössä tarkoitettu kohtuuhintaisten ensiasuntojen tarjoamista 18-29 -vuotiaille nuorille.	100
	101
	102
<u>Kohtuuhintainen</u> tarkoittaa asunnon vuokraa paikkakunnan vuokratason alapuolella tai vuokratasossa, ei kuitenkaan paikkakunnan vuokratason yläpuolella.	103
	104
	105
<u>Ensiasunto</u> tarkoittaa 18-29 -vuotiaan nuoren ensimmäistä asuntoa kotona asumisen tai opiskelija-asumisen jälkeen.	106
	107
	108
<u>Ei-opiskeleva</u> nuori on käsitteenä ongelmallinen, koska opiskelu on monimuotoista. Lisäksi käsitteellinen ongelma voi olla kaksi yhdessä asuvaa nuorta, joista toinen on opiskelija ja toinen työelämässä. Päälinjana tässä selvitystyössä on pidetty, että toinen yhdessä asuvista on 18 - 29 -vuotias ei-opiskeleva nuori, ja ei-opiskeleva nuori ei opiskele päätoimisesti.	109
	110
	111
	112
	113
<u>Vuokrasopimuksen</u> kestosta on tässä selvitystyössä noudatettu viiden vuoden rajaa, jolloin nuorisoasumismuodon kesto yksittäiselle nuorelle on pisimmillään viisi vuotta.	114
	115
	116
2.1.2 Muut nuorten asumismuodot	117
	118
Nuorisoasuminen on yksi asumismuoto muiden joukossa. Tämän selvitystyön ajaksi olen rajannut nuorisoasumisen lisäksi seuraavia nuorten asumismuodot:	119
	120
* opiskelija-asuminen	121
* omistusasuminen	122
* asumisoikeusasuminen	123
* osaomistusasuminen	124
* vuokra-asuminen	125
* turva- ja ensikodit.	126
	127
Erityisesti vuokra-asuminen ja opiskelija-asuminen ovat lähellä nuorisoasumista.	128
	129
2.1.3 Seinänaapurien käsite	130
	131
Seinänaapurit on yksi seutukunta, johon kuuluvat seuraavat kunnat: Ilmajoki, Jalasjärvi, Kurikka, Nurmo, Peräseinäjoki, Seinäjoki, Ylistaro.	132
	133
	134
Seutukunta on Etelä-Pohjanmaan maakuntaliiton alueella.	135
	136

2.2. Selvitystyön taustaa

2.2.1. Nuorisoasuntoliitto

Edellä olevat käsitteet ovat osittain Nuorisoasuntoliiton määrittelemiä. Nuorisoasuntoliitto ry, lyhennettynä NAL, on Suomessa nuorisoasumisen kehittäjä ja edunvalvoja.

Nuorisoasuntoliitto ry:n alaisia jäsenyhdistyksiä ovat 30.9.1999 saamani listauksen mukaan seuraavat:

- * Hyvinkään Nuorisoasunnot ry.
- * Hämeenlinnan Seudun Nuorisoasunnot ry.
- * Jyväskylän Nuorisoasunnot ry.
- * Kankaanpään Seudun Nuorisoasunnot ry.
- * Kiimingin Nuorisoasunnot ry.
- * Kuopion Seudun Nuorisoasunnot ry.
- * Lahden Seudun Nuorisoasunnot ry.
- * Oulunseudun Nuorisoasuntoyhdistys ry
- * Porvoon Seudun Nuorisoasunnot, Pois mamman padalta ry. - Ungdomsbostäder i Borgå, Bort från mammas gryta rf.
- * Riihimäen Nuorisoasunnot ry.
- * Rovaniemen Nuorisoasunnot ry.
- * Savonlinnan Seudun Nuorisoasunnot ry.
- * Tampereen Seudun Nuorisoasunnot ry.

Tämän lisäksi Nuorisoasuntoliitto ry:n rakennuttajayhtiön Alkuasunnot Oy:n omistuksessa on Helsingissä ja Vantaalla nuorisoasuntoja.

Nuorisoasuntoliitto ry:n alaisia jäsenyhdistyksien perustamishankkeita ovat 30.9.1999 saamani listauksen mukaan seuraavat:

- * Vihdin Nuorisoasunnot ry.
- * Keravan Nuorisoasunnot ry.

Mielenkiintoinen yksityiskohta on Porvoon yhdistyksen mielenkiintoinen nimi, joka kuvaa kaunistelematta koko nuorisoasumisen ideaa, eli nuorten itsenäistymisen tukemista.

Tämän lisäksi Nuorisoasuntoliitto ry:n valtakunnallisia ¹ jäsenjärjestöjä ovat:

- * Suomen Kuntaliitto ry.
- * Invalidiliitto ry.
- * Kokoomuksen Nuorten Liitto ry.
- * Nuoren Keskustan Liitto ry.
- * Sosiaalidemokraattiset Nuoret ry.
- * Vasemmistonuoret ry.

Nuorisoasuntoliitto ry:llä on kiinnostusta laajentaa nuorisoasuntotoimintaa Seinäjoen seudulla

¹ 20.12.2015 tilanteessa uusi valtakunnallinen jäsenjärjestö on Mielenterveyden keskusliitto

(Virkettä korjattu hieman 26.11.2014).	183 184
2.2.2. Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry.	185
Yksi Nuorisoasuntoliitto ry:n ulkopuolisista nuorisoasuntoyhdistyksistä on Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry, jonka toiminta-alue on Seinäjoen kaupunki. Yhdistys on perustettu 1995, ja ensimmäinen nuorisoasuntokohde on luovutettu asumiskäyttöön 30.12.1998.	186 187 188 189 190
Tällä yhdistyksellä on omistuksessaan kiinteistöosakeyhtiö Seinäjoen ykköskoto, jolla on yksi nuorisoasuntokohde rakennettuna osoitteessa Pellervonkatu 9.	191 192 193
Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry:n jäseninä ovat:	194
* Tango- ja viihdemusiikin edistämisyhdistys ry.	195
* Seinäjoen Maila-Jussien tuki ry.	196
* kiinteistöosakeyhtiö Marttilan Kortteeri.	197 198
Sekä Tango- ja viihdemusiikin edistämisyhdistys ry:n että Seinäjoen Maila-Jussien tuki ry:n toiminta nuorisoasumisen lisäksi on ollut tämän selvitystyön ulkopuolella. Molempien yhdistyksien toiminnan tulokset ovat valtakunnallisesti merkittäviä nuorisoasumisen lisäksi.	199 200 201 202
2.2.3. Seinäjoen Seudun nuorisoasuntoyhdistys ry.	203
Maaliskuussa 1998 on perustettu Seinäjoen Seudun nuorisoasuntoyhdistys ry, jonka toiminta-alueeksi on määritelty Seinänaapurien seutukunta.	204 205 206 207
Perustamisen jälkeen yhdistyksen virallista toimintaa ei ole ollut, mutta erilaisia epävirallisia keskusteluja eri yhteyksissä on ollut.	208 209 210
2.2.4. Nuorisoasuntoselvityksen alku	211
7.8.1999 olin mukana epävirallisissa keskusteluissa Seinäjoen Seudun nuorisoasuntoyhdistys ry:n hallituksen kahden jäsenen kanssa. 9.8.1999 ehdotin selvitystyötä tehtäväksi.	212 213 214 215
9.8.-4.9.1999 tein lyhyen esiselvityksen koskien Nuorisoasuntoliittoa, ja kysyin liiton kiinnostusta selvitystyöhön. Nuorisoasuntoliitto ry:n pääsihteerillä, eikä muilla liiton edustajilla selvitystyön aikana, ei ollut mitään selvitystyötä vastaan.	216 217 218 219
5.9.1999 Seinäjoen Seudun nuorisoasuntoyhdistys ry:n hallituksen kokouksessa esittelin nuorisoasuntoselvityksen projektisuunnitelman, jonka hallitus hyväksyi yksimielisesti.	220 221 222
2.2.5. Nuorisoasuntoselvitys yleisesti	223
Selvitystyötä varten olen tutustunut nuorisoasumisen tilanteeseen Oulussa, Hämeenlinnassa ja Seinäjoella. Tämän lisäksi olen haastatellut useita henkilöitä Seinänaapurien alueella, ja ollut sähköpostin välityksellä yhteyksissä useisiin henkilöihin selvitystyön vuoksi.	224 225 226 227 228

Selvitystyön ajaksi olen laatinut ² WWW-sivut, jonne olen selvitystyön aikana lisännyt erilaista materiaalia. WWW-sivuilla on ollut päiväkirja selvitystyön aikana tekemistäni tehtävistä. WWW-sivuja ovat selvitystyössä mukana olleet henkilöt käyttää vapaasti, minkä lisäksi WWW-sivuilla olen pyrkinyt lisäämään selvitystyön avointa luonnetta.	229 230 231 232 233
Luvussa 5 on tarkempi kuvaus selvitystyön menetelmistä ja tehtävien jakautumisesta ajallisesti.	234 235

2.3. Selvitystyön luotettavuudesta ja rajoituksista

	236 237
Selvitystyö on ollut tilannetta kartoittava laadullisia tutkimusmenetelmiä käyttävä prosessi.	238
Selvitystyö on nuorisoasumisen tilanteen kartoitusta yhdellä seutukunnalla vuosina 1999-2000, minkä vuoksi selvitystyöllä on seuraavia rajoituksia:	239 240 241
Rajoitus 1:	242
Selvitystyön tulokset koskien nuorisoasumista eivät ole yleistettävissä muille seutukunnille.	243 244
Rajoitus 2:	245
Selvitystyön historiaosuus on vajavainen, eikä näin ollen voi olla katsaus nuorisoasumisen historiaan Seinänaapurien seutukunnassa.	246 247 248
Rajoitus 3:	249
Selvitystyö kartoitti tilannetta vuosina 1999-2000, joten selvitystyön tuloksien merkitys vähenee tulevaisuudessa. Henkilövaihdosten ja muun kehittymisen vuoksi nuorisoasumisen toiminta-alue on Seinänaapurien alueella tulevaisuudessa toisenlainen.	250 251 252 253
Rajoitus 4:	254
Johtuen selvitystyön laadullisesta luonteesta tulosten yleistettävyys määrällisesti ei ole mahdollista.	255 256 257

² www.jukkarannila.fi/selvitys/, Nuorisoasuntoselvityksen www-sivujen nykyinen osoite

	258
3. Muut selvitystyöt ja tutkimukset nuorten asumisesta	259
	260
3.1. Merja Paunikallion tutkimus	261
	262
Merja Paunikallion (1997) tutkimuksessa on tutkittu kyselytutkimuksena maaseudun nuorten näkemyksiä maaseudusta asuin-, työ- ja elinympäristönä.	263
	264
	265
Paunikallion tutkimuksesta, sivulla 39, on kohtuuhintaisesta asunnosta todetaan seuraavaa:	266
	267
Kohtuuhintaisen asunnon saaminen on myös hyvin tärkeä tekijä nuorten tehdessä päätöksiä tulevaisuuden asuinpaikasta. Yli puolet on sitä mieltä, että sillä on vaikutusta jonkin verran ja lähes kolmasosalle sillä paljon vaikutusta. Myös tyttö- tai poikaystävän vaikutus asuinpaikan valintaan on suuri. Yhteensä sillä on vaikutusta runsaalle neljälle viidestä nuoresta ja lähes puolet vastanneista pitää sen vaikutusta suurena. (Paunikallio 1997)	268
	269
	270
	271
	272
	273
Edellä olevan lainauksen perusteella nuorisoasumisen perusajatus kohtuuhintaisesta asumisesta saisi tukea nuorilta.	274
	275
	276
Tämän lisäksi kyselyn tuloksena todetaan, että monet nuoret haluaisivat asua aikuisena omakotitalossa. Tässä mielessä nuorisoasumisen välivaihe, pisimmillään viisi vuotta, voisi sopia osalle nuorista.	277
	278
	279
	280
Elinkeinopoliittisesti ajatellen maaseudun nuorilla on kiinnostusta asua maaseudulla, koska työpaikan vaikutus on todettu tärkeäksi.	281
	282
	283
Nuorisoasuntoselvityksen kannalta mielenkiintoinen piirre on se, että osa haastatelluista nuorista on ollut Seinänaapurien alueelta.	284
	285
	286
Tähän tutkimukseen perehtymisen perusteella tein seuraavan päätelmän nuorisoasuntoselvitykseen:	287
	288
Päätelmä 1:	289
Tämän tutkimuksen perusteella nuorisoasuntoselvitykseen yksi oletama on, että Seinänaapurien alueen nuorista tarpeeksi merkittävä osa haluaisi asua Seinänaapurien alueella. Tällöin on perusteltua tutkia nuorisoasumisen mahdollisuuksia.	290
	291
	292
	293
3.2. Timo Itäpuiston tutkimus	294
	295
Siirtolaisinstituutin Pohjanmaan aluekeskuksen tutkija Timo Itäpuiston (1999) tutkimuksessa on tutkittu Etelä-Pohjanmaan ulos- ja sisäänmuuttoa, sekä kotiseudullaan Etelä-Pohjanmaalla pysyneitä.	296
	297
	298
	299
Tässä tutkimuksessa 18-29 -vuotiaat ovat olleet osa laajempaa tutkimuskohderyhmää, joka oli jaettu kahteen osaan: muuttaneet ja kotiseudulla pysyneet.	300
	301
	302

3.2.1. Muuttaneet	303
	304
Maakunnasta muuttaneiden tärkein muuttamisen syy ei yleisesti ottaen ollut asumissyys, vaan työhön tai opiskeluun liittyvä syy.	305
	306
	307
Maakunnan sisällä muuttaneiden ryhmän tärkein on ollut asumiseen liittyvä syy (s.60). Lisäksi asumiseen liittyvä syy on ollut merkittävin 2. tai 3. tärkein muuttosyy.	308
	309
	310
Nuorisoasuntoselvityksen kannalta maakunnan 18-29 -vuotiaiden sisäisten muuttajien ryhmä on mielenkiintoinen. Tämän lisäksi tutkimuksessa on yksi mielenkiintoinen pääryhmä, eli maakuntaan tulleet muuttajat.	311
	312
	313
	314
Kun kolme pääryhmää, eli maakunnasta muuttajat, maakuntaan muuttajat ja maakunnan sisäiset muuttajat, jaetaan ristikkäisesti kolmeentoista erilaiseen ryhmään, ovat muuttajat jaettuna 39 erilaiseen ryhmään.	315
	316
	317
	318
Nuorisoasuntoselvityksen kannalta olennaisimmat muuttajaryhmät kolmestatoista ryhmästä ovat:	319
* muut asunnonvaihtajat	320
* työelämään tulijat	321
* työpaikan vaihtajat	322
* uramuuttajat	323
* asuinympäristömuuttajat	324
* yhteen muuttajat	325
* erilleen muuttajat.	326
	327
Muut kuusi ryhmää ovat muuttoliikkeen kokonaisuuden kannalta tärkeitä tutkittavia, mutta 18-29 -vuotiaiden ensiasunnon tarvitsijoiden merkitys on tärkeä näissä seitsemässä ryhmässä.	328
	329
	330
Näiden seitsemän ryhmän maakunnan sisällä ja maakuntaan tulevien kohdalla nuorisoasumismuodolla voisi olla merkitystä. Lisäksi samojen ryhmien maakunnasta muuttaneet ovat pohtineet jonkin verran paluuta Etelä-Pohjanmaalle. Näistä 18-29 -vuotiaille nuorisoasumismuodolle voisi olla merkitystä.	331
	332
	333
	334
	335
Nuorisoasuntoselvityksen kannalta nuorisoasumismuoto on yksi tapa antaa mahdollisuus maakunnasta muuttaneille nuorille palata Etelä-Pohjanmaalle ja/tai entiseen kotikuntaansa.	336
	337
	338
3.2.2. Kotiseudulla pysyneet	339
	340
* vanhempien luona asuviin	341
* kodista irtautuneisiin opiskelijoihin	342
* yrittäjiin	343
* parannusta asumisolosuhteisiin toivoviin	344
* kotiseutuun kiintyneisiin	345
* työpaikkaa hakeviin	346
* elämäntilanteeseensa tyytyväisiin.	347
	348
	349
	350
	351

	352
Nuorisoasuntoselvityksen kannalta on vaikea löytää näistä ryhmistä yksiselitteistä ja selkeää 18-29 -vuotiaiden nuorten ryhmää, jotka suoraan kuuluisivat nuorisoasumismuotoon, sillä vanhempien luona asuvista ja kodista irtaantuneet opiskelijat ovat halukkaita muuttamaan Etelä-Pohjanmaan ulkopuolelle.	353 354 355 356 357
Työpaikkaa hakevat ovat nuorisoasuntoselvityksen kannalta mielenkiintoinen kohderyhmä, koska suurin kiinnostus kohdistuu Etelä-Pohjanmaan alueelle.	358 359 360
Elämäntilanteeseensa tyytyväiset 18-29 -vuotiaat kotona asuvat nuoret ovat nuorisoasumisen kannalta ongelmallisia. Jos he ovat todella tyytyväisiä tilanteeseen, nuorisoasuminen ei heitä välttämättä kiinnosta. Toisaalta heille ei ole välttämättä tullut mahdollisuutta pohtia nuorisoasumista, koska nuorisoasumista on Etelä-Pohjanmaalla vain Seinäjoella.	361 362 363 364 365
3.2.3. Johtopäätöksiä Itäpuiston tutkimuksesta	366
Itäpuiston tutkimus vahvistaa 18-29 -vuotiaiden elämäntilanteen moninaisuuden, sillä heitä kuuluu tutkimuksessa tehtyjen ryhmittelyjen perusteella useisiin erilaisiin ryhmiin.	367 368 369 370
Johtopäätöksenä, alkaen sivulta 138, on suositus maakunnasta muuttaneisiin nuoriin keskittymisestä.	371 372 373
Nuorisoasuntoselvityksen kannalta mielenkiintoinen kysymys on vuokra-asuntojen tarve yleensä. Sivulla 146 todetaan muuttotappiokunnan kannalta vuokra-asuntojen tarve:	374 375 376
Poismuuttaneet vähentävät vuokra-asuntojen tarvetta. Toisaalta monissa muuttotappiokunnissa ei ole tarvetta vuokra-asuntojen rakentamiseen. Ongelma on pikemminkin päinvastainen: nuorten tarvitsemiin vuokra-asuntoihin ei enää riitä asujia. (Itäpuisto 1999.)	377 378 379 380 381
Ongelma on tietenkin ajankohtainen monelle muuttotappiokunnalle. Toisaalta ongelmana on, että rakennuttamalla nuorisoasuntoja maakuntakeskuksiin saavat keskuksat houkutelua helpommin 18-29 -vuotiaita asumaan keskukseen, eivät ympäryskuntiin. Tämän jälkeen maakunnan sisäinen muutto on todennäköisemmin kunnan sisäistä muuttoa. Sivulla 63 mainitaan seuraavaa:	382 383 384 385 386
Nuoret muuttajat hakeutuvat yleensä asumaan vuokralle. Myöhemmin tapahtuva siirtyminen asumisen omakotiasujaksi ei välttämättä vaadi enää muuttoa kunnan rajojen yli. (Itäpuisto 1999.)	387 388 389 390
Muuttotappiokunnan kannalta nuorisoasuminen voi tuntua turhalta hankkeelta, koska nuoria muuttaa pois. Toisaalta nuorien vakiinnuttaminen kuntaan voisi onnistua 18-29 -vuotiaana nuorisoasumisen avulla, jonka jälkeen he siirtyisivät helpommin kunnan omakotiasujaksi. Tämä on kieltämättä vaativa ongelma kunnissa ratkaistaviksi.	391 392 393 394 395
Nuorisoasuntoselvitykseen Itäpuiston tutkimuksesta voi tehdä seuraavia päätelmiä:	396 397
Päätelmä 2:	398
Nuorisoasuminen voi olla yksi keino nuorten paluumuuton mahdollistamisessa muiden keinojen joukossa.	399 400

Päätelmä 3:

Pelkkä asumismuoto ei riitä paluumuuton mahdollistamiseen, tarvitaan myös elinkeinopoliittisia toimenpiteitä.

Päätelmä 4:

Kotiseudulla pysyvien asumistyytyväisyyden lisäämiseen nuorisoasuminen on yksi keino muiden joukossa.

3.3. Nuorisoasuntoliiton laskelmat 1997

Nuorisoasuntoliitto on tilannut 1997 selvityksen nuorison asuntovajauksesta. Laskelmat on tehnyt erikoistutkija Markku Lankinen.

Laskelman perustavoitteet ovat seuraavat:

- a) 15-19 -vuotiaista nuorista 15% tarvitsee asunnon
- b) 20-24 -vuotiaista nuorista 50% tarvitsee asunnon
- c) 25-29 -vuotiaista nuorista 65% tarvitsee asunnon.

Näiden perustavoitteiden perusteella kuntakohtaisten väestöennusteiden perusteella on laskettu nuorten asuntotarve eli asuntovajaus. Kokonaisuudessaan vuoden 2000 asuntotarve 15-29 -vuotiaille nuorille olisi 6622 asuntoa.

Kokonaistarpeesta osa on luonnollisesti opiskelija-asuntoja. Nuorisoasuntoselvityksen kannalta tärkeitä ovat muut kuin opiskelevat nuoret, joita on laskelmassa arvioitu seuraavalla tavalla:

- a) 15-19 -vuotiaista nuorista 30 % on ei-opiskelevia
- b) 20-24 -vuotiaista nuorista 70 % on ei-opiskelevia
- c) 25-29 -vuotiaista nuorista 90 % on ei-opiskelevia.

Tämän pohjalta vuoden 2000 15-29 -vuotiaiden ei-opiskelevien nuorten asuntotarve olisi Etelä-Pohjanmaalla 4700 asuntoa.

Laskelman lopullisena olettamana on, että 1/5 ei-opiskelevista nuorista tarvitsisi erityisiä nuorisoasuntoja, eli Etelä-Pohjanmaalla $4700/5 = 940$.

Laskelmassa ei oteta kantaa, miten nuorisoasuntojen tarve jakautuisi Etelä-Pohjanmaan kuntien kesken.

Nuorisoasuntolaskelman taustatilastona on huomioituna Etelä-Pohjanmaalla asuvien 25-29 -vuotiaiden muuta maata laajempi asuminen

KOTONA ASUVAT 25-29-vuotiaat	Etelä-Pohjanmaa	koko maa keskimäärin
1990	23 %	15 %
1992	24 %	15 %
1995	25 %	15 %

Nuorisoasuntolaskelman perusteella olen tehnyt seuraavat päätelmän nuorisoasuntoselvitykseen:

Päätelmä 5:

1/5 ei-opiskelevista nuorista on yläraja nuorisoasuntotuotannolle.

444
445
446
447

3.4. Nuorten asuntotarvelaskelma 1995

448

Ennen Vaasan läänin muuttumista osaksi Länsi-Suomen lääniä, on Vaasan läänin silloinen nuorisolautakunta teettänyt 1995 nuorten asuntotarvelaskelman.

449
450
451

Oleellinen tieto on, että 21-29 -vuotiaiden nuorten vanhempien luona asuminen on muuta maata laajempaa. Vuoden 1995 tilanteen mukaisesti tilanne on ollut seuraava:

452
453
454
455

KOTONA ASUVAT	21-22-vuotiaat	23-29-vuotiaat
Vaasan lääni	44 %	26 %
koko maa	34 %	11 %

456
457
458
459

Asuntotarvelaskelman perusteena on oletus, että nuoret irtaantuisivat lapsuudenkodistaan 20-vuotiaana. Tällä tavalla laskien Vaasan läänin asuntotarvelaskelmaan on saatu laskettua asuntotarpeet.

460

Nuorten asuntotarvelaskelman perustana on 31.12.1994 tilasto. Tämän tilaston perusteella Seinänaapurien kunnissa 21-22- ja 23-29-vuotiaat ovat asuneet seuraavalla tavalla:

461
462
463

	21-22 -vuotiaita	21-22 -vuotiaita kotona asuvia	23-29-vuotiaita	23-29 -vuotiaita kotona asuvia
Ilmajoki	276	141	901	255
Jalasjärvi	228	111	762	224
Kurikka	261	105	960	251
Nurmo	214	88	995	185
Peräseinäjoki	74	37	278	61
Seinäjoki	804	195	3203	366
Ylistaro	116	55	438	125

464
465
466
467

Tämän tilaston tuloksena on perusteltua selvittää mahdollisuutta tarjota osalle 21-29 erityistä nuorisoasumisen asumismuotoa.

3.5. Nuorten Suomi 2001

468

Suomen Kuntaliitto ry:n tutkija Päivi Kurikka on toteuttanut 1998-1999 Nuorten Suomi 2001 -tutkimushankkeen toisen vaiheen postikyselyn 18-26 -vuotiaille nuorille.

469
470
471
472

Itäpuiston tutkimuksen tavoin vahvistetaan tulos, että opiskelun aloittaminen on tärkein muuttosyy. Mielenkiintoinen on tulosta, että suurin on muuttohalukkuus niissä, jotka eivät ole syntyperäisiä

473
474

kunnan asukkaita, vaan sinne muuttaneita.

475

476

Nuorisoasuntoselvityksen kannalta tämä on mahdollisuus Seinäaapurien kunnille, varsinkin kun yli 24-vuotiailla tarve päästä asumaan miellyttävämpään asuinympäristöön korostuu.

477

478

479

Tärkeä tulos on nuorten tyytymättömyys senhetkisen asuinkuntansa asuntotarjontaan.

480

Tutkimuksessa nuoret oli jaettu neljään ryhmään, ja ryhmien suhtautuminen asuinkuntansa asuntotarjontaan oli seuraava:

481

482

483

Paikallaan pysynyt, ei muuttoaikeita	44 %
Paikallaan pysynyt, aikoo muuttaa	48 %
Kuntaan muuttanut, ei muuttoaikeita	39 %
Kuntaan muuttanut, aikoo muuttaa	46 %
Yhteensä	45 %

484

Tulos on merkittävä, jos noin laaja joukko nuoria on aivan oikeasti tyytymättömiä kuntansa asuntotarjontaan. Pelkkä asuntotarjonta ei kuitenkaan saa nuoria asumaan tiettyssä kunnassa. Lisäksi on oltava palveluverkostot kunnossa ja hyvin toimiva elinkeinorakenne, jonka avulla nuoret voivat saada elinkeinon.

485

486

487

488

489

Tämän tutkimuksen perusteella on nuorisoasuntoselvitykseen yksi päätelmä lisää:

490

491

Päätelmä 6:

492

Asuntotarjonnalla on laajasti merkitystä nuorille, vaikka se ei yksin riitä.

493

Nuorisoasuntoselvityksen kannalta nuorisoasunnot ovat yksi osa asuntotarjontaa.

494

495

3.6. Kartoitus oululaisten 16-29 -vuotiaiden nuorten asuntotilanteesta

496

497

Oulussa on tehty kartoitus nuorten asuntotilanteesta postikyselyinä, johon on vastannut 247 nuorta. Vastanneista 55 % asui vuokralla, lisättyä oppilasasuntoasumisella heitä oli 61,7 %. Tämä tulos sopii 16-29 -vuotiaiden elämäntilanteeseen yleisesti.

498

499

500

501

502

Selvitystyön kannalta mielenkiintoinen on toivottu asumismuoto. Omistusasunnon tai osaomistusasunnon hankkiminen on monen nuoren toiveena. Jos tätä ajattelee yleisemmin, ei nuorisoasumisessa vuokrasopimuksen rajoittamisesta viiteen vuoteen ole nuorten omien toiveiden vastaista.

503

504

505

506

507

Asuntojen sijainnin kannalta vapaamuotoiset vastaukset osoittivat, että nuorten asuntoja ei saa sijoittaa liian kauaksi kaupungin/kunnan keskuksesta.

508

509

510

Kartoitus on esimerkki, miten rauhalliselta näyttävässä tilanteessa, jolloin nuoret voivat asua vuokralla, voi olla sisäisesti hyvinkin erilaisia tilanteita. Monet kyselyyn vastanneista eivät olleet tyytyväisiä asumistilanteeseensa.

511

512

513

514

Nuoret yleisesti ottaen hyväksyivät tosiasian, että omistusasuntoon ei monella 16-30 -vuotiaalla ole

515

varaa, jolloin heidän asumistoiweensa kohdistuivat vuokra-asumisen eri muotoihin, erityisesti opiskelija-asumiseen ja vuokraus yksityiseltä. Lisäksi vuokra-asuntojen tarpeen moninaisuus korostui, koska osalla 16-30 -vuotiailla nuorista on lapsia.

Päätelmä 7:

Nuorisoasuntojen ja yleensä vuokra-asuntojen tontin sijainnilla on erittäin suuri merkitys asuntojen kysynnälle.

Päätelmä 8:

Nuoret voivat asua pakon edessä vuokralla kalliistikin, mihin he eivät välttämättä ole tyytyväisiä.

3.7. Yhteenveto muista selvityksistä ja tutkimuksista

Edellä mainittujen selvitysten ja tutkimusten perusteella on nuorisoasumisen määritelmä analysoitava uudelleen.

18-29 -vuotiaat ovat erittäin sirpaleinen joukko, joiden kokoaminen yhdeksi siistiksi käsitteelliseksi kokonaisuudeksi on mahdoton tehtävä.

Kohtuuhintainen vuokra-asunto sai tukea, koska suurelle osalle 18-29 -vuotiaista asumispalvelut olivat tärkeitä.

Ensiasunto käsitteenä on mielenkiintoinen, koska nuori itse ei välttämättä koe nuorisoasuntoa ensiasuntona. Ennen nuorisoasuntoon siirtymistä takana voi olla useita asumismuotoja.

Viiden vuoden vuokrasopimus on pitkä aika 18-29 -vuotiaan elämäntilanteessa. Ottaen huomioon edellä mainitut tilastot, ehtivät nuoret tehdä monenlaista viidessä vuodessa.

3.7.1. Nuorisoasuntojen tarve Seinänaapurien alueella?

Edellä olevien selvitysten ja tutkimusten lyhyen analyysin perusteella selvitystyössä ei ollut tarpeellista uusia nuorisoasumisen tarvelaskelmia. Nuorisoasuntojen tarvetta on, mutta määrät yhtä Seinänaapurien kuntaa kohden ovat melko pieniä.

Jos nuorisoasuntojen tarve Etelä-Pohjanmaalla, Nuorisoasuntoliitto ry:n 1997 laskelmien perusteella 940, jakautuisi tasaisesti 27 kunnan kesken, olisi nuorisoasuntoja keskimäärin 34,8 jokaisessa kunnassa. Tämän perusteella Seinänaapurien alueella tarvittaisiin 243,6 nuorisoasuntoa. Tämä on tietenkin oletus, koska nuorisoasuntoja rakennetaan monessa vaiheessa, eikä laskennallista tarvetta kerralla.

Valtakunnallisesti tarkastellen nuorisoasuntotoiminta on alkanut useimmiten maakunnan keskuksesta. Olisi kuitenkin mahdollista, että osa nuorisoasunnoista voisi olla Seinäjoen ympäryskunnissa. Tuskin kaikkia laskennallisia 243,6 nuorisoasuntoa olisi pakko rakentaa Seinäjoelle.

Nuorten asuntotarvelaskelman kotona asuvia 21-29 -vuotiaita koskevan tilaston perusteella voi laskea seuraavia arvioita:

564

	21-29 -vuotiaat kotona asuvat	joista 5 %	joista 10 %
Ilmajoki	396	19,8	39,6
Jalasjärvi	335	16,75	33,5
Kurikka	356	17,8	35,6
Nurmo	273	13,65	27,3
Peräseinäjoki	98	4,9	9,8
Seinäjoki	561	28,05	56,1
Ylistaro	180	9	18
YHTEENSÄ	1803	90,15	180,3

Kummastakin laskelmasta laskien eri tavalla ovat mahdolliset nuorisoasumisen asuntomäärät todellakin melko pieniä yhtä kuntaa kohden.

565

566

567

568

4. Selvitystyön tavoitteet

Selvitystyön kannalta oleellista ei ole ollut selvittää uudelleen nuorisoasuntojen tarvetta ja sen määrää. Perusoletuksena on, että nuorisoasuntojen tarvetta on riippumatta Seinänaapurien kuntien kokoeroista.

4.1. Nuorisoasuntojen toteuttaminen käytännössä

Käytännössä nuorisoasuntojen toteuttaminen vaatii erittäin tiivistä yhteistyötä kunnan kanssa.

Nuorisoasuntoliitto ry:n tulkinnan mukaisesti nuorisoasumisessa pitäisi olla mukana asuntotoimi, sosiaalitoimi, nuorisotoimi ja työvoimahallinto.

Sosiaalitoimi- ja nuorisotoimi saattavat kuulostaa aluksi hieman yllättäviltä yhteistyökumppaneilta asumisasioissa. Tätä asiaa käsittelemme luvussa 4.2.

Tässä selvitystyössä en haastatellut työvoimahallinnon edustajia, koska rajasin selvitystyön vain kuntiin.

Nuorisoasuntojen rakennuttamiseen on saatavissa hakemukselle Raha-automaattiyhdistys RAY ry:n avustusta 20 %, ja Valtion asuntorahasto ARA:n lainaa 80 %. Näitä rahoitusmuotoja varten on perustettava nuorisoasuntoyhdistys, jonka nimissä rahoitusta haetaan. Nuorisoasuntoyhdistyksen jäsenenä on oltava vähintään kolme oikeushenkilöä; tästä esimerkkinä on Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry, jolla on kolme oikeushenkilöä jäsenenä.

RAY:n ja ARA:n säädökset rahoituksen hakemiselle ovat erittäin tarkkaan ohjeistettuja, ja osa ohjeista muuttuu vuosittain. Selvitystyön aikana tutustuin RAY:n ja ARA:n rahoitusprosessiin hallinnollisena prosessina.

Kunnan asuntotoimen kanssa tehtävä yhteistyö on tärkeää, koska kunnan on annettava omat lausuntonsa tietyssä vaiheessa ARA:n rahoitusprosessia. Lisäksi ARA:n hakemukset jätetään kuntaan, joka toimittaa ne ARA:lle.

Erittäin merkittävä syy kunnan kanssa tehtävään yhteistyöhön on tontin osoittaminen nuorisoasuntokäyttöön. Käytännössä kätevä tapa tähän on tontista tehtävä tonttivaraus. Jotta päästään tonttivaraukseen, on ensin löydettävä varattava tontti, ennen kuin rahoitusprosessia kannattaa edes aloittaa.

Tonttivarauksen kautta on nuorisoasuntohankkeiden rahoitusprosessi aloitettu esimerkiksi Hämeenlinnassa ja Seinäjoella. Hämeenlinnan hanke oli 30.9.1999 alussa ja Seinäjoen hanke on johtanut 30.12.1998 nuorisoasuntokohteen asumislupaan.

Selvitystyön tavoite 1:

Edellä mainittujen syiden vuoksi selvitystyön tavoite 1 on ollut selvittää Seinänaapurien kuntien suhtautumista nuorisoasumiseen.

Selvitystyön tavoite 1:n rajaus:

Tämän selvitystyön tavoite ei ollut lähteä käynnistämään nuorisoasuntohanketta jossain Seinänaapurien kunnassa. Jos jossain kunnassa osoitettaisiin ehdotonta kiinnostusta nuorisoasumiseen, olisi tästä jatkettava omalla hankkeellaan.

616
617
618
619
620**4.2. Tuettu nuorisoasuminen**

621

Nuorten itsenäistymishalu ei ole ainut osatekijä nuorisoasumisessa. Vaikka edellä mainittujen selvitysten ja tutkimusten perusteella 18-29 -vuotiaat muuttaisivat nuorisoasuntoihin halukkaasti, ei tämä yksinään riitä.

622
623
624
625

Nuorisoasumisen toteuttamisessa on kaksi päälinjaa:

626
627
628

1. pelkkä nuorisoasuminen vuokraustoimintana
2. nuorisoasuntojen vuokraustoiminnan lisäksi tuettua nuorisoasumista.

629
630
631

Hämeenlinnan Seudun Nuorisoasunnot ry:n työseminaarissa tämä tuli erittäin hyvin esille, koska Hämeenlinnan hankkeessa on alusta alkaen ollut voimakas tuetun asumisen painotus rakentamisen lisäksi. Monessa muussa nuorisoasuntohankkeessa pääpaino on ollut asuntojen tuotannossa.

632
633
634
635

Syynä tuetun asumisen painotukseen, myös Hämeenlinnassa, on ollut tosiasia, että alle 25-vuotiaiden nuorten itsenäinen asuminen ei ole onnistunut kaikissa tapauksissa ilman tukitoimenpiteitä. On syytä painottaa, että kaikki alle 25-vuotiaat eivät tarvitse tuettua asumista.

636
637
638
639

Käytännössä tuetun asumisen järjestämiseen on kolme perustapaa:

640
641

- * palkattu tukihenkilö
- * vapaaehtoinen tukihenkilö
- * edellisten yhdistelmät.

642
643
644
645

Nuorisoasuntoliitto ry:n yksi toiminnan painopiste on tuetun asumisen kehittäminen edistämällä paikallisten nuorisoasuntoyhdistysten tukiasuntotoimintaa. Lisäksi liitolla on ollut oma FOYER-hanke tuetussa asumisessa.

646
647
648
649**Selvitystyön tavoite 2:**

Selvitystyön tavoite 2 on ollut selvittää Seinänaapurien kuntien suhtautumista tuettuun nuorisoasumiseen.

650
651
652
653**Selvitystyön tavoite 2:n rajaus:**

Tämän selvitystyön tavoite ei ollut lähteä käynnistämään tuetun asumisen nuorisoasuntohanketta jossain Seinänaapurien kunnassa. Jos jossain kunnassa osoitettaisiin ehdotonta kiinnostusta nuorisoasumiseen ja/tai tuettuun nuorisoasumiseen, olisi tästä jatkettava omalla hankkeellaan.

654
655
656
657
658
659

660

5. Selvitystyön menetelmät

661

662

Koska aiemmin on tutkittu laajemmin nuorten asumista yleensä tilastollisin menetelmin, ei tässä selvitystyössä ole käytetty tilastollisia menetelmiä.

663

664

665

Selvitystyö on ollut luonteeltaan olemassa olevan tilanteen kartoittamista laadullisin menetelmin. Selvitystyön vaiheet voi jakaa seuraaviin päävaiheisiin:

666

667

668

1. perehtyminen nuorisoasumiseen ja tuettuun nuorisoasumiseen

669

2. nuorisoasumisen ja tuetun asumisen käsitteellistäminen

670

3. puhelinhaastattelujen suorittaminen

671

4. tarkempi tutustuminen tuetun asumisen tilanteeseen Seinänaapurien alueella

672

5. selvitystyön tulosten analysointi.

673

674

5.1. Perehtyminen nuorisoasumiseen ja tuettuun nuorisoasumiseen

675

676

677

Ajallisesti tämä vaihe on ollut selvitystyön suurin osa, 7.8.-1.12.1999. Lyhyesti erilaiset tehtävät tämän vaiheen aikana olivat:

678

679

680

* perehtyminen Nuorisoasuntoliitto ry:n kirjalliseen materiaaliin

681

* projektisuunnitelman laatiminen

682

* tutustuminen Oulun seudun nuorisoasumiseen

683

* perehtyminen RAY:n kirjalliseen materiaaliin rahoituksesta

684

* perehtyminen ARA:n kirjalliseen materiaaliin rahoituksesta

685

* vierailu Hämeenlinnan Seudun Nuorisoasunnot ry:n työseminaarissa

686

* vierailu Kurikkakodissa

687

* perehtyminen useamman järjestön kirjalliseen materiaaliin.

688

689

Tämän lisäksi esittelin nuorisoasuntoselvitystä yleisesti seuraavissa yhteyksissä:

690

691

* SAMO ry:n pääsihteeri

692

* KNL ry:n Pohjanmaan piirin tilaisuus

693

* NKL:n E-P:n piirin tilaisuus

694

* Jalasjärven kunnan kunnanjohtaja, asuntosihteerin, tekninen johtaja

695

* Jalasjärven kunnan nuorisosihteeri ja nuoriso-ohjaaja

696

* Seinäjoen asuntotoimen päällikkö

697

* kiinteistöosakeyhtiö Marttilan kortteerin asukastoimikunnan kokous

698

* kiinteistöosakeyhtiö Marttilan kortteerin toimitusjohtaja

699

* Ilmajoen nuorisojärjestöjen yhteistyötoimikunnan kokous.

700

701

Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry:n toimintaan tutustumista tein useaan kertaan tämän vaiheen jälkeen.

702

703

704

5.2. Nuorisoasumisen ja tuetun asumisen käsitteellistäminen 705

Ajallisesti tämä vaihe oli 1.12.1999 - 16.1.2000. 706

Erityisesti tuetun asumisen käsitteiden selventäminen ja tarkentaminen vaati runsaasti aikaa. 707
Ongelma oli, että hyvin erilaisilla järjestöillä on tuetun asumisen toimintaa, joka liittyy 18-29 708
-vuotiaisiin. Selvitystyö vuoksi tutustuin seuraavien järjestöjen kirjalliseen materiaaliin tuetusta 709
asumisesta: 710

* Nuorisoasuntoliitto ry. 711

* Nuorten Ystävät ry. 712

* Suomen Mielenterveysseura ry. 713

* Mannerheimin lastensuojeluliitto MLL ry. 714

* Suomen Punainen Risti SPR ry. 715

Tämän lisäksi monet muut järjestöt ovat mukana tuetussa asumisessa, ja näitä mainittiin 716
kirjallisessa aineistossa. SPR:n osalta sain kirjallisen selostuksen Itsenäiseen asumiseen -projektista, 717
joka on osa SPR:n Helsingin nuorten turvatalon toimintaa. 718

5.3. Puhelinhaastattelujen valmistelu 719

Samaan aikaan nuorisoasumisen ja tuetun asumisen käsitteellistämisen kanssa valmistelin 720
puhelinhaastatteluja. Eri vaihtoehtoja pohdittuani päädyin puhelinhaastatteluihin, jonka kohteena 721
olivat Seinänaapurien kuntien asuntosihteerit, nuorisotoimentekijöitä, sosiaalityöntekijöitä ja 722
muutamia järjestöjen edustajia. 723

Haastatteluihin olisi ollut useita vaihtoehtoa: 724

* kirjekysely 725

* henkilökohtainen haastattelu 726

* sähköpostikysely 727

* puhelinhaastattelut. 728

Puhelinhaastattelujen valmistelua olen selvittänyt tarkemmin loppuraportin liitteessä. 729

5.4. Puhelinhaastattelujen suorittaminen 730

Ajallisesti puhelinhaastattelut olivat 18.1.-27.1.2000. 731

Puhelinhaastattelujen aikana selvisi muitakin asioita, kuin puhelinhaastatteluiden 732
suunnitteluvaiheessa suunnitellut asiat. 733

Puhelinhaastatteluja ja tuloksia olen selvittänyt tarkemmin loppuraportin liitteessä. 734

5.5. Tarkempi tutustuminen tuetun asumisen tilanteeseen 735

736

(Osa 2: Loppuraportti (28.4.2000) ja loppuraportin liitteet)

22 / 37

28.1.-23.3.2000 selvitin vielä tarkemmin puhelinhaastatteluissa esille tulleita asioita. Erityisesti tutustuin vielä tarkemmin vapaaehtoisten tukihenkilöiden koulutukseen.

750

751

752

Tämän lisäksi tutustuin vielä tarkemmin Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry:n ja kiinteistöosaakeyhtiö Seinäjoen ykköskodon toimintaan.

753

754

755

5.6. Selvitystyön tulosten analysointi

756

24.3.-28.4.2000 on ollut selvitystyön tulosten analysointia, loppuraportin ja selvitystyön tulosten esittelyä eri yhteyksissä.

757

758

759

6. Puhelinhaastattelujen tuloksia

6.1. Nuorisoasumisen tunnettuus

Nuorisoasuminen on melko tuntematonta Seinänaapurien sosiaali- ja nuorisotoimen työntekijöille. Asuntotoimessa tuntemusta on enemmän.

Tämän pohjalta Seinäjoella valittu linja, jossa nuorisoasuntohanke on ollut asuntotoimen ja kaupungin keskushallinnon yhdessä aloittama, on ollut oikea. Sosiaali- ja nuorisotoimista Seinänaapurien alueella nuorisoasumisen hankkeen aloitteentekijöiksi ei näyttäisi olevan.

6.2. Tuetun asumisen tunnettuus

Tuetun asumisen osalta tilanne on aivan toisenlainen. Asuntotoimissa tuetun asumisen tuntemus on vähäisempää, kun taas sosiaalitoimessa tuntemus tuetusta asumisesta on erittäin syvällistä, nuorisotoimessa osa tuntee tuetun asumisen hyvin.

Lyhyesti voi sanoa, että jokaisessa Seinänaapurien kunnassa on käynnissä ja/tai suunnitteilla tuetun asumisen hankkeita, ja paras asiantuntemus näihin löytyy sosiaalitoimesta.

6.3. Tuetun asumisen moninaisuus

Tuetun asumisen käsitteellistämisen suurin ongelma on erilaisten tuettujen asumismuotojen valtava moninaisuus. Jokaisessa Seinänaapurien kunnassa on täysin erilaisia ratkaisuja seuraaviin tuettuihin asumismuotoihin:

- * alle 18-vuotiaiden tuettuun asumiseen
- * tuettuun vuokralla asumiseen
- * tuettuun opiskelija-asumiseen
- * erityisryhmien tuettuun asumiseen.

Erityisryhmiä on hyvin erilaisia: mielenterveys, vammaiset, päihdeongelma, kriminaalihuolto, jne. Yhteisymmärryksen saaminen tuetusta nuorisoasumisesta on tämän pohjalta vaikeaa, mutta mahdollista Hämeenlinnan esimerkin pohjalta.

Asuntotoimi:

Asunnon kysyjät kokonaisuutena, osa kysyjistä on nuoria.

Asuntojen tekninen puoli on hyvin hallinnassa: määrä, sijainti, varustetaso, ym.

Nuorisotoimi:

Monesti nuorisotilat erillään kunnan virastotalosta.

Työskentely yksin nuorten kanssa.

Asunto-ongelmat ovat vain yksi nuorten ongelma muiden ongelmien joukossa.

Asunto-ongelmat tulevat eri tavalla esille päivittäisessä työskentelyssä.

Sosiaalitoimi:

Ongelmat kärjistyneempiä, työskentely ongelmaisten nuorten kanssa, nuoret yksi asiakasryhmä.

Asunto-ongelmat ovat vain yksi nuorten ongelma muiden ongelmien joukossa.

Yksilölliset ratkaisut ja lakisääteiset palvelut: ei pelkästään tuetun asumisen muotoja nuorille.

804
805
806
807
808
809
810
811

6.5. Tuetun nuorisoasumisen erikoisuus

812

813

Tämän selvitystyön pohjalta erityinen tuettu nuorisoasuminen on jonkinlainen erikoisuus.

814

Asuntotoimissa ajattelutapana on konkreettisten (nuoriso)asuntojen tuotanto. Sosiaali- ja

815

nuorisotoimissa korostuu yksittäisen tuettavan tuettu asuminen, ja konkreettisten asuntojen

816

tuottaminen ei ole ensimmäinen ajatus.

817

818

Tämän selvitystyön pohjalta on Seinänaapurien kunnissa ei ole mahdollista päästä nopealla

819

aikataululla samaan tilanteeseen kuin Hämeenlinnassa, jossa nuorisoasuntohanke on heti alusta

820

alkaen ollut tuetun nuorisoasumisen hanke.

821

822

6.6. Linjausten tarve

823

824

Monesti ymmärretään yhteistyön tarve erilaisten yhteistyökumppanien kanssa. Ongelmana on, että resurssit eivät tahdo riittää uusiin asioihin, kuten nuorisoasumiseen.

825

826

827

Ongelmana on, että erilaisia yhteistyötarjoja tulee eri suunnilta jatkuvasti, ja pitäisi osata hyvin

828

nopeasti linjata, mikä yhteistyötarjous on järkevä tai ei. Kiireisille kunnan virkamiehille tällaisten

829

linjausten tekeminen on monesti vaikeaa, koska jokainen yhteistyötarjous pitäisi tutkia

830

perusteellisesti pitemmällä aikavälillä, ja tähän ei tahdo olla mahdollisuuksia.

831

832

Myös sosiaalitoimen toiminnasta osa perustuu projektimuotoiseen toimintaan, ja rahoitusta on

833

saatavissa eri lähteistä, tunnetuimpia olivat RAY- ja ESR-rahoitus. Ongelmana on, että erilaisten

834

hankkeiden tavoitteet ja kohderyhmät pitäisi linjata kunnan toiminnan kannalta järkevästi. Kuka,

835

missä, miten ja milloin ovat olennaisimpia kysymyksiä, joihin toivotaan vastauksia.

836

837

Ongelma on aito ja joissain vapaamuotoisissa kommentteissa tämä tuli esille.

838

839

6.6.1 Tuetun asumisen linjaukset

840

841

Tuetun asumisen osalta monet sosiaali- ja terveysalan järjestöt ovat kehittämässä järjestöjen

842

tukihenkilötoimintaa yhdessä. Käytännössä tätä on tapahtunut Neuvokas-projektissa, ja osa näistä

843

järjestöistä on Seinäjoella Järjestötalossa.

844

845

Puhelinhaastattelujen jälkeen kävin tutustumassa Järjestötalolla järjestettyyn tukihenkilön

846

peruskurssiin, joka oli yhteinen useammalle järjestölle. Peruskurssin jälkeen vapaaehtoiset

847

tukihenkilöt valitsevat oman tukihenkilötoiminnan muodon, ja tämän alan järjestö järjestää

848

tarvittavan jatkokoulutuksen ja työnohjauksen.

849

Tämän perusteella tuettu nuorisoasuminen voi olla joskus tulevaisuudessa mahdollista, kun tuetun asumisen toiminta yleensä kehittyy Järjestötalolla.

Järjestötalon ja Neuvokas-projektin osalta on mainittava, että kyseessä on järjestöjen omaehtoinen yhteistoiminta. Kestää varmasti oman aikansa, että Järjestötalon tuetun asumisen yhteistoiminta laajenee kaikkiin Seinänaapurien kuntiin osaksi sosiaalitoimien normaalia toimintaa.

6.6.2. Perusasumismuotojen linjaukset

Nuorisoasuminen on vain yksi asumismuoto muiden joukossa. Tämän vuoksi kunnissa on tehtävä linjaukset, miten eri asumismuotoja kunnissa kehitetään.

Perusoletuksena selvitystyön alussa oli, että kunnat pystyisivät antamaan kirjallisena asumisen linjaukset, jos ne on tehty. Yhdestäkään Seinänaapurien kunnasta en tällaista saanut.

Kirjallisia asumisen linjauksia en pyytänyt aktiivisesti. Jos niiden noudattaminen olisi osa normaalia jokapäiväistä arkista toimintaa, olisin ne saanut ilman pyytämistä. Tämä on ollut selvitystyön ajan peruslähtökohta, eli uutta asumismuotoa esittelevällä selvitysmiehelle pystytään antamaan kirjallinen selvitys asumisen linjauksista ilman eri pyyntöä, jos linjaukset on tehty ja niiden noudattaminen on osa normaalia kunnan toimintaa.

Puhelinhaastattelun loppuvaiheessa kyselin muutamalta haastateltavalta onko tällaisia linjauksia tehty asumisen osalta, mutta yksikään ei vastannut tähän kysymykseen myöntävästi. Tämä kysymys ei ollut alun perin puhelinhaastatteluissa, joten vastaukset ovat suuntaa-antavia.

875

7. Johtopäätökset

876

Selvitystyössä oli kaksi tavoitetta:

877

878

Selvitystyön tavoite 1:

879

880

Tavoite 1 oli selvittää Seinänaapurien kuntien suhtautumista nuorisoasumiseen.

881

882

Selvitystyön tavoite 2:

883

Tavoite 2 oli selvittää Seinänaapurien kuntien suhtautumista tuettuun nuorisoasumiseen.

884

885

Selvitystyön perusteella olen saanut seuraavat tulokset:

886

887

Tulos 1:

888

a) Seinänaapurien kuntien suhtautuminen nuorisoasumiseen ei ole kielteistä.

889

b) Seinäjokea lukuun ottamatta erityistä nuorisoasumisen tarvetta ei todettu olevan vuoden 2000 tilanteen perusteella.

890

891

892

Verrattaessa tilannetta Hämeenlinnaan ei tulos ole yllättävä. Hämeenlinnassa nuorisoasumisesta oli

893

keskusteltu 1990-luvun alussa, mutta tarvetta ei tällöin todettu olevan. 1999 Hämeenlinnassa

894

todettiin tarvetta olevan, ja kaupunki on lähtenyt hankkeeseen osoittamalla tontin

895

nuorisoasuntokäyttöön.

896

897

Tulos 2:

898

a) Seinänaapurien kunnissa on käynnissä useita tuetun asumisen hankkeita.

899

b) tuettua nuorisoasumista ei voida aloittaa, koska nuorisoasumiseen asumismuotona ei tässä vaiheessa ole halukkuutta.

900

901

c) Seinäjoen osalta on mahdollista aloittaa tuettu nuorisoasuminen lähitulevaisuudessa.

902

903

904

Vaikka Seinäjoella olisi mahdollista aloittaa tuettu nuorisoasuminen lähitulevaisuudessa, ei tämä

905

kuitenkaan ole niin yksinkertaista. Seinäjoen nuorisoasuntokohde on uusi, ja toiminnan

906

vakiinnuttaminen pelkkänä nuorisoasumisena vaatii oman aikansa.

907

8. Suositukset

Selvitystyön tulosten perusteella nuorisoasuminen asumismuotona ei tule toteutumaan Seinäjoen ympäryskunnissa lähimmän 1-5 vuoden aikana. Tämän pohjalta olen laatinut suosituksia eri osapuolille.

8.1. Suositukset Nuorisoasuntoliitto ry:lle

Selvitystyön perusteella Nuorisoasuntoliitto ry:n kannattaa tässä vaiheessa keskittää voimavarojaan muille seutukunnille.

Seinänaapurien alueella kannattaa teettää uusi selvitystyö vuonna 2005 ja tarvittaessa vuonna 2010. Hämeenlinnan esimerkin pohjalta viiden vuoden välein teetettävä selvitystyö on sopiva.

Selvitystyön perusteella Nuorisoasuntoliitto ry:n kannattaa luoda luontevat keskusteluyhteydet Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry:n suuntaan. Nykyisessä tilanteessa on mahdollista, että Nuorisoasuntoliitto ry:llä on väärä tulkintoja liittoon kuulumattomasta yhdistyksestä.

Tuettu asuminen on Seinänaapurien alueella voimakkaassa kehityksessä. Nuorisoasuntoliitto ry:n edustajien kannattaa käydä tutustumassa Järjestötalon tuetun asumisen kehittämistoimintaan, ja seurata tilanteen kehittymistä. Tämä toiminta voi vakiintua osaksi tuetun asumisen toimintaa Seinänaapurien alueella vuoteen 2005 mennessä. Järjestötalon tuetun asumisen kehittämistoiminnan tuloksena uudet selvitystyöt vuosina 2005 ja/tai 2010 tuetun nuorisoasumisen mahdollisuuksista voidaan teettää laajemmalla joukolla kuin yksi selvitysmies. Tätä ei voi kuitenkaan ennustaa tässä vaiheessa, vaan jää seuraaviin selvitystöihin.

Nuorisoasuntoliitto ry:n jäsenjärjestöinä olevien poliittisten nuorisojärjestöjen piirijärjestöt eivät selvitystyön perusteella pysty käynnistämään pitkäjänteistä nuorisoasuntotoimintaa Seinänaapurien alueella.

Poliittisten nuorisojärjestöjen toimintatapa on täysin poikkeava verrattuna pitkäjänteiseen nuorisoasuntotuotantoon. Onnistuneen nuorisoasuntohankkeen aikajänne on vähintään viisi vuotta, kuten Hämeenlinnan ja Seinäjoen esimerkit osoittavat. Poliittisten nuorisojärjestöjen toiminta on vaalipainotteista, ja viiden vuoden aikana voi olla periaatteessa yhdet presidentinvaalit, kahdet kunnallisvaalit, eduskuntavaalit ja europarlamenttivaalit.

Selvitystyön aikana oli käynnissä vuoden 2000 presidentinvaalien kampanjointi, ja selvitystyö jatkui presidentinvaalien toisen kierroksen jälkeen. Omien havaintojeni mukaan kampanjoinnin aikana nuorisoasuntoasiat eivät olleet järjestöjen poliittisella asialistalla.

Nuorisoasuntoliitto ry:n kannattaa tutkia uusien jäsenjärjestöjen mahdollisuuksia vanhojen jäsenjärjestöjen lisäksi. Poliittisilla nuorisojärjestöillä on oma merkityksensä, mutta myös omat rajoitteensa.

8.2. Suositukset Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry:lle 953

Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry:n kannattaa luoda luontevat keskusteluyhteyden 954
 Nuorisoasuntoliitto ry:n suuntaan. Selvitystyön aikana on selvinnyt, että yhdistyksen toiminnasta 955
 voi syntyä vääriä käsityksiä, koska yhdistys ei ole Nuorisoasuntoliitto ry:n jäsen. Tämän 956
 estämiseksi luontevat keskusteluyhteydet ovat tärkeitä. 957
 958

Yhdistyksen toiminta on ollut ns. matalan profiilin toimintaa. Nuorisoasuntotoiminnan luonteen 960
 vuoksi tätä peruslinjaa ei ole syytä muuttaa. 961

Tämä selvitystyö ei anna suositusta yhdistyksen liittymisestä tai liittymättä jättämisestä 963
 Nuorisoasuntoliitto ry:n jäseneksi. Liittymisen edut ja haitat ovat oman selvitystyönsä aihe, ja 964
 yhdistys päättää itse tästä selvitystyöstä. 965
 966

8.3. Suositukset Seinäjoen Seudun nuorisoasuntoyhdistys ry:lle 967

Tämän selvitystyön perusteella Seinäjoen ympäryskunnat eivät todenneet tässä vaiheessa tarvetta 970
 erityiselle nuorisoasumiselle. 971

Koska Seinäjoella on jo toimiva nuorisoasuntoyhdistys, ei Seinäjoen Seudun nuorisoasuntoyhdistys 973
 ry voi saada nuorisoasuntokohteita rakennutettua Seinäjoelle. 974

Selvitystyön perusteella seudullisella nuorisoasuntoyhdistyksellä ei ole mahdollisuuksia. 976

Uusien selvitystöiden pohjalta on mahdollista, että jossain Seinäjoen ympäryskunnassa todetaan 978
 tarvetta erityiselle nuorisoasumiselle. Tällöin kannattaa perustaa kunnan alueelle kunnallinen 979
 nuorisoasuntoyhdistys. 980

8.4. Suositukset poliittisten nuorisojärjestöjen piirijärjestöille Etelä-Pohjanmaan alueella 982

Nuorisoasuntoliitto ry:n jäsenjärjestöinä olevien poliittisten nuorisojärjestöjen piirijärjestöjen 984
 suhtautuminen nuorisoasumiseen on ollut hyvin vaihtelevaa. Kiinnostusta on ollut henkilöstä 985
 riippuen erittäin paljon tai ei ollenkaan. 986
 987

Selvitystyön tuloksena voi todeta, että piirijärjestöjen suhtautumisella ei ole mitään tekemistä sen 989
 tosiasian kanssa, että liitot ovat Nuorisoasuntoliitto ry:n jäsenjärjestöjä. 990

Piirijärjestöjen kannattaa koota asumisasioista kiinnostuneita jäseniään yhteisiin 992
 koulutustilaisuuksiin. Yhden piirijärjestön asumisasioista kiinnostuneet ovat liian pieni joukko 993
 koulutettavaksi. Erilaisilla asumismuodoilla on omia järjestöjään, ja ne tulevat antamaan mielellään 994
 koulutusta poliittisesti aktiivisille nuorille. Esimerkkejä tällaisista asumisalan järjestöistä ovat: 995
 996

* Suomen Omakotiliitto ry. 997

* opiskelija-asuntosäätiöt 998

* Vuokralaisten Keskusliitto ry.	999
* asumisoikeusyhdistykset	1000
* Ensi- ja turvakotien liitto ry.	1001
* Y-säätiö	1002
* Suomen kuluttajaliitto ry.	1003
	1004

Lisäksi kunnalliset ja valtakunnalliset viranomaiset sekä asumiseen liittyvät kaupalliset toimijat antavat koulutusta asumisasiossa. Tässä on valtakunnallisista viranomaisista ja viranomaisjärjestöistä muutama esimerkki:	1005
	1006
	1007
	1008

* Ympäristöministeriö	1009
* Valtion asuntorahasto	1010
* Raha-automaattiyhdistys ry.	1011
* Suomen Kuntaliitto ry.	1012
* Sosiaali- ja terveysministeriö	1013
	1014

Vastuullisten päättäjien kasvattaminen on poliittisten nuorisojärjestöjen tehtävä, ja asumisasioiden yhteiskunnallisen puolen kouluttamisen ympärille piirijärjestöillä olisi mahdollisuus järjestäytyä. Lisäksi poliittisten nuorisojärjestöjen kannattaa käydä tutustumassa Järjestötalon tuetun asumisen toimintaan.	1015
	1016
	1017
	1018
	1019

8.5. Suositukset Seinänaapurien kunnille

	1020
	1021
Selvitystyön tuloksena voi todeta, että Seinänaapurien kuntien suhtautumisella ei ole mitään tekemistä sen tosiasian kanssa, että Kuntaliitto ry on Nuorisoasuntoliitto ry:n jäsenjärjestö. Kuntaliitossa on laajaa tutkimustoimintaa asumisesta, mutta tämän tutkimustiedon soveltaminen kuntiin on jo oma asiansa.	1022
	1023
	1024
	1025
	1026

Selvitystyön perusteella kunnilla on erittäin merkittävä rooli nuorisoasumisen kehittämisessä. Käytännössä tämä tulee esille tontin osoittamisessa nuorisoasuntokäyttöön.	1027
	1028
	1029

Kun kuntien toiminnassa siirrytään kaavoitukseen, on päätösten synnyttävä korkealla tasolla. Tämä on suurin ero nuorisoasumisessa verrattuna tuetun asumisen hankkeisiin. Tuetun asumisen hankkeet on helpompi aloittaa sektoriviranomaisen päätöksellä. Kaavoituksessa on monenlaisia, jopa ristikkäisiä, tavoitteita ja nuorisoasuntotontin on sovittava näihin tavoitteisiin.	1030
	1031
	1032
	1033
	1034

Selvitystyön tuloksena voi todeta, että kuntien on pystyttävä linjaamaan eri asumismuotojen tavoitteet. Monessa kunnassa tämä on luultavasti tehty osana normaalia toimintaa, mutta kirjalliseksi tätä ei ole saatu. Selvitystyön, ja tulevien selvitystöiden kannalta, asumisen linjaukset olisi hyvä olla kirjallisena. Jos esimerkiksi nuorisoasumisen mielipidettä halutaan Seinänaapurien kunnista, olisi nuorisoasuminen pystyttävä esittämään kunnan tavoitteiden mukaisena. Nykytilanteessa jokainen uusi asumiseen liittyvä asia on esiteltävä erikseen jokaiselle viranhaltijalle.	1035
	1036
	1037
	1038
	1039
	1040
	1041
	1042

Nuorisoasumisen kannalta linjaukset ovat tärkeitä, koska nuorisoasumisella ei ole yleensä laajasti tunnettuja puolestapuhujia. Lisäksi nuorisoasuminen saatetaan ymmärtää erillisilmiöksi, ei osaksi laajempaa kokonaisuutta.	1043
	1044
	1045
	1046

8.6. Suositukset Järjestötalon ja Neuvokas-projektin yhdistyksille	1047
	1048
	1049
Järjestötalon ja Neuvokas-projektin sosiaali- ja terveysalan järjestöjen yhteistyö on Suomessa ainutlaatuista.	1050
	1051
	1052
Tässä vaiheessa toiminta on voimakkaasti kehittymässä, joten toimintamalli voi tulevaisuudessa muuttua hyvinkin paljon. Nykyiseen toimintamalliin on ulkopuolisen vaikea antaa ilman tarkempaa tutustumista selkeitä suosituksia.	1053
	1054
	1055
	1056
Suosituksena on, että Järjestötalon ja Neuvokas-projektin toimintaa esitellään edelleen yhtä avoimesti kuin tähänkin saakka. Edellä olen antanut seuraaville tahoille suosituksen tutustua Järjestötalon tuetun asumisen toimintaan:	1057
	1058
	1059
	1060
* poliittisten nuorisojärjestöjen piirijärjestöille	1061
* Nuorisoasuntoliitto ry:lle.	1062
	1063

	1064
9. Jatkotutkimusaiheita	1065
	1066
Selvitystyön aikana on tullut vastaan erilaisia asioita, jotka eivät kuulu tämän selvitystyön tavoitteisiin.	1067
	1068
	1069
9.1. Asuntoja nuorille?	1070
	1071
Eri asumismuotojen erottelu on hallinnollisesti erittäin kätevää. Käytännössä tavalliselle nuorelle erilaisten asumismuotojen erottelu voi olla hankalaa. Tämän vuoksi nuorten omat käsitykset eri asumismuodoista olisi hyvä selvittää.	1072
	1073
	1074
	1075
9.2. Asumismuodot osana elinkeinopolitiikkaa	1076
	1077
Tämän selvitystyön vuoksi en haastatellut kuntien elinkeinopolitiikasta vastaavia henkilöitä. Toisaalta asuntojen tarjonta on yksi tapa, jolla kunnan kilpailukykyä parannetaan. Asumismuotojen selvittäminen osana kuntien kilpailutekijänä olisi yksi selvitettävä asia.	1078
	1079
	1080
	1081
9.3. Sosiaalitoimen ja nuorisotoimen käsitykset asumisesta	1082
	1083
Nuorisoasuntoliitto ry:n tulkinnan mukaan sosiaali- ja nuorisotoimella on tärkeä osuus nuorisoasumisen kehittämisessä.	1084
	1085
	1086
Puhelinhaastattelujen perusteella tein johtopäätöksen, että sosiaali- ja nuorisotoimessa on melko hyvä käsitys tuetusta asumisesta. Kuitenkin nuorisoasumista on vaikeampi käsitellä, koska ajattelutapana ei ole konkreettisten asuntojen tuottaminen, kuten asuntotoimessa. Jatkossa olisi mielenkiintoista selvittää, onko tämä johtopäätös oikea, ja millä tavalla nuorisoasuminen todella käsitetään nuoriso- ja sosiaalitoimessa.	1087
	1088
	1089
	1090
	1091
	1092
9.4. Nuorten oma suhtautuminen nuorisoasumiseen	1093
	1094
Tässä selvitystyössä en haastatellut laajasti 18-29 -vuotiaita nuoria. Oletettavasti nuorisoasuminen on melko tuntematonta heidän keskuudessaan, mutta tätä en voi todistaa tämän selvitystyön yhteydessä.	1095
	1096
	1097
	1098
Lisäksi eri ikäryhmien käsityksillä nuorisoasumisesta on oma merkityksensä. Viime aikoina on perustettu nuorisovaltuustoja eri puolille Suomea. Onko nuorisovaltuustoista nuorisoasumisen edistäjiksi?	1099
	1100
	1101
	1102
9.5. Yksittäisessä kunnassa nuorten asuntotilanteen kartoitus	1103
	1104

(Osa 2: Loppuraportti (28.4.2000) ja loppuraportin liitteet)

32 / 37

Oulun esimerkin perusteella nuorten asuntotilanteen kartoitus on suositeltavaa, koska rauhalliselta	1105
näyttävässä tilanteessa nuoret voivat kuitenkin olla erittäin tyytymättömiä asuntotilanteeseensa.	1106
Vastaava tilanne voi olla Seinänaapurien alueella, mutta tätä ei voi tietää ilman kartoitusta.	1107

	1108
10. Lähteet	1109
	1110
10.1. Kirjalliset lähteet	1111
	1112
Itäpuisto, Timo: Kotipesänä Pohjanmaa - Etelä-Pohjanmaan muuttajat ja kotiseudulla pysyneet. Siirtolaisinstituutin Pohjanmaan aluekeskuksen tutkimuksia No2. Vammala 1999.	1113
	1114
	1115
Kurikka, Päivi: Asuinkuntaansa tyytymätön nuori muuttaa. Kuntapuntari 5/1999.	1116
	1117
Lindblom Ritva: Sosiaalisen isännöinnin koulutus käynnistyy. Lähiöuutiset heinäkuu/1999.	1118
	1119
Nuorisoasuntoliitto ry: Nuorten asunto-opas 1999.	1120
	1121
Nuorisoasuntoliitto ry: Asu ja elä kesä/1999.	1122
	1123
Nuorisosäätiö: Luukkublues 1/1999. (Nuorisosäätiön asukaslehti)	1124
	1125
Nuorten Ystävät ry: Nuorten Ystävät 2/1999.	1126
	1127
Nuorten Ystävät ry: Nuorten Ystävät 3/1999.	1128
	1129
Paunikallio, Merja: Kuka jää maaseudulle? - Maaseudun nuorten näkemyksiä maaseudusta asuin-, työ- ja elinympäristönä. Helsingin yliopisto, maaseudun tutkimus- ja koulutuskeskus, Seinäjoki, Sarja B:17. Seinäjoki 1997.	1130
	1131
	1132
	1133
10.2. WWW-sivut	1134
	1135
Nuorten asuntotarvelaskelma	1136
http://walli.uwasa.fi/yhteisot/ybvaasa/asunto/atl1995/	1137
28.1.2000	1138
	1139
Nuorten Suomi 2001	1140
http://www.kuntaliitto.fi/tuke/ns2001.htm	1141
5.1.2000	1142
	1143
10.3. Yhteisöiltä saatu materiaali	1144
	1145
Hämeenlinnan Seudun Nuorisoasunnot ry: työseminaarin 20.9.1999 ohjelma.	1146
	1147
Hämeenlinnan Seudun Nuorisoasunnot ry: työseminaarin 20.9.1999 muistio.	1148
	1149
Jalasjärven kunta: asumisen markkinointiryhmän kokouksen muistion ote 27.1.2000.	1150
	1151

(Osa 2: Loppuraportti (28.4.2000) ja loppuraportin liitteet)

34 / 37

Järjestöalo: Järjestöalon esite.	1152
	1153
Järjestöalo: tukihenkilön peruskurssin koulutusmateriaalia.	1154
	1155
Nuorisoasuntoliitto ry: Asumisesta on kysymys? -esite.	1156
	1157
Nuorisoasuntoliitto ry: Itsenäisen asumisen linja -esitteet.	1158
	1159
Nuorisoasuntoliitto ry: 18.2.1999 lähettämä kirje	1160
	1161
Nuorisoasuntoliitto ry: Nuorisoasuntolaskelma 1997.	1162
	1163
Nuorisoasuntoliitto ry: Nuorisoasuntoliiton paikallisyhdistykset, nuorisoasuntotalot ja asuntojen määrät.	1164
	1165
	1166
Nuorten Ystävät ry: toimintakertomus 1998.	1167
	1168
Oulun Moniasunnot Oy: Muistio 6.9.1999.	1169
	1170
Oulunseudun Nuorisoasuntoyhdistys ry: Kartoitus oululaisten 16-29 -vuotiaiden nuorten asuntotilanteesta.	1171
	1172
	1173
Oulunseudun Nuorisoasuntoyhdistys ry: Oulunseudun nuorisoasunto-opas.	1174
	1175
Raha-automaattiyhdistys ry: Avustustoiminta 1999 -CD-levyke.	1176
	1177
Seinäjoen seudun nuorisoasuntoyhdistys ry: 11.3.1998 hallituksen kokouksen pöytäkirja.	1178
	1179
Seinäjoen seudun nuorisoasuntoyhdistys ry: 5.9.1999 hallituksen kokouksen pöytäkirja.	1180
	1181
Suomen Punainen Risti ry: Kimmo Tapialan selvitys SPR:n Helsingin nuorten turvatalon Itsenäiseen asumiseen -projektista.	1182
	1183
	1184
Suomen Mielenterveysseura ry: asumisen tukitoiminta -esite.	1185
	1186
Suomen Mielenterveysseura ry: asumisen tukitoiminta -raportti.	1187
	1188
Valtion asuntorahasto: Hakuajat ja hakumenettely vuoden 2000 arava- ja korkotukilainoituksessa.	1189
	1190
10.4. Puhelinhaastattelut	1191
	1192
Imajoen kunta.	1193
[Kolme haastattelua]	1194
	1195
Jalasjärven kunta	1196
[Viisi haastattelua]	1197
	1198
Kurikan kaupunki	1199
[Neljä haastattelua]	1200

	1201
Nurmon kunta	1202
[Neljä haastattelua]a	1203
	1204
Peräseinäjoen kunta	1205
[Viisi haastattelua]	1206
	1207
Seinäjoen kaupunki	1208
[Kahdeksan haastattelua]	1209
	1210
Ylistaron kunta	1211
[Kolme haastattelua]	1212
	1213
Järjestöjä	1214
Kaks´ kättä työpaja Oy	1215
Mannerheimin lastensuojeluliitto ry	1216
Suomen Punainen Risti ry	1217
Lakeuden mielenterveysseura ry	1218
Nuorten Palvelu ry	1219
Neuvokas-projekti	1220
	1221
10.5. Epäviralliset keskustelut, sähköpostiviestit ja	1222
 puhelinkeskustelut	1223
	1224
Kokoomuksen Nuorten Liitto ry, Pohjanmaan Kokoomusnuoret ry, järjestösihteeri	1225
	1226
Jalasjärven kunnan nuorisovaltuusto, puheenjohtaja	1227
	1228
Seinäjoen asuntotoimisto, päällikkö	1229
	1230
kiinteistöosaakeyhtiö Marttilan kortteeri, asukastoimikunnan puheenjohtaja	1231
	1232
Sosiaalidemokraattiset nuoret ry, Pohjanmaan piiri ry, puheenjohtaja	1233
	1234
Lahden Seudun Nuorisoasunnot ry	1235
	1236
kiinteistöosaakeyhtiö Marttilan kortteeri, asukaspalvelupäällikkö	1237
	1238
Jalasjärven kunta, talousjohtaja	1239
	1240
Hämeenlinnan Seudun Nuorisoasunnot ry, varapuheenjohtaja	1241
	1242
Siirtolaisinstituutti, Pohjanmaan aluekeskus	1243
	1244
Etelä-Pohjanmaan sosiaalipsykiatrinen yhdistys ry	1245
	1246
Jalasjärven kunta, asuntosihteeri	1247
	1248

(Osa 2: Loppuraportti (28.4.2000) ja loppuraportin liitteet)**36 / 37**

Seinäjoen ammattikorkeakoulun sosiaalialan oppilaitoksen opiskelijayhdistys, varapuheenjohtaja	1249
	1250
Nuorisoasuntoliitto ry, projektisihteeri	1251
	1252
Nuorten ystävät ry/Pohjolakoti, Kurikkakodin työntekijä	1253
	1254
Suomen Punainen Risti ry	1255
	1256
Mannerheimin lastensuojeluliitto ry	1257
	1258
Kiinteistöosakeyhtiö Marttilan kortteeri, toimitusjohtaja	1259
Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry, sihteeri	1260
	1261
SAMO ry, pääsihteeri	1262
	1263
SAMO ry, puheenjohtaja (vuonna 2000)	1264
	1265
Pohjanmaan Kokoomusnuoret ry, varapuheenjohtaja	1266
	1267
Kokoomuksen Nuorten Liitto ry, pääsihteeri	1268
	1269
Kuntaliitto ry	1270
	1271
Nuorten ystävät ry/Pohjolakoti, Kurikkakodin työntekijä	1272
	1273
Pohjanmaan Vasemmistonuoret ry	1274
	1275
Vasemmistonuoret ry, pääsihteeri	1276
	1277
Kurikan ammattioppilaitos, rehtori	1278
	1279
Invalidiliitto ry, toimitusjohtaja	1280
	1281
Nuorisoasuntoliitto ry, pääsihteeri	1282
	1283
Seinäjoen nuorisoasuntoyhdistys ry, puheenjohtaja	1284
	1285
Nuorisosäätiö, hallituksen jäsen	1286
	1287
Nuoren Keskustan Liitto ry, liittosihteeri	1288
	1289
Etelä-Suomen YH-Rakennuttajaosuuskunta	1290
	1291
Nuoren Keskustan liitto ry, Etelä-Pohjanmaan piiri ry, puheenjohtaja	1292
	1293
Pohjanmaan Kokoomusnuoret ry, puheenjohtaja	1294
	1295
Helsingin yliopisto, maaseudun tutkimus- ja koulutuskeskus, Seinäjoki	1296
	1297
Hämeenlinnan Seudun Nuorisoasunnot ry, puheenjohtaja	1298

(Osa 2: Loppuraportti (28.4.2000) ja loppuraportin liitteet)

37 / 37

	1299
Suomen Kehityskeskus Oy, aluejohtaja	1300
	1301
4H-liitto ry	1302
	1303
Invalidiliitto ry	1304
	1305
Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry, puheenjohtaja	1306
	1307
Seinäjoen nuorisoasuntoyhdistys ry, hallituksen jäsen	1308
	1309
Jalasjärven kunta, kunnanjohtaja	1310
	1311
Suomen Punainen Risti ry	1312
	1313
Jyväskylän seudun nuorisoasunnot ry, puheenjohtaja	1314
	1315
Oulun Moniasunnot Oy, toimitusjohtaja	1316
	1317
Suomen Mielenterveysseura ry	1318
	1319
Nuoren Keskustan Liitto ry, Etelä-Pohjanmaan piiri ry, toiminnanjohtajan sijainen	1320
	1321
Suomen Punainen Risti ry, Helsingin turvatalot	1322
	1323
SAMO ry, puheenjohtaja (vuonna 1999)	1324
	1325
Kurikan ammattioppilaitos, koulukuraattori	1326
	1327
Jalasjärven kunta, tekninen johtaja	1328
	1329
Kiinteistöosakeyhtiö Marttilan kortteeri	1330

Puhelinhaastatteluiden tuloksien esittelyä

Sisällysluettelo

0. Päivitetty 2.8.2014.....	2
1. Eri vaihtoehdot haastatteluille.....	2
1.1. Kirjekysely vaihtoehtona.....	2
1.2. Henkilökohtainen haastattelu vaihtoehtona.....	2
1.3. Sähköpostikysely vaihtoehtona.....	3
1.4. Päätyminen puhelinhaastatteluihin.....	3
2. Puhelinhaastattelut.....	3
2.1. Yleistä puhelinhaastatteluista.....	4
2.2. Kysymys 1: tuetun asumisen perusidea.....	4
2.3. Kysymys 2: tuettu opiskelija-asuminen.....	5
2.3.1. Kyllä-vastauksen jatkokysymysten vastauksia.....	6
2.3.2. Ei-vastauksen jatkokysymysten vastauksia.....	6
2.4. Kysymys 3: tuettu asuminen alle 18-vuotiaille.....	7
2.4.2. Ei-vastauksen jatkokysymysten vastauksia.....	8
2.5. Kysymys 4: Nuorisoasuminen.....	9
2.6. Kysymys 5: Nuorisoasuntoyhdistys, Kysymys 6: Tuettu nuorisoasuminen.....	10
2.6.1. Seinäjoen ympäryskuntien ja järjestöjen haastateltujen vapaamuotoisia kysymyksen 5 ei-vastauksen jatkokysymyksiin.....	11
2.6.2. Seinäjoen kaupungin haastateltujen vapaamuotoisia kysymyksen 5 jatkokysymyksiin.....	12
2.6.3. Seinäjoen ympäryskuntien ja järjestöjen haastateltujen vapaamuotoisia kysymyksen 6 ei-vastauksen jatkokysymyksiin.....	12
2.6.4. Seinäjoen kaupungin haastateltujen vapaamuotoisia kysymyksen 6 ei-vastauksien jatkokysymyksiin.....	12
2.7. Kysymys 7: 18-29 -vuotiaiden nuorten tuettu vuokralla asuminen ilman nuorisoasuntoyhdistystä.....	13
2.7.1. Kyllä-vastausten jatkokysymysten vastauksia.....	14
2.7.2. Ei-vastausten jatkokysymysten vastauksia.....	14
2.8. Vapaamuotoisia kommentteja.....	14

	8
0. Päivitetty 2.8.2014	9
Tiedostoa on päivitetty 2.8.2014 seuraavasti:	10
* fonttikoko on nyt 12 – ei 11	11
* sisällysluettelo uutena osana	12
	13
	14
1. Eri vaihtoehdot haastatteluille	15
	16
Puhelinhaastatteluilla olisi ollut useita erilaisia vaihtoehtoja.	17
	18
1.1. Kirjekysely vaihtoehtona	19
	20
Haastattelut olisi voinut suorittaa lähettämällä kyselylomakkeet postissa. Ongelmaksi tässä olisi tullut alhainen vastausprosentti. Lopullisissa puhelinhaastatteluissa haastattelin 38 henkilöä, ja normaali vastausprosentti kirjekyselyissä on 20-30%, joskus jopa alle. 20-30 % haastatelluista henkilöistä olisi 7,6 - 11,4 henkilöä. Jos nämä jakautuisivat tasan seitsemään kuntaan, olisi yhdestä kunnasta tullut keskimäärin 1,09 - 1,6 vastausta.	21
	22
	23
	24
	25
	26
Koska selvitystyön kohteiden mukaisesti tavoite oli selvittää asuntotoimen, sosiaalitoimen ja nuorisotoimen suhtautumista, eivät palautuneet vastaukset olisi antaneet oikeaa kuvaa, jos jostain kunnasta olisi tullut yksi vastaus vain yhdeltä sektorilta.	27
	28
	29
	30
Lisäksi Seinäjoen Seudun nuorisoasuntoyhdistys ry:n perustamisvaiheessa 1998 oli lähetetty postissa kutsuja Seinänaapurien kuntien työntekijöille, mutta tulokset olivat olleet heikkoja.	31
	32
	33
1.2. Henkilökohtainen haastattelu vaihtoehtona	34
	35
Tämän vaihtoehdon ongelma olisi ollut selvitystyön vaatimaton luonne. Samaan aikaan selvitystyön aikana on ollut käynnissä kolme muuta selvitystyötä, ja kaikilla on ollut taustallaan arvovaltaiset taustayhteisöt.	36
	37
	38
	39
Seinäjoen ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehitystoiminnan kehitysyksikön perustamista on valmisteltu kartoitustyöllä 1999. Tämän selvitystyön taustalla on ollut Seinäjoen ammattikorkeakoulu ja selvitystyön tekijä on tunnettu sosiaali- ja terveysalan kehittämisen ammattilainen.	40
	41
	42
	43
	44
Toinen selvitystyö on ollut Etelä-Pohjanmaan Sosiaalipsykiatrisen yhdistyksen toimesta tehtävä selvitystyö. Tässäkin tapauksessa selvitystyön taustaorganisaatio on laajasti tunnettu.	45
	46
	47
Kolmantena esimerkkinä muista samaan aikaan tapahtuvista selvitystyöistä on Seinäjoen, Ylistaron ja Peräseinäjoen aloitettu kuntaliitosselvitys, joka on saanut laajasti julkisuutta Etelä-Pohjanmaalla.	48
	49
	50
Nuorisoasuntoselvityksessä taustalla ei ole ollut Etelä-Pohjanmaalla laajasti tunnettuja yhteisöjä, ja	51

(Osa 2: Loppuraportti (28.4.2000) ja loppuraportin liitteet)

3 / 15

Nuorisosasuntoliitto ry:n jäsenyhdistyksiä ei ole entisen Vaasan läänin alueella. 52

Kaikki edellä mainitut selvitystyöt ovat luonteeltaan täysin erilaisia verrattuna 53

nuorisotasuntoselvitykseen. Lisäksi kaikkien muiden selvitysten suorittajat ovat henkilöinä 54

tunnettuja. Näiden syiden vuoksi henkilökohtaisten haastattelujen perustelu olisi ollut erittäin 55

vaikeaa selvitystyötä opintojensa ohessa suorittavalle opiskelijalle. 56

57

1.3. Sähköpostikysely vaihtoehtona 59

Lähes kaikilla haastatelluista oli käytössään sähköpostiosoite. Tällöin olisi ollut perusteltua 60

suorittaa kalliimman kirjekyselyn sijasta halvempi sähköpostikysely. 61

62

Selvitystyön aikana on tullut esille, että sähköpostin käyttö ei ole vielä vakiintunut osaksi normaalia 64

organisaatioviestintää. Monesti oli soitettava eri henkilöille, koska lähetettyyn sähköpostiviestiin ei 65

oltu vastattu, vaikka itse asia oli kuitenkin hoidettu. 66

67

Lisäksi puhelinhaastattelujen aikana yksi henkilö halusi välttämättä puhelinhaastattelun lähettämistä 68

sähköpostiviestinä. Tein tämän pyydetyllä tavalla, mutta en onnistunut kuvaamaan nuorisotasumisen 69

kaikkia osatekijöitä ymmärrettävällä tavalla. Tämä haastatteluyritys jäi selvitystyön 70

taustamateriaaliksi. 71

72

Sähköpostikyselyiden suurin ongelma on alhainen vastausprosentti, joka on lähellä kirjekyselyiden 73

vastausprosenttia. 74

75

1.4. Päätymisen puhelinhaastatteluihin 76

Puhelinhaastattelujen suurin ongelma oli niiden nopeus ja yllätyksellisyys. Monesti haastateltavilla 77

on muita tehtäviä, ja puhelinhaastattelu keskeyttää toiminnan. 78

79

Toisaalta puhelinhaastatteluissa ei kuluteta aikaa, vaan selvitettävä asia käsitellään tehokkaasti ja 81

nopeasti. 82

83

Lähtökohtana puhelinhaastatteluille oli, että henkilöt, jotka kiinnostuvat nuorisotasumisesta 84

puhelinhaastattelun perusteella, osaavat sopia halutessaan tarkemman esittelyn 85

nuorisotasuntoselvityksestä. Tällä tavalla henkilökohtaiset käynnit olisivat olleet paljon tarkemmin 86

kohdistettuja. 87

88

Puhelinhaastattelun lisäksi lähetin kaikille haastatelluille puhelinhaastattelusta yhteenvedon 89

sähköpostiviestinä. Näin jokaisella haastatellulla on ollut mahdollisuus korjata asiavirheet, ja 90

varmentaa tietojen oikeellisuus. 91

92

2. Puhelinhaastattelut 93

94

2.1. Yleistä puhelinhaastatteluista

95

96

97

98

Puhelinhaastattelut jakaantuivat seuraavasti:

Ilmajoen kunta	3
Jalasjärven kunta	5 (lyöntivirhe korjattu 2014)
Kurikan kaupunki	4
Nurmon kunta	4
Peräseinäjoen kunta	5
Seinäjoen kaupunki	8
Ylistaron kunta	3
järjestöjen edustajia	6
YHTEENSÄ	38 puhelinhaastattelua

99

Huomio: Jalasjärven haastatteluista oli viisi, mutta aikaisempiin raportteihin on jäänyt lyöntivirheen takia merkintä neljästä haastattelusta (lyöntivirhe korjattu 25.11.2014).

100

101

102

Seinäjoen osalta voisi pitää puhelinhaastatteluja turhina, koska Seinäjoella on jo toimiva nuorisoasuntoyhdistys ja rakennettu nuorisoasuntokohde. Asiaa pohdittuani päätin kuitenkin haastatella muutamaa Seinäjoen nuoriso- ja sosiaalityöntekijää. Haastatteluiden tuloksena Seinäjoen osalta tuli mielenkiintoista lisätietoa, joka johti lisäselvityksiin.

103

104

105

106

107

Järjestöjen edustajien osalta haastattelut toivat paljon lisätietoa tuetun asumisen tilanteesta Seinänaapurien alueella.

108

109

110

Neljä haastateltua lähetti sähköviestinä lähettämäni haastattelun yhteenvedon korjauksia. Korjaukset olivat tarkennuksia joihinkin yksityiskohtiin.

111

112

113

Yleisesti ottaen haastatteluihin suhtauduttiin myönteisesti, vaikka työntekijöillä oli päivittäiset työtehtävät kesken. Pieniä käytännön erehdyksiä sattui kuntien erilaisten puhelinkäytäntöjen vuoksi, mutta ne eivät estäneet puhelinhaastatteluiden suorittamista. Puhelinhaastatteluissa kysyin haastateltavilla seitsemän pääkysymystä, jonka lisäksi joillain kysymyksillä oli vapaamuotoisempia jatkokysymyksiä.

114

115

116

117

118

119

2.2. Kysymys 1: tuetun asumisen perusidea

120

121

Tämän kysymyksen tarkoitus oli selvittää tuetun asumisen tuntemusta Seinänaapurien alueella. Jos haastateltava ei mielestään tietänyt tuetun asumisen perusideaa, niin selitin tuetussa asumisessa olevan seuraavat osatekijät:

122

123

124

* tuettava nuori

125

* tukihenkilö

126

* tukiverkosto

127

* järjestöt

128

* kunta.

129

Jotkut haastateltavat vielä varmensivat tai tarkensivat käsityksiään tuetusta asumisesta, vaikka olivat vastanneet kysymykseen kyllä.

Tämän kysymyksen osalta tulokset olivat seuraavia:

KYSYMYS 1	
KYLLÄ: 4	KYLLÄ – tarkennettuna 16
EI: 18	

Asuntosiihteereistä yksi tiesi mielestään tuetun asumisen perusidean, muut eivät. Sosiaalityöntekijät vastasivat kaikki kyllä, ja monesti osasivat tarkentaa hyvinkin tarkasti tuetun asumisen perusidea. Nuorisotyöntekijöillä tietämys tuetusta asumisesta oli hyvin vaihtelevaa.

Järjestöjen osalta neljä tarkensi vastausta, ja suhteuttivat tuetun asumisen omaan järjestöönsä. Vaikka kaksi järjestöjen edustajaa vastasi ei, selvityksen jälkeen he osasivat selostaa oman järjestön tuettua asumista ja suhtautumista tuettuun asumiseen. Tämän taustalla on järjestöjen hyvin erilaiset käsitteet tuetusta asumisesta.

2.3. Kysymys 2: tuettu opiskelija-asuminen

Selvitystyön perehtymisvaiheessa kävin tutustumassa Nuorten Ystävät ry:n / Pohjolakodin Kurikkakotiin, joka on Kurikan ammattioppilaitoksen kanssa toteutettava tuetun opiskelija-asumisen hanke.

Hanke oli mielenkiintoinen, ja osoitti tuetun opiskelija-asumisen tarpeellisuuden. Selvitystyön kannalta tuettu opiskelija-asuminen on nuorisoasumisen lähellä oleva alue. Tuetun opiskelija-asumisen jälkeen tuettu opiskelija-asuminen tai pelkkä nuorisoasuminen voi olla jatkoa tai jälkihoitoa.

Kysymys 2 oli seuraava: onko kunta/yhdistys mukana tuetussa opiskelija-asumisessa?

Tämän kysymyksen osalta tulokset olivat seuraavia:

KYLLÄ	7
EI (en tiedä)	30

Yksi haastateltava pyysi kysymään tämän kysymyksen Neuvokas-projektilta, joten yhtä vastausta ei ole yllä huomioitu.

Kurikkalaiset haastateltavat luonnollisesti mainitsivat Kurikkakodin tässä yhteydessä esimerkkinä (3 tiesi tuetun opiskelija-asumisen ja mainitsi Kurikkakodin, 1 ei tiennyt kumpaakaan). Tämän lisäksi yksi haastateltava Peräseinäjoelta ja toinen Ylistarosta mainitsivat Kurikkakodin, joten Kurikkakodin toimintaa tunnetaan jonkin verran myös Kurikan ulkopuolella.

Yhdessä kunnassa nuorisotyöntekijä oletti, merkitty kyllä-vastaus, että kunnan sosiaalitoimi on mukana tuetussa opiskelija-asumisessa. Saman kunnan sosiaalityöntekijät totesivat, etteivät he ole

(Osa 2: Loppuraportti (28.4.2000) ja loppuraportin liitteet)

6 / 15

mukana tuetussa opiskelija-asumisessa. Samalla kuitenkin todettiin, että suunnitteilla on tuetun asumisen hanke, jossa osa kohderyhmästä voisi olla opiskelijoita. Tämäkin tapaus osoittaa tuetun asumisen hankkeiden moninaisuuden ja vaikean käsitteellistämisingelman.

Kyllä- tai ei-vastauksen jälkeen tein muutaman vapaamuotoisen jatkokysymyksen. Riippuen haastateltavasta jatkokysymyksiin ei aina ollut erityistä tarvetta, jos haastateltava intoutui kertomaan vapaamuotoisesti oman vastauksensa perusteella. Tämän vuoksi vapaamuotoisten kysymysten vastaukset ovat hyvin vaihtelevia.

Kyllä-vastausten jatkokysymyksiä:

1. mikä yhteisö on vastuullinen tuetussa opiskelija-asumisessa?
2. kuka on vastuuhenkilö?
3. onko mukana muita yhteisöjä ja henkilöitä?
4. onko tuettua opiskelija-asumista (ei vain suunnitteilla)?

Ei-vastausten jatkokysymyksiä:

1. onko keskusteltu tuetusta opiskelija-asumisesta?
2. jos asiasta on keskusteltu, kenen kanssa?
3. jos asiasta on keskusteltu, milloin?
4. jos asiasta on keskusteltu, onko asialle tehty mitään?
5. jos asiasta on keskusteltu, onko yhteisöllä kiinnostusta tuettuun opiskelija-asumiseen?

2.3.1. Kyllä-vastauksen jatkokysymysten vastauksia

* ei täysin varma kunnan tuetusta opiskelija-asumisesta

* sosiaalitoimi vastaa kunnan tuetusta opiskelija-asumisesta, jos kunta mukana

* kannattaa varmistaa / kysyä sosiaalitoimesta (2 kpl)

* Kurikkakoti, Nuorten Ystävät ry vastaa, ammattioppilaitos mukana (2 kpl)

* Kurikkakoti on tuettua opiskelija-asumista (3 kpl)

* Kurikkakoti, Nuorten Ystävät ry vastaa, ei muita mukana

* nuorten tukiasunto, tällä hetkellä opiskelija, tilanne voi muuttua myöhemmin

* perusturvalautakunta vastaa sekä sosiaalityöntekijä (2 kpl)

* vammaisten tukiasunnoissa on mukana järjestö

* kyllä on tuettua opiskelija-asumista, osa normaalia toimintaa; Nuorten palvelu ry / nuoret elämään -projekti vastaa; kaupunki / sosiaalivirasto mukana

2.3.2. Ei-vastauksen jatkokysymysten vastauksia

* tuetusta opiskelija-asumisesta ei ole keskusteltu (23 kpl)

* en tiedä (5 kpl)

* en usko

* tuetulle opiskelija-asumiselle ei ole tehty mitään kunnassa

* en ole kuullut, että tuetulle opiskelija-asumiselle olisi ole tehty mitään kunnassa

* nuorisotoimi ei ainakaan, kysy asuntosihteeriltä

* kysy lukiosta, taideteollisuusoppilaitoksesta, IMO:lta, Palon kortteerista

* olen käynyt tutustumassa Kurikkakotiin, omassa kunnassa ei ole

* olen käynyt tutustumassa muissa kunnissa, omassa kunnassa ei ole

(Osa 2: Loppuraportti (28.4.2000) ja loppuraportin liitteet)

7 / 15

* en ole kuullut keskusteltavan	220
* nuorisotoimessa en ole keskustelemassa	221
* sosiaalitoimessa en ole keskustelemassa	222
* tuetusta opiskelija-asumisesta on keskusteltu, mutta muita ei ole mukana; asiasta keskusteltu opinto-ohjaajan ja nuorisosihteerin kanssa	223
* Marttilan kortteerissa on normaalia opiskelija-asumista Seinäjoella	224
* tuetusta opiskelija-asumisesta on keskusteltu Askel-projektissa	225
* emme ole mukana suoranaisesti	226
	227
	228

2.4. Kysymys 3: tuettu asuminen alle 18-vuotiaille 229

Tämä kysymys oli erittäin vaikea muotoilla käsitteeksi, mikä tuli esille haastatteluissa. Alle 18-vuotiaille voidaan järjestää tuettua opiskelija-asumista, kuten edellisestä kysymyksestä selviää.

Selvitystyön perehtymisvaiheen aikana tuli selville, että alle 18-vuotiaille voidaan järjestää monenlaista tuettua asumista, ja kutsuin tätä tuetuksi perheasumiseksi. Käytännössä tällainen jaottelu ei ole kuitenkaan toimiva, koska haastateltavat katsoivat alle 18-vuotiaiden tuettua asumista hyvin erilaisista näkökulmista.

Selvitystyön kannalta alle 18-vuotiaiden tuettu asuminen oli tärkeä tekijä, koska monesti lastensuojelulliset järjestöt painottavat jälkihoitoa. Nuorisoasuminen voisi olla yksi jälkihoidon muoto, ja tässä mielessä asia oli selvittämisen arvoinen.

Kysymys oli seuraava: onko kunta/yhdistys mukana tuetussa perheasumisessa?

Tämän kysymyksen osalta tulokset olivat seuraavia:

KYLLÄ	20
EI (en tiedä)	15

Yksi haastateltava ei vastannut, koska tämä ei hänen mielestään kuulunut hänen toimenkuvaansa. Yksi haastateltava ei halunnut muuten vastata tähän kysymykseen. Yksi haastateltava pyysi kysymään tämän kysymyksen Neuvokas-projektilta. Tämän vuoksi kolmea vastausta ei ole yllä huomioituna.

Yleisesti ottaen sosiaalitoimessa erotella hyvinkin tarkkaan alle 18-vuotiaiden tuettu asuminen. Asunto- ja nuorisotoimessa vastaukset olivat Ei/en tiedä, jos asia ei ollut tuttu.

Kyllä- tai ei-vastauksen jälkeen tein muutaman vapaamuotoisen jatkokysymyksen. Riippuen haastateltavasta jatkokysymyksiin ei aina ollut erityistä tarvetta, jos haastateltava intoutui kertomaan vapaamuotoisesti oman vastauksensa perusteella. Tämän vuoksi vapaamuotoisten kysymysten vastaukset ovat hyvin vaihtelevia.

Kyllä-vastausten jatkokysymyksiä:

1. mikä yhteisö on vastuullinen tuetusta perheasumisesta? 262
2. kuka on vastuuhenkilö? 263
3. onko mukana muita yhteisöjä ja henkilöitä? 264
4. onko tuettua perheasumista (ei vain suunnitteilla)? 265

Ei-vastausten jatkokysymyksiä:	266
1. onko keskusteltu tuetusta opiskelija-asumisesta?	267
2. jos asiasta on keskusteltu, kenen kanssa?	268
3. jos asiasta on keskusteltu, milloin?	269
4. jos asiasta on keskusteltu, onko asialle tehty mitään?	270
5. jos asiasta on keskusteltu, onko yhteisöllä kiinnostusta tuettuun perheasumiseen?	271
	272
	273
2.4.1. Kyllä-vastauksen jatkokysymysten vastauksia	274
	275
* sosiaalitoimi vastaa tuetusta perheasumisesta (6 kpl), muita yhteisöjä ei mukana (1 kpl), mukana ei ole muita yhteisöjä (2 kpl)	276
	277
* sosiaalipuoli vastuullinen (5 kpl), muista en tiedä	278
* Nuorten Palvelu ry / Nuoret elämään -projekti vastuullinen, sosiaalitoimen lastensuojelun ja koulutoimen kanssa yhteistyötä	279
	280
* tukihenkilökoulutus, vuodesta 1997-98, mukana sosiaalivirasto, perheneuvola, Neuvokas-projektin yhdistykset, SPR ja Nuorten palvelu ry, lisäksi tukihenkilöväilystä	281
	282
* perhetukikeskus vastaa, mukana Nuorten Palvelu ry / Nuoret elämään -projekti, projektilla RAY:n rahoitus	283
	284
* kaupunki / lastenkodit vastaavat, tuettua perheasumista on	285
* perheitä tuetaan, lastensuojelukodit 2 kpl ja perhetukikeskus, mukana Lakeuden Mielenterveysseura ry ja Mobile-kriisikeskus, tuettua perheasumista on	286
	287
* tukiperheitä ja tuettua perheasumista on, sosiaalitoimi / lastensuojelu vastuullinen, Pelastakaa lapset ry. voisi järjestää jotain, mutta tällä hetkellä ei Seinäjoella	288
	289
* sosiaalitoimi järjestää tarpeen mukaan, asumistoiminnassa ei mukana järjestöjä, virkistystoiminnassa mukana MLL ja Pelastakaa lapset ry.	290
	291
* kunta mukana, sijaisperhe/kotipalvelu, SPR:lta ostetaan kotipalvelua, lastensuojelun täydennys	292
* ainakin yksi tapaus ollut, kunta vastaa, muita ei mukana	293
* Perhekoti Toiskaan ollaan soittoyhteyksissä, lisäksi kunnan omat asunnot	294
* lastensuojelu, Mendis Oy mukana, tuettua perheasumista on	295
* MLL voi olla mukana, en ole varma, Sininuorisoliiton Riippuvuusiista elämään -projekti	296
* normaalista lastensuojelua ja avohuoltoa	297
* projekteja on: tukipilari-, vuori- ja Sininuorisoliiton (?) riippuvuusprojekteja	298
* lastensuojelun ja mielenterveyden osalta on tuettua perheasumista	299
* Valokki vastaa tilapäisesti, tuettu perheasumista on, nuorisotoimi voi tehdä aloitteita	300
sosiaalitoimelle	301
	302
2.4.2. Ei-vastauksen jatkokysymysten vastauksia	303
	304
* En tiedä (7 kpl)	305
* en usko, että asiasta on keskusteltu (3 kpl)	306
* kysy sosiaalitoimesta (3 kpl)	307
* asiasta ei ole keskusteltu	308
* asiasta keskusteltu, sosiaalitoimen kanssa epävirallisesti, ei keskusteluja muiden järjestöjen kanssa, ei kiinnostusta tuettuun perheasumiseen	309
	310
* asiasta ei ole keskusteltu piiritasolla (järjestö)	311
* asiasta keskusteltu Seinäjoen nuorisotyöntekijöiden kanssa, asialle ei ole tehty mitään	312
* perheiden osalta tuettua asumista ei ole, muuten tukea perheelle on, tuetusta perheasumisesta on keskusteltu	313
	314

(Osa 2: Loppuraportti (28.4.2000) ja loppuraportin liitteet)

9 / 15

* osa osaa vasta, kysy sosiaalitoimesta, asiasta ei ole keskusteltu	315
* nuorisotoimi ei ole mukana, asiasta ei ole keskusteltu	316
* tuetussa perheasumisessa ei suoranaisesti mukana, kotipalvelua kyllä on	317
* tarvetta ilmenee silloin tällöin, tuetusta perheasumisesta ei keskusteltu omassa toimistossa (sosiaali-), yritetty selvittää asiaa, tukiperheitä ei löytynyt, kiinnostusta on periaatteessa, tarvetta on	318
kaikenlaisella tuetulle asumiselle	319
	320
	321
Kysymys kolme vastauksineen osoittaa, kuinka vaikeita käsitteitä tuetun asumisen eri osa-alueet ovat. Sosiaalitoimessa osattiin eritellä tuettu perheasuminen vain yhdeksi tuetun asumisen erikoistapaukseksi.	322
	323
	324
	325
Asunto- ja sosiaalitoimessa tuetun perheasumisen tuntemus oli vaihtelevampaa.	326
	327

2.5. Kysymys 4: Nuorisoasuminen 328

	329
Tämän kysymyksen tarkoituksen oli selvittää nuorisoasumisen tuntemusta Seinänaapurien alueella.	330
Jos haastateltava ei mielestään tiennyt nuorisoasumisen perusideaa, niin selitin nuorisoasumiseen kuuluvan seuraavat osatekijät:	331
	332
* 18-29 -vuotiaat nuoret	333
* EI-OPISKELEVAT NUORET	334
* ensiasunto	335
* kohtuuhintainen vuokra-asunto	336
* pisimmillään viiden vuoden vuokrasopimus.	337
	338
Vaikka haastateltava tiesi nuorisoasumisen perusidean, niin tarkensin vielä, että nuorisoasumisessa oli vielä seuraavat osat:	339
	340
* 18-29 -vuotiaat nuoret	341
* EI-OPISKELEVAT NUORET	342
	343
Tämän kysymyksen osalta tulokset olivat seuraavia:	344
	345

KYLLÄ	13
EI (en tiedä)	25

346

	KYLLÄ	EI (en tiedä)
asuntosihteerit	5	2
sosiaalityöntekijät	4	8
nuorisotyöntekijät	3	20
järjestöt	1	5
YHTEENSÄ	15	25

347

Tämän lisäksi muutama haastateltava halusi vielä tarkentaa joitain asioita, ja listasin ne tähän. 348

349

Kyllä-vastauksen lisäyksiä: 350

351

352

(Osa 2: Loppuraportti (28.4.2000) ja loppuraportin liitteet)

10 / 15

- * Kurikasta löytyy asuntoja nuorille, ei erillistä nuorisoasumisen tarvetta (nuorisotyöntekijä) 353
- * Kunnassamme ei ole nuorisoasuntoja 354

Ei-vastauksen lisäyksiä: 355

- * olen kuullut asiasta vähäsen 356
- * en tiedä tässä merkityksessä 357

2.6. Kysymys 5: Nuorisoasuntoyhdistys, Kysymys 6: Tuettu nuorisoasuminen

Nämä kysymykset analysoin yhdessä, koska nuorisoasuminen ja tuettu nuorisoasuminen liittyvät läheisesti toisiinsa. Jos haastateltava vastasi, että kunta tai yhdistyksessä on nuorisoasuntoyhdistyksen toiminnassa mukana (tai jäsenenä), kysyin tämän jälkeen kysymyksen 6. Rahoittajien säännösten mukaan kunta ei voi olla nuorisoasuntoyhdistyksen jäsen, joten mielenkiintoista oli kuunnella eri toimijoiden käsityksiä kunnan jäsenyydestä nuorisoasuntoyhdistyksessä.

Seinäjokelaisten haastateltavien osalta tämä kysymykset 5 ja 6 olivat kontrollikysymyksiä, koska Seinäjoella on jo toimiva nuorisoasuntoyhdistys. Tämän vuoksi Seinäjoen kohdalla kysymykset ovat analysoituna erikseen.

Ennen kysymystä 5 selitin, että nuorisoasumista varten on nuorisoasuntoyhdistystä.

Kyllä- tai ei-vastauksen jälkeen tein muutaman vapaamuotoisen jatkokysymyksen. Riippuen haastateltavasta jatkokysymyksiin ei aina ollut erityistä tarvetta, jos haastateltava intoutui kertomaan vapaamuotoisesti oman vastauksensa perusteella. Tämän vuoksi vapaamuotoisten kysymysten vastaukset ovat hyvin vaihtelevia.

Kysymyksen 5 jatkokysymykset: 374

- Kysymyksen 5 kyllä-vastausten jatkokysymyksiä: 375
1. mukana olevat muut yhteisöt ja henkilöt? 376
 2. onko jo rakennettu nuorisoasuntokohde? 377
 3. jo suunnitteilla nuorisoasuntokohde? 378

Kysymyksen 5 ei-vastausten jatkokysymyksiä: 379

1. onko keskusteltu opiskelija-asuntoyhdistyksestä? 380
2. jos asiasta on keskusteltu, kenen kanssa? 381
3. jos asiasta on keskusteltu, milloin? 382
4. jos asiasta on keskusteltu, onko asialle tehty mitään? 383
5. jos asiasta on keskusteltu, onko yhteisöllä kiinnostusta nuorisoasumiseen? 384

Kysymyksen 6 osalta totesimme monen haastateltavan kanssa, että tuettu nuorisoasuminen ei ole oleellinen kysymys, jos ei ole nuorisoasuntoyhdistystä, ja sen vuoksi ei ole nuorisoasuntotoimintaa. Tämän vuoksi kysymykseen 6 ei tule yhteenvedona yhteensä 38 vastausta.

Seinäjoen ympäryskunnat ja järjestöt 385

386
387
388

(Osa 2: Loppuraportti (28.4.2000) ja loppuraportin liitteet)

11 / 15

Kysymys 5

401

402

KYLLÄ	
EI (en tiedä)	30

403

Yksi järjestöjen edustaja oli Seinäjoen kaupungin luottamushenkilö, joten hän vastasi Seinäjoen kaupungin osalta kysymykseen 5 kyllä, mutta järjestönsä puolesta ei.

404

405

406

Kysymys 6:

407

KYLLÄ	0
EI (en tiedä)	6

408

Yksi haastateltava pyysi kysymään tämän kysymyksen Neuvokas-projektilta, joten yhtä vastausta ei ole yllä huomioitu.

409

410

411

Seinäjoen kaupunki

412

413

Kysymys 5

414

KYLLÄ	1
EI (en tiedä)	7

415

Kysymys 6:

416

KYLLÄ	0
EI (en tiedä)	8

417

Seinäjoelta asuntotoimen ulkopuolella kaikki muut totesivat, ettei Seinäjoen kaupunki ole mukana nuorisoasuntoyhdistyksessä. Asuntotoimesta osattiin tarkentaa, että Seinäjoen kaupunki on toiminnassa mukana valvovana viranomaisena, mutta ei jäsenenä.

418

419

420

421

2.6.1. Seinäjoen ympäryskuntien ja järjestöjen haastateltujen

422

vapaamuotoisia kysymyksen 5 ei-vastauksen jatkokysymyksiin

423

424

* nuorisoasuntoyhdistyksestä ei ole keskusteltu (23 kpl)

425

* EN tiedä (5 kpl)

426

* minun aikana ei keskusteltu (4 kpl)

427

* olen sijainen, en tiedä pitkältä aikaväliltä

428

* nuorisoasumisesta keskusteltu nuorisoasuntoselvityksen yhteydessä, tutustuttu selvitystyön tiivistelmään, periaatteellinen kiinnostus, asiaa selvitetään

429

430

* asumisasiat eivät ole nuorisotoimen alueella, voimavarat eivät riitä asumisasioihin

431

* en ole kuullut nuorisoasuntoyhdistyksestä, uutta asiaa

432

* nuoriasuntoja ei erikseen tällä hetkellä, nuoret eivät ongelmaryhmä

433

* nuorisoasuntoyhdistyksestä on keskusteltu, asialle ei ole tehty mitään, kiinnostusta ei ole

434

* asuntotilanne oli ankea nuorille, ei erillistä nuorisoasumista

435

* nuorisotoimessa ei ole keskusteltu

436

* ei ole ollut tarvetta, normaalit asuntomarkkinat, pienellä paikkakunnalla ei tarvetta

437

* järjestössämme ei ole keskusteltu

438

(Osa 2: Loppuraportti (28.4.2000) ja loppuraportin liitteet)

12 / 15

* epäilen suuresti, kuuluuko järjestömme toimialaan	439
	440
2.6.2. Seinäjoen kaupungin haastateltujen vapaamuotoisia kysymyksen 5 jatkokysymyksiin	441
	442
	443
<u>Ei-vastauksia kysymykseen 5</u>	444
	445
* nuorisoasuntoyhdistyksestä ei ole keskusteltu (7 kpl)	446
* en tiedä asiasta tarkemmin, olen lukenut lehdestä	447
* en tiedä	448
* asia ei ole tullut vastaan	449
* en ole varma, kysy asuntotoimistosta tai kaupungin keskushallinnosta	450
* nuorisoasumisesta on keskusteltu	451
* sosiaalitoimessa asiasta ei ole keskusteltu	452
	453
<u>Kyllä-vastaus kysymykseen 5</u>	454
	455
* kaupunki valvovana viranomaisena	456
* nuorisoasuntoyhdistyksen jäsenenä Tangomarkkinat, Maila-Jussit, Marttilan kortteeri, kohde rakennettuna, kohteen suunnittelusta en tiedä	457
	458
	459
HUOMAUTUS: oikeasti jäseninä yhdistyksessä ovat Tango- ja viihdemusiikin edistämisyhdistys ry, Seinäjoen Maila-Jussien tuki ry ja kiinteistöosakeyhtiö Marttilan Kortteeri. Vastaus oli osittain virheellinen.	460
	461
	462
	463
2.6.3. Seinäjoen ympäryskuntien ja järjestöjen haastateltujen vapaamuotoisia kysymyksen 6 ei-vastauksen jatkokysymyksiin	464
	465
	466
* tuetusta nuorisoasumisesta ei ole keskusteltu (4 kpl)	467
* jälkihuollossa olevat nuoret	468
* tuettu nuorisoasuminen ei varsinaisesti toimintaa, nuoria on tullut lastensuojelun kautta	469
* ei ole toimintamme pääpaino	470
* asiasta ei ole virallisesti keskusteltu	471
* kysy Neuvokas-projektista	472
	473
2.6.4. Seinäjoen kaupungin haastateltujen vapaamuotoisia kysymyksen 6 ei-vastauksien jatkokysymyksiin	474
	475
	476
* tuetusta nuorisoasumisesta ei ole keskusteltu (5 kpl)	477
* tuetusta nuorisoasumisesta on keskusteltu (1 kpl)	478
* en tiedä, en ole ottanut selville, laajempia toimenpiteitä ei ole tehty	479
* asiasta ei ole keskusteltu minun aikana	480
* tuetusta nuorisoasumisesta on keskusteltu, ei sosiaalipuolen asia, asialle ei tehty mitään, kysy asuntotoimi / keskushallinto	481
	482
* sosiaalitoimessa ei keskusteltu tuetusta nuorisoasumisesta	483
	484

2.7. Kysymys 7: 18-29 -vuotiaiden nuorten tuettu vuokralla asuminen ilman nuorisoasuntoyhdistystä.

Tämän osuuden avulla kartoitin 18-29 -vuotiaiden tuettua vuokra-asumista. Tuettuja asumismuotoja on useita, ja monet niistä voivat olla ilman erillisiä nuorisoasuntoja normaaleissa vuokra-asunnoissa. Varsinainen kysymys oli: onko kunta tuetussa vuokra-asumisessa.

Tämän kysymyksen osalta tulokset olivat seuraavia:

KYLLÄ	18
EI (en tiedä)	18

Yksi haastateltava pyysi kysymään tämän kysymyksen Neuvokas-projektilta, joten yhtä vastausta ei ole yllä huomioitu. Yksi järjestöjen haastatelluista ei vastannut tähän kysymykseen.

	KYLLÄ	EI (en tiedä)
asuntosihteerit	5	2
sosiaalityöntekijät	8	3
nuorisotyöntekijät	4	10
järjestöt	1	3
YHTEENSÄ	18	18

Sosiaalityöntekijöiden ei-vastauksista on huomioitava, että ei-vastauksen lisäksi he erittelivät tarkemmin, millä tavalla kunta ei ole mukana. Laveamman tulkinnan perusteella osa sosiaalityöntekijöiden ei-vastauksista voisi olla kyllä-vastauksia, mutta tässä on kunnioitettu haastattelijoiden omaa tulkintaa asiasta.

Kyllä- tai ei-vastauksen jälkeen tein muutaman vapaamuotoisen jatkokysymyksen. Riippuen haastateltavasta jatkokysymyksiin ei aina ollut erityistä tarvetta, jos haastateltava intoutui kertomaan vapaamuotoisesti oman vastauksensa perusteella. Tämän vuoksi vapaamuotoisten kysymysten vastaukset ovat hyvin vaihtelevia.

Kyllä-vastausten jatkokysymyksiä:

1. mikä yhteisö on vastuullinen tuetusta vuokra-asumisesta?
2. kuka on vastuuhenkilö?
3. onko mukana muita yhteisöjä ja henkilöitä?
4. onko tuettua vuokra-asumista (ei vain suunnitteilla)?

Ei-vastausten jatkokysymyksiä:

1. onko keskusteltu tuetusta vuokra-asumisesta?
2. jos asiasta on keskusteltu, kenen kanssa?
3. jos asiasta on keskusteltu, milloin?
4. jos asiasta on keskusteltu, onko asialle tehty mitään?
5. jos asiasta on keskusteltu, onko yhteisöllä kiinnostusta vuokra-asumiseen?

2.7.1. Kyllä-vastausten jatkokysymysten vastauksia	522
* kysy sosiaalitoimesta (3 kpl)	523
* sosiaalitoimi vastuullinen, muista yhteisöistä / henkilöistä en tiedä, nuorille perheille asumistukea	524
* tuetun asumisen hanke suunnitteilla, työvoimahallinto mukana, rahoituksen varmistuttua	525
sosiaalinen yritys mukaan	526
* Nuoret elämään -projekti, mukana kaupunki, sosiaalitoimi, lastensuojelulaitokset ja tukihenkilöt	527
* lastensuojelun jälkihoitona on, kaupunki / lastensuojelukodit vastaavat, muita ei mukana	528
* kaupunki vastaa, muita ei mukana	529
* ei erillisiä, sosiaalitoimi vastaa, sosiaalitoimistolla tukiperheet	530
* sosiaalitoimi vastuullinen, jos nuoria asiakkaina	531
* yksi tukiasunto, vammaisten tuettu asuminen, luultavasti sosiaalitoimi vastuullinen, kunta yksin	532
* Kotirappu, ongelmallisten asuttaminen, kaikenikäisille, nuoret yksi ryhmä mukana, vaihteleva	533
asukasrakenne, ei muita mukana	534
* Kotirappu, ei järjestöjä mukana, ei erillistä organisaatiota	535
* Kotirappu, mielenterveystoimisto mukana, läheisyydessä tuettavia nuoria	536
* Mendis: eri vammaisryhmät, tuettua vuokra-asumista on: Kotirappu, palvelutalo, Västinkorva ja *	537
Puistokoti, tarkemmat tiedot sosiaalijohtajalta	538
* Mendis ja perhekoti Toiska	539
* jälkihoito, huostaan otettavat, muunlaiset ongelmat, tavalliset vuokra-asunnot	540
	541
	542
2.7.2. Ei-vastausten jatkokysymysten vastauksia	543
	544
* tuetusta vuokra-asumisesta ei ole keskusteltu (15 kpl)	545
* en tiedä (5 kpl)	546
* kysy sosiaalitoimesta (2 kpl)	547
* ei ole tullut esille	548
* ei kuulu toimenkuvaan	549
* nuoret itsenäisesti	550
* nuorisotoimi ei mukana, eikä keskustellut	551
* minun aikana ei keskusteltu	552
* kunnalliset vuokra-asunnot, ei erityisiä tukitoimia, asiasta on keskusteltu, asialle ei ole tehty	553
mitään, kunta pyrkii hoitamaan tapauskohtaisesti	554
* tarve vähäinen, tavallaan muutama ensiasunto päiväkodin yläkerrassa	555
	556
2.8. Vapaamuotoisia kommentteja	557
	558
Lopuksi haastateltavilla oli mahdollisuus antaa vapaamuotoisia kommentteja.	559
	560
Joiltain haastateltavilta kysyin asumismuotojen linjauksista paperimuotoon, eli ns. strategia-	561
asiakirjana. Muutama haastateltava toivoi, että eri asumismuodot linjattaisiin yhteen kunnan	562
toimesta.	563
	564
* Seinänaapurien nuorisotyöntekijöiden yhteistyökokous (3 kpl)	565
* linjauksia ei ole tehty (9 kpl)	566
* asuntotoimi vastaa asuntoasioista (2 kpl)	567
* lastensuojelun jälkihoito (2 kpl)	568

(Osa 2: Loppuraportti (28.4.2000) ja loppuraportin liitteet)

15 / 15

* ei kova nuorten asuntojen puute, vähemmän hakijoita	569
* jos nuorten asunnot tulevat kalliiksi, niihin ei löydy hakijoita	570
* päihdeongelmaisille / vammaisille on tukiasuntoja kunnassa, niissä ei asu tällä hetkellä nuoria	571
* asiaa voisi kysyä nuorisovaltuustolta	572
* nuorten asumisasioihin olisi paneuduttava	573
* asia tarpeellinen ja hyvä	574
* tuettuja asumismuotoja tarvitaan, mutta ne eivät näy tilastoissa asuntopuolelle, tuetun asumisen ympärille ei organisoiduta	575 576
* nuorisotoimi ei ole puuttunut asuntoasioihin, asuntotoimi vastaa	577
* ei erityistä nuorisoasumisen ongelmaa	578
* asumisongelman kokonaisuuden kartoittaminen, Ohjelma?, laadullinen tarkastelu ?	579
* erilaisessa nuorten projekteissa nousut aina esille	580
* nuoriso-ohjaajat kiinni omissa hommissaan	581
* kunnan nuorisotoimella ei ole resursseja	582
* nuorten ongelmien tarkastelu, asuminen jäänyt vähemmälle	583
* kunnallinen asuntotoiminta, vaaditaan enemmän pieniä asuntoja ja yksiöitä	584
* järjestömmme ei halua kilpailla muiden järjestöjen kanssa, ei pitempiaikaisia asumisen tukimuotoja	585
* tuetun asumisen tarvetta on	586
* tuetusta asumisesta on keskusteltu, näillä näkymin ei tarvetta	587 588

(Osa 2: Loppuraportti (28.4.2000) ja loppuraportin liitteet)

Jukka Rannila	TIEDOTE / 13.1.2001	1
JÄRJESTÖTALON TOIMINNASTA		2
		3
Yleistä Järjestötalosta		4
		5
		6
Monet sosiaali- ja terveysalan järjestöt ovat kehittämässä järjestöjen yhteistoimintaa		7
Seinänaapurien aluetta laajemmin. Näkyvin osoitus tästä yhteistoiminnasta on		8
Järjestötalosta.		9
		10
Selvitystyön aikana kävin tutustumassa pikaisesti Järjestötalon toimintaan.		11
		12
Tutustumisen perusteella tuettu asuminen on kehittymässä, ja kehittyä lisää		13
Järjestötalosta muun kehittämistoiminnan mukana.		14
		15
Järjestötalosta Nuorisotasuntoliitto ry:n kannalta		16
		17
Selvitystyön perusteella Nuorisotasuntoliitto ry:n kannattaa tässä vaiheessa keskittää		18
voimavarojaan muille seutukunnille kuin Seinänaapurit. Seinänaapurien alueella		19
kannattaa teettää uusi selvitystyö vuonna 2005 ja tarvittaessa vuonna 2010.		20
		21
Järjestötalosta toiminnan kehittymistä kannattaa seurata seuraavaan selvitystyöhön		22
saakka.		23
		24
Seuraavan selvitystyön alussa ja selvitystyön aikana selvitystöiden tekijöiden		25
kannattaa olla vähintään tiedotusyhteydessä Järjestötalosta aktiivisten toimijoiden		26
kanssa.		27
		28
Toimintamahdollisuudet		29
		30
Suurin käytännön ero toimintojen välillä on, että Järjestötalosta yhdistykset ovat		31
suureksi osaksi suoran sosiaalisen toiminnan yhdistyksiä. Nuorisotasuntoliitto ry:n		32
toimintatapaan kuuluu asuntotuotannon järjestäminen ja tämän jälkeen sosiaalinen		33
toiminta.		34
		35
Vuoden 2000 tilanteen perusteella Nuorisotasuntoliitto ry:llä ja Järjestötalosta ei		36
välttämättä ole yhteisiä intressejä aloittaakseen konkreettisia hankkeita.		37
		38
Ottaen huomioon vuoden 1999-2000 selvitystyön aikana ilmenneet vakavat vaikeudet		39
nuorisotasumisen kehittämiseksi Seinänaapurien alueella, on valmistautuminen		40
seuraavaan selvitystyöhön selvitysmiehen suositus.		41
		42
Selvitystyön aikana on ilmennyt, että monet sosiaali- ja terveysalan yhdistykset ovat		43
kuitenkin törmänneet kohdetyhmänsä asunto-ongelmaan omassa toiminnassaan.		44
		45
<u>Jos Järjestötalosta yhdistysten toiminta vaatii tulevaisuudessa sosiaalisen</u>		46
<u>asuntotuotannon järjestämistä, on tässä mahdollisuus Nuorisotasuntoliitto ry:n</u>		47
<u>toiminnalle.</u> Tämän vuoksi tilanteen seuraaminen molemmilla puolin on perusteltua		48

PUHELINHAASTATTELULOMAKE

NUORISOASUNTOSELVITYS

Haastattelun perustiedot (täytä etukäteen):

nimi: _____
 tehtävä: _____
 kunta: _____
 yhdistys: _____
 puhelin: _____
 osoite: _____
 sähköposti: _____
 päivämäärä: _____

Peruskohteliaisuudet (onko aikaa, miksi soiton haastateltavalle, luottamuksellisuus, hyvät tutkimuskäytännöt)**Tuetun asumisen perusidea:****Kysymys:** tietääkö haastateltava tuetun asumisen perusidean?

Kyllä: _____
Ei: **Selvitys:**

-	tuettava nuori
-	tukihenkilö
-	tukiverkosto
-	järjestöt
-	kunta mukana

Tuettu opiskelija-asuminen / tuetun opiskelija-asumisen foorumi:**Kysymys:** onko kunta/yhdistys mukana tuetussa opiskelija-asumisessa?

Kyllä: _____
Jatkokysymykset:

- mikä yhteisö vastuullinen?
- vastuuhenkilö?
- mukana olevat muut yhteisöt ja henkilöt?

- onko jo tuettua opiskelija-asumista? (K / E)

Ei: _____**Jatkokysymys:**

1. onko keskusteltu tuetusta opiskelija-asumisesta keskiasteella? K / E

Kyllä:

- kenen kanssa keskusteltu?
- milloin keskusteltu?
- onko asialle tehty mitään tämän jälkeen? (K/E)
- onko yhteisöllä kiinnostusta tuettuun opiskelija-asumiseen? (K/E)

Tuettu perheasuminen / tuetun perheasumisen foorumi:	61
Kysymys: onko kunta/yhdistys mukana tuetussa perheasumisessa?	62
Kyllä: _____	63
Jatkokysymykset:	64
1. mikä yhteisö vastuullinen?	65
2. vastuuhenkilö?	66
3. mukana olevat muut yhteisöt ja henkilöt?	67
_____	68
_____	69
4. onko jo tuettua perheasumista? (K / E)	70
_____	71
Ei: _____	72
Jatkokysymykset:	73
1. onko keskusteltu tuetusta perheasumisesta? K / E	74
Kyllä:	75
1. kenen kanssa keskusteltu?	76
2. milloin keskusteltu?	77
3. onko asialle tehty mitään tämän jälkeen ? (K/E)	78
4. onko yhteisöllä kiinnostusta tuettuun perheasumiseen? (K/E)	79
_____	80
_____	81
_____	82
_____	83
Nuorisoasuminen:	84
Kysymys: tietääkö haastateltava nuorisoasumisen perusidean?	85
Ei: _____	86
Selvitys:	87
1. 18 - 29 -vuotiaat nuoret	88
2. EI-OPISKELEVAT nuoret	89
3. ensiasunto	90
4. kohtuuhintainen vuokra-asunto	91
5. max. 5 vuotta vuokrasopimus	92
_____	93
Kyllä:	94
Tarkennus:	95
1. 18 - 29 -vuotiaat nuoret	96
2. EI-OPISKELEVAT nuoret	97
_____	98
_____	99
Nuorisoasumisen foorumi:	100
Kysymys: onko kunta/yhdistys mukana nuorisoasuntoyhdistyksessä?	101
Ei: _____	102
Jatkokysymykset:	103
1. onko keskusteltu nuorisoasuntoyhdistyksestä? K / E	104
Kyllä:	105
1. kenen kanssa keskusteltu?	106
2. milloin keskusteltu?	107
3. onko asialle tehty mitään tämän jälkeen ? (K/E)	108
4. onko yhteisöllä kiinnostusta nuorisoasumiseen? (K/E)	109
_____	110
Kyllä: _____	111
Jatkokysymykset:	112
1. mukana olevat muut yhteisöt ja henkilöt?	113
_____	114
_____	115
2. onko jo rakennettu nuorisoasuntokohde? (K / E)	116
3. onko suunnitteilla nuorisoasuntokohde? (K / E)	117
_____	118
_____	119
_____	120

Tuetun nuorisoasumisen foorumi:**Selvitys:** nuorisoasumisen lisäksi voi olla joillekin nuorille tuettua asumista**Kysymys:** onko kunta/yhdistys mukana tuetussa nuorisoasumisessa?**Kyllä:** _____**Jatkokysymykset:**

1. mikä yhteisö vastuullinen?
2. vastuuhenkilö?
3. mukana olevat muut yhteisöt ja henkilöt?

-
4. onko jo tuettua opiskelija-asumista? (K / E)

Ei: _____**Jatkokysymykset:**

1. onko keskusteltu tuetusta nuorisoasumisesta? K / E

Kyllä:

1. kenen kanssa keskusteltu?
2. milloin keskusteltu?
3. onko asialle tehty mitään tämän jälkeen ? (K/E)
4. onko yhteisöllä kiinnostusta tuettuun nuorisoasumiseen? (K/E)

Tuettu vuokralla asuminen / tuetun vuokra-asumisen foorumi:**Selvitys:** 18-29 -vuotiaiden nuorten tuettua asumista ILMAN NUORISOASUNTOYHDISTYSTÄ**Kysymys:** onko kunta/yhdistys mukana tuetussa vuokra-asumisessa?**Kyllä:** _____**Jatkokysymykset:**

1. mikä yhteisö vastuullinen?
2. vastuuhenkilö?
3. mukana olevat muut yhteisöt ja henkilöt?

-
4. onko jo tuettua vuokra-asumista? (K / E)

Ei: _____**Jatkokysymys:**

1. onko keskusteltu tuetusta vuokra-asumisesta? K / E

Kyllä:

1. kenen kanssa keskusteltu?
2. milloin keskusteltu?
3. onko asialle tehty mitään tämän jälkeen ? (K/E)
4. onko yhteisöllä kiinnostusta tuettuun vuokra-asumiseen? (K/E)

Tarkempi selvitystyön esittely:**Selvitys:** NUORISOASUNTOSELVITYS, mutta nuorisoasumiseen liittyvät muutkin asumisen muodot**Kysymys:** haluaako haastateltava tarkemmin keskustella nuorisoasunto selvityksestä ja nuorisoasumisesta ?**Ei:** _____**Kyllä:** _____

Sovi aika (merkitse heti kalenteriin, ettei tule sekaannuksia)

1

OSA 3:

2

3

Aineistot

4

nuorisoasuntoselvityksen

5

www-sivuilta

6

7

Kerätty yhteen 4.8.2014

8

9

10

11

12

www-sivujen osoite:

13

<http://www.jukkarannila.fi/selvitys/>

14

15

Jukka Rannila	TIIVISTELMÄ	16
		17
	24.11.1999	18
		19
		20
TIIVISTELMÄ NUORISOASUNTOSELVITYKSESTÄ		21
		22
Koska nuorisoasuntoselvityksen kirjallinen materiaali on laajentunut, on minua pyydetty laatimaan lyhyt tiivistelmä nuorisoasuntoselvityksestä.		23
		24
		25
Nuorisoasuntoselvityksen kaikki kirjallinen materiaali on saatavissa WWW-sivuilta osoitteesta [31.7.2014: http://www.jukkarannila.fi/selvitys/]		26
		27
		28
MITÄ ON NUORISOASUMINEN?		29
		30
Nuorisoasumisella tarkoitetaan kohtuuhintaisten ensiasuntojen tarjoamista 18-29 -vuotiaille ei-opiskeleville nuorille.		31
		32
		33
Kohtuuhintainen tarkoittaa yleensä vuokratasoa, joka on alle normaalin vuokratason paikkakunnalla. Ensiasunto tarkoittaa nuoren ensimmäistä asuntoa opiskelija-asumisen tai kotona asumisen jälkeen.		34
		35
		36
		37
Pääasiassa nuorisoasunnoissa asuu 18-29 -vuotiaita EI-OPISKELEVIA nuoria. Käytännössä nuorten elämäntilanteet vaihtelevat tässä iässä erittäin nopeasti. Päälinjana on pidetty, että toinen pariskunnasta on 18 - 29 v. ei-opiskeleva nuori. Tällöin toinen osapuoli voi olla esim. opiskelija.		38
		39
		40
		41
		42
NUORISOASUNTOJEN TARVE ETELÄ-POHJANMAALLA		43
		44
Erikoistutkija Markku Lankinen on Nuorisoasuntoliitto ry:n tilauksesta tehnyt vuonna 1997 nuorisoasumisesta koskevat laskelmat. Selvityksen mukaan vuonna 2000 nuorten (15 - 29 v.) asuntotarve Etelä-Pohjanmaalla on 4.600 asuntoa (koko tarve).		45
		46
		47
Varsinaisten nuorisoasuntojen tarvetta on laskelman mukaan 900 asuntoa. Etelä-Pohjanmaan sisältä ei ole seutukohtaisia tietoja kuin Vaasan osalta (2200 / 440 asuntoa).		48
		49
		50
		51
NUORISOASUNTOSELVITYKSEN TAVOITE		52
		53
Nuorisoasuntoselvityksen tavoitteena on selvittää nuorisoasumisen järjestämisen mahdollisuuksia Seinänaapurien alueella, johon kuuluvat seuraavat kunnat:		54
		55
- Seinäjoki		56
- Jalasjärvi		57
- Peräseinäjoki		58
- Kurikka		59
- Ilmajoki		60
- Nurmo		61
- Ylistaro.		62
		63

Koska laskennallinen tarve asunnoille on määritelty Lankisen tutkimuksen pohjalta, on selvityksen tavoite selvittää miten kunnissa suhtaudutaan nuorisoasumiseen. 64
65

Lisäksi selvityksen aikana on tarkoitus tutkia, miten nuorisoasuminen olisi mahdollista järjestää eri kunnissa. 66
67
68

NUORISOASUMISEN ERI OSAPUOLET 69 70

Nuorisoasumisessa voidaan erottaa kolme eri toimijoiden kokonaisuutta: 71
72

- nuorisoasuntoyhdistys 73
- kumppanuusjärjestöt 74
- julkinen sektori 75

Julkisella sektorilla voidaan erottaa seuraavat toimijat, joita nuorisoasuminen kiinnostaa: 76
77
78

- nuorisotoimi 79
- sosiaalitoimi 80
- asuntotoimi 81
- työvoimatoimisto. 82

Näistä kolme ensimmäistä kuuluu kunnallisen hallinnon piiriin, joten käytännössä kuntien kanssa on toimittava yhteistyössä. 83
84
85

Erilaisia kumppanuusjärjestöjä on mukana nuorisoasuntotoiminnassa riippuen paikkakunnasta. Tämän selvityksen yhtenä osatavoitteena on selvittää mahdollisten kumppanuusjärjestöjen mielenkiinto nuorisoasumiseen. 86
87
88
89

Kumppanuusjärjestöjen ja julkisen sektorin yhteistyönä voidaan perustaa nuorisoasuntoyhdistys, joka hoitaa nuorisoasuntojen rakennuttamisen ja hankkii rahoituksen nuorisoasunnoille. 90
91
92
93

RAHOITUS NUORISOASUMISEEN 94 95

Nuorisoasuntojen tuottamiseen on mahdollista saada hakemuksella avustusta Raha-automaattiyhdistys RAY ry:ltä, ja lainaa hakemuksella Valtion asuntorahasto ARA:lta. 96
97
98
99

Yleensä RAY myöntää 20% nuorisoasuntokohteisiin avustusta, ja ARA 80% lainaa. Molemmilla rahoittajilla on omat ohjeensa rahoituksen hakemisesta. 100
101
102

NUORISOASUMINEN KÄYTÄNNÖSSÄ 103 104

Nuorisoasuntojen rakentamisen jälkeen käytännön asuminen ei poikkea normaalista vuokra-asumisesta. 105
106
107

Nuorisoasuntojen asukastoimintaan on kiinnitettävä erityistä huomiota, ja tässä ovat avuksi julkinen sektori ja kumppanuusjärjestöt. 108
109
110
111

Monella paikkakunnalla on käynnissä tuetun asumisen hankkeita. Näissä hankkeissa	112
syрjäytymisvaarassa olevia nuoria autetaan asumisen lisäksi eri tavoilla. Tuetun	113
asumisen nuoret ovat olleet selvä vähemmistö nuorisoasumisessa, ja pääpaino on ollut	114
normaalissa nuorisoasuntotoiminnassa.	115
	116
Riippuen paikkakunnasta nuorisoasumisen lisäksi on kehitelty erilaisia muita	117
nuorisotoiminnan muotoja. Nämä toiminnan muodot ovat hyvin erilaisia eri	118
paikkakunnilla.	119
	120
Selvitystyön tavoitteena on ollut pitää esillä eri yhteyksissä asukastoimintaa, tuettua	121
asumista ja muuta nuorisoasumiseen liittyvää nuorisotoimintaa. Selvitystyön tarkoitus	122
ei ole ollut antaa suosituksia näistä toiminnoista, koska tässä on luotettu nuorisotyön	123
ammattilaisiin paikkakunnilla.	124
	125
[jatkuu seuraavalla sivulla]	126
	127

PROJEKTISUUNNITELMA AJALLE 1.9.1999 – 28.4.2000

[Sivu päivitetty 23.11.1999]

1. Tausta

Projektin taustalla on useita eri tekijöitä ja yritän kuvata niitä lyhyesti.

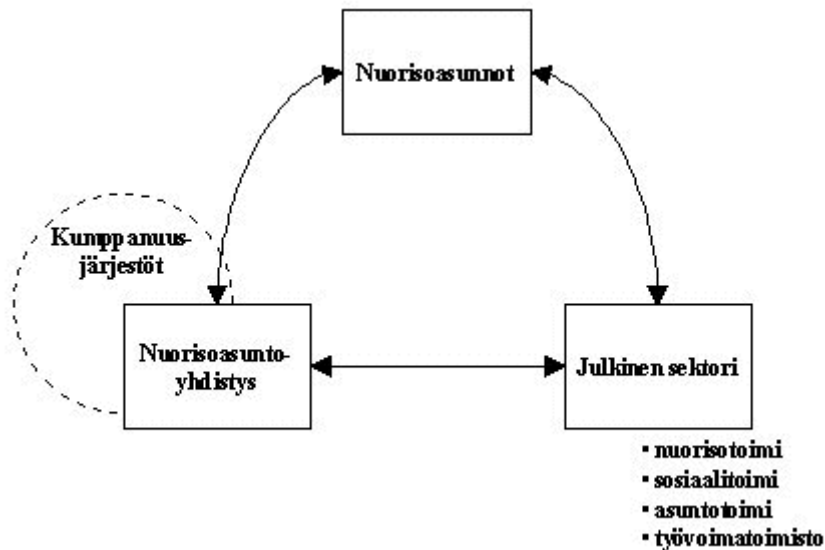
Seinäjoen seudun nuorisoasuntoyhdistys ry. on perustettu kehittämään Seinäjoen seudun nuorisoasumista. Yhdistyksellä on tarve saada toimintansa alkuun ja vakiintuneeksi.

Nuorisoasuntoliitolla on tarve saada nuorisoasuntotoiminta alkuun Seinäjoen seudulla.

Lisäksi taustalla on 7.8.1999 käyty keskustelu [poistettu] välillä, jossa on todettu Seinäjoen seudun nuorisoasuntoyhdistyksen tilanne 7.8.1999.

9.8.1999 käytyjen lisäkeskustelujen perusteella olen ehdottanut selvitystyön tekemistä.

2. Tehtävä

Nuorisoasunnot ja nuorisoasunnot ovat osa kokonaisuutta. Tämän selvitystyön tehtävä on selvittää mahdollisten kumppanuusjärjestöjen ja julkisen sektorin mielipide nuorisoasumisesta.

Lisäksi selvitystyön aikana selvitetään miten nuorisoasuntotuotannon voisi järjestää Seinäjoen seudulla.

3. Tulostavoitteet

28.4.2000 projekti päättyy, jolloin selvitystyö on suoritettu.

128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148

149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160

Projektin tuloksena syntyvän kirjallisen selvitystyössä on seuraavat osat:

1. kansilehti	161
2. tiivistelmä	162
3. sisällysluettelo	163
4. johdanto	164
5. tutkimuksen suorittaminen	165
6. tulokset	166
7. johtopäätökset	167
8. lähteet	168
9. liitteet.	169
	170
	171
	172

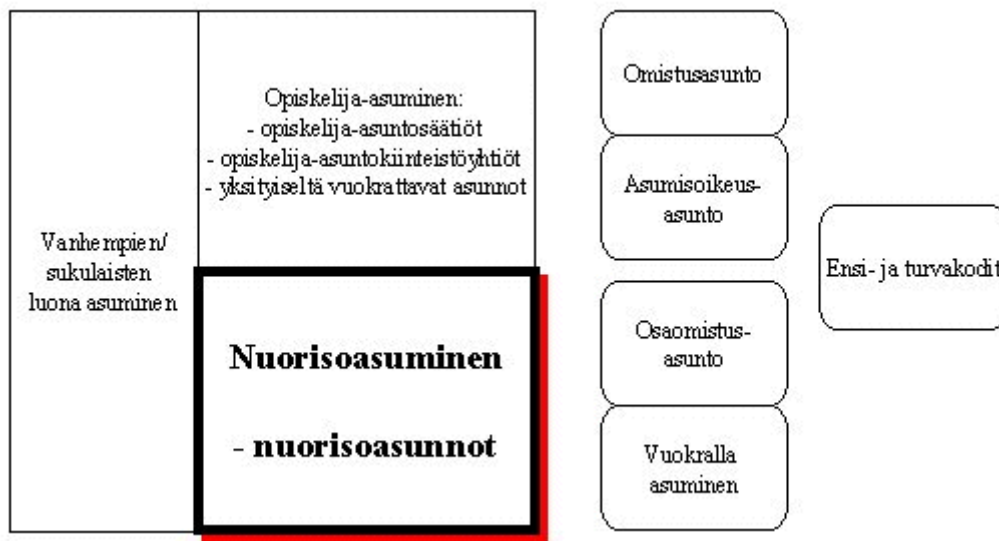
Kirjallisen selvityksen sivumäärää ei voi tässä projektisuunnitelmassa määrätä.

Kirjallisen selvityksen tarkoitus on saada yhteen eri osapuolten näkemykset nuorisoasumisesta.

4. Rajaus

Tämä projekti selvittää ainoastaan Seinäjoen seudun nuorisoasumista ja sen mahdollisuuksia.

Oheisessa kuvassa on kuvattu koko asumisen kokonaisuus, joka koskee nuoria. Tämä selvitystyö ei koske opiskelija-asumista, omistusasuntoja, asumisoikeusasuntoja, osaomistusasuntoja, vuokra-asumista tai turva- ja ensikoteja.

Tämä projekti ei anna määräyksiä selvitystyön käytöstä.

Seinäjoen seudun nuorisoasuntoyhdistys ry:n hallitus päättää selvitystyön jatkokäytöstä.

Jukka Rannila käyttää tämän selvitystyön tekemiseen 1-2 työpäivää viikosta.

Seinäjoen seudun kunnilla tarkoitetaan tässä projektissa seuraavia kuntia: Seinäjoki, Jalasjärvi, Peräseinäjoki, Kurikka, Ilmajoki, Nurmo, Ylistaro.

5. Toimintaympäristö

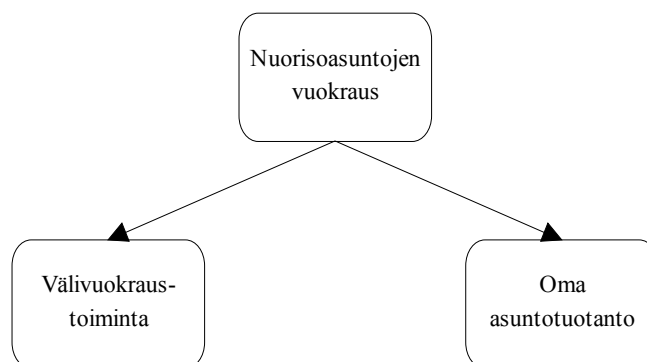
Tämän projektin toimintaympäristöön kuuluvat seuraavat tekijät, 24.8.1999 arvailujen mukaan:	195
* Seinäjoen seudun nuorisoasunnot ry:n hallitus	196
* poliittisten nuorisjärjestöjen E-P:n piirien johtokunnat	197
* poliittisten nuorisjärjestöjen E-P:n piirien toiminnanjohtajat	198
* Seinäjoen seudun oppilaitosten oppilasyhdistysten hallitukset	199
* Nuorisoasuntoliitto ry	200
* Kiinteistö Oy Marttilan Kortteeri	201
* Seinäjoen seudun kuntien asuntosihteerit	202
* Seinäjoen seudun kuntien nuorisovaltuustot (mahdollisesti)	203
	204
	205
6. Työvaiheet ja aikataulu	206
	207
7.8. - 5.9.1999:	208
* suullinen esisopimus projektista	209
* projektin valmistelu	210
* projektisuunnitelman laatiminen	211
* epäviralliset keskustelut projektisuunnitelmasta	212
	213
5.9.1999 - 28.4.2000:	214
* projektisuunnitelman hyväksyminen	215
* selvitystyön aloittaminen	216
* selvitystyö	217
	218
27.9.1999: tilannekatsaus	219
28.9.1999 - 2.10.1999: tutustumiskäynnit ja yhteenveto tutustumiskäynneistä	220
3.10.1999: tilannekatsaus	221
1.11.1999: tilannekatsaus	222
7.12.1999: tilannekatsaus	223
	224
Tilannekatsaukset ovat kuukausittain, jolloin esittelen selvitystyön tilannetta ja seuraavia työvaiheita selvitystyön suorittamisessa.	225
	226
	227
Selvitystyö alkaa tutustumisella nuorisoasuntotoimintaan 3-4 paikkakunnalla. Tutustumisten jälkeen laadin kuvaukset nuorisoasumisen malleista eri paikkakunnilla.	228
	229
	230
Haastattelut alkavat tutustumiskäyntien jälkeen.	231
	232
7. Resurssit	233
	234
Jukka Rannila on selvitystyön tekijä.	235
	236
Kuukausittain pidettävä tilannekatsaus vastaa projektin johtoryhmää. Tilaisuudessa on Seinäjoen seudun nuorisoasuntoyhdistys ry:n hallituksella on mahdollisuus antaa ohjeita ja neuvoja selvitystyön jatkotehtävistä.	237
	238
	239
	240
Lisäksi tilaisuuksiin on annetaan kutsu kaikille haastatelluille henkilöille, jolloin he voivat osallistua halutessaan selvitystyön seurantaan.	241
	242

Yksi käytännön resurssi tulee olemaan Jukka Rannila ylläpitämä sähköpostilista, johon liitetään asiasta kiinnostuneiden henkilöiden sähköpostiosoitteet. Tällä tavalla lista tietenkin laajenee selvitystyön edetessä.	243 244 245 246 247
Lisäksi Jukka Rannila käyttää Tampereen yliopiston täydennyskoulutuskeskuksen Seinäjoen yksikön alaisuudessa olevia WWW-sivujaan hyödyksi ja laatii projektin ajaksi tiedotussivut projektista.	248 249 250 251
8. Kustannukset	252
Projektin kustannuksia ovat:	253 254
* posti	255
* puhelin	256
* matkakulut.	257 258
Koska Seinäjoen seudun nuorisoasunnot ry ei ole vielä saanut avustuksia toimintaansa varten, ei yhdistystä voi projektin vuoksi laskuttaa.	259 260 261
Jukka Rannila pitää kirjaa omista kuluistaan, jolloin syntyneitä kuluja voidaan laskuttaa myöhemmin. Projektin rajauksen mukaisesti Seinäjoen seudun nuorisoasunnot ry:n hallitus päättää tästä myöhemmin selvityksen valmistuttua.	262 263 264 265
9. Työmenetelmät	266
Projektin aikana on käytössä seuraavat työmenetelmät:	267 268
* haastattelut	269
* vierailut	270
* kuukausittaiset tilannekatsaukset	271
* sähköpostiviestit	272
* projektin WWW-sivujen ylläpito.	273 274
10. Muuta	275
Projektin aikana Jukka Rannilaa ei valita Seinäjoen seudun nuorisoasunnot ry:n luottamustehtäviin.	276 277 278

Erilaisia nuorisoasumisen malleja (tehty syksyllä 1999)

Nuorisoasunnot ovat nuorille vuokrattavia, kohtuuhintaisia ensiasuntoja. Näihin valitaan pääsääntöisesti muita kuin opiskelijoita.

Nuorisoasuntojen vuokrauksessa on kaksi päätapaa: välivuokraustoiminta ja oma asuntotuotanto.

Välivuokraustoiminnassa nuorisoasuntoyhdistys vuokraa omistusasunnon yksityiseltä tai yhteisöltä. Nuorisoasuntoyhdistys vuokraa asunnon edelleen nuorisoasuntoa tarvitsevalle.

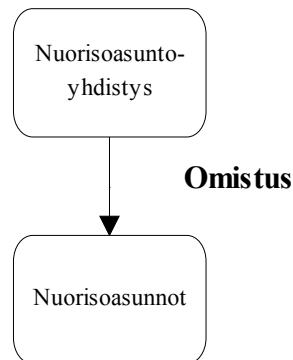
Välivuokraustoiminnassa on nopea tapa hankkia nuorisoasuntoja vuokrattavaksi. Ongelmana välivuokrauksessa on välivuokrausasuntojen vuokrien suhdanneherkkyys johtuen omistuspohjasta.

Tämä selvitystyö ei selvitä välivuokrausasumista, vaan nuorisoasuntoyhdistyksen oman asuntotuotannon mahdollisuuksia.

26.-27.10.1999 keskustelujen ja sähköpostiviestien perusteella [] totesimme, että välivuokraustoiminta on kannattavaa yhdessä tapauksessa. Kokonaisen talon vuokraaminen yhdeltä omistajalta pitkäaikaisella vuokrasopimuksella nuorisoasuntokäyttöön on järkevä tapa aloittaa välivuokraustoiminta. Tämä vaihtoehto vaatii pitkäköjiä sopimusneuvotteluja, mutta on helpompaa kuin neuvottelut eri asunto-osakkeiden omistajien kanssa.

NUORISOASUNTOYHDISTYKSEN OMAN ASUNTOTUOTANNON MALLIT**Malli 1: nuorisoasuntoyhdistys itsenäinen rakennuttaja**Malli 1a: nuorisoasuntoyhdistyksen täysin suora omistus

[jatkuu seuraavalla sivulla]

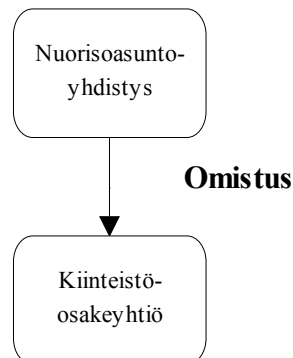

Tässä mallissa nuorisoasunnot ovat nuorisoasuntoyhdistyksen suoraan omistamia, joten asuntojen vuokratuotot, kiinteistön hoitokulut ja kiinteistön lainakulut kulkevat yhdistyksen kirjanpidon kautta.

Tässä mallissa nuorisoasuntoyhdistyksen hallinto on täysin luottamushenkilöpohjainen.

Nuorisoasuntoyhdistyksen hallitus voi ostaa isännöinti- ja kiinteistöhoitopalvelut ulkopuolelta kokonaan tai osittain.

Malli 1b: nuorisoasuntoyhdistyksen täysin suora omistus kiinteistöosakeyhtiöstä

Tässä mallissa nuorisoasuntoyhdistyksen omistuksessa on 100% kiinteistöosakeyhtiön osakekannasta.

Tässä mallissa on kahdenkertaista hallintoa nuorisoasuntoyhdistyksen ja kiinteistöosakeyhtiön hallinnon vuoksi.

Kiinteistöosakeyhtiön omistuspohjan laajentaminen on tässä mallissa mahdollista lain määräämillä tavoilla.

Malli 2: Ulkopuolinen rakennuttajayhtiö

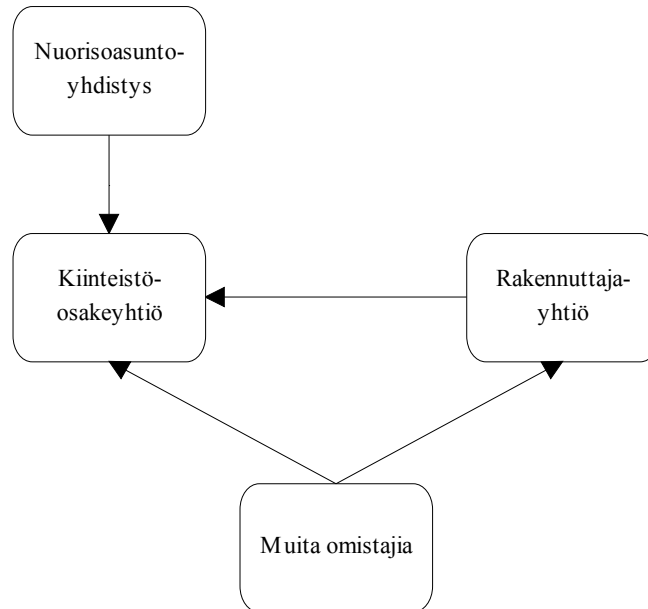
Tässä mallissa nuorisoasuntoyhdistyksen lisäksi kiinteistöosakeyhtiöllä on muita omistajia.

Ulkopuolinen rakennuttajayhtiö voi nuorisoasuntojen rakentamisen lisäksi omistaa osan kiinteistöosakeyhtiöstä.

338
339
340

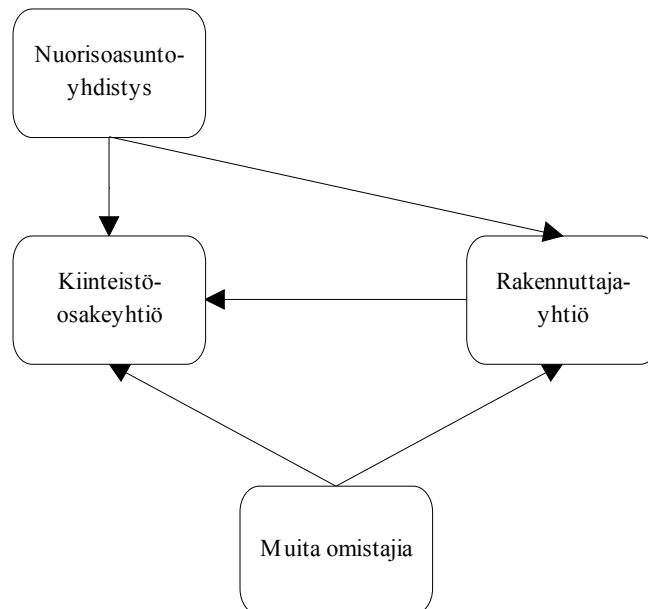
Jotta kiinteistöosakeyhtiön asunnot voivat olla nuorisoasuntoja, on ulkopuolisen rakennuttajayhtiön oltava Valtion asuntorahaston hyväksymä sosiaalista asuntotuotantoa harjoittava yhteisö.

341
342
343

344
345
346
347

Malli 3: Nuorisoasuntoyhdistyksen (osittain) omistama rakennuttajayhtiö

348
349
350
351

Tässäkin mallissa nuorisoasuntoyhdistyksen lisäksi kiinteistöosakeyhtiöllä on muita omistajia.

Nuorisoasuntoyhdistyksen kokonaan tai osittain omistama rakennuttajayhtiö on yksi mahdollisuus järjestää nuorisoasuntotuotanto. Jotta kiinteistöosakeyhtiön asunnot voivat olla nuorisoasuntoja, on rakennuttajayhtiön oltava Valtion asuntorahaston hyväksymä sosiaalista asuntotuotantoa harjoittava yhteisö.	352 353 354 355 356
Jos nuorisoasuntotuotantoa on paljon, on perusteltua perustaa vain tähän tarkoitukseen oma rakennuttajayhtiö.	357 358 359
YHTEISET PIIRTEET NUORISOASUMISEN TUOTANNON MALLEILLE	360
Käytännössä vuokralainen, eli nuorisoasuntoa tarvitseva nuori, ei huomaa miten eri tavoilla nuorisoasuntoja voi tuottaa.	361 362 363 364
Paras malli nuorisoasuntojen tuottamiselle on päätettävä paikallisesti ja omista lähtökohdista. Tämän jälkeen on helppo tehdä päätöksiä omistusrakenteesta.	365 366 367
Yhteistä kaikille malleille on, että nuorisoasuntoyhdistyksen jäsenjärjestöjen on oltava mukana nuorisoasuntoyhdistyksen hallinnossa. Jos jäsenjärjestöt haluavat omistaa osia kiinteistöyhtiöistä, on se heidän päätettävä itse.	368 369 370 371
Koska on kyse asuntojen vuokraamisesta, on kiinteistöyhtiö todettu järkeväksi eri malleissa. Jos nuorisoasuntoja päätetään myöhemmin myydä omistusasunnoiksi, on silloin ajankohtaista miettiä kiinteistöosakeyhtiö muuttamista asunto-osakeyhtiöksi. Näin ei ole kuitenkaan missään tapahtunut, joten asunto-osakeyhtiöitä on tarve käsitellä ainoastaan välivuokraustoiminnassa.	372 373 374 375 376
KUKA VOI ASUA NUORISOASUNNOISSA?	377 378
Pääasiassa nuorisoasunnoissa asuu 18-29 -vuotiaita EI-OPISKELEVIA nuoria. Käytännössä nuorten elämäntilanteet vaihtelevat tässä iässä erittäin nopeasti. Päälinjana on pidetty, että toinen pariskunnasta on 18 - 29 v. ei-opiskeleva nuori. Tällöin toinen osapuoli voi olla esim. opiskelija.	379 380 381 382 383
[jatkuu seuraavalla sivulla]	384 385

	386
Rakennuttamisen ja asuntotuotannon perusmalli (tehty 1999) (www-sivuilta)	387
	388
Nuorisoasuntojen tuottaminen on monivaiheinen prosessi, josta on [kuva poistettu].	389
	390
1. Hankevalmistelu	391
	392
Hankevalmistelussa selvitetään nuorisoasuntojen tarve, ja arvioidaan niiden tarve tulevaisuudessa.	393
Jos nuorisoasuntoyhdistys ei toimi rakennuttajana, on hankevalmistelun aikana valittava rakennuttaja.	394
	395
	396
Lisäksi tässä vaiheessa on päätettävä, miten rakennettavan kohteen omistus järjestetään.	397
	398
2. Tonttihankinta	399
	400
Tonttihankinnassa hankitaan joko kunnan vuokramaata tai ostetaan sopiva maa-alue.	401
	402
Yksi mahdollisuus on jonkin kiinteistön kunnostaminen nuorisoasunnoksi tai hankkia valmis kiinteistö.	403
	404
	405
Monesti järkevä tapa on tehdä tonttivaraus kunnalta.	406
	407
3. Suunnittelu ja rahoitus	408
	409
<u>3. a) Suunnittelu</u>	410
	411
Riippuen kohteesta on aloitettava nuorisoasuntojen arkkitehtisuunnittelu.	412
	413
Suunnittelu kannattaa aloittaa heti tontin saamisen jälkeen.	414
	415
Rahoittajat vaativat (lähes aina) päätöksiensä perusteeksi arkkitehtisuunnitelmat.	416
	417
<u>3. b) Rahoitus</u>	418
	419
Rahoituksen suunnittelu voidaan aloittaa tontin saamisen jälkeen.	420
	421
Nuorisoasuntoja ovat rahoittaneet Valtion asuntorahasto, ARA, ja Raha-automaattiyhdistys ry, RAY.	422
	423
	424
Rahoittajilla on erilaisia ehtoja, joten rahoitusta on aivan oikeasti suunniteltava.	425
	426
4. Lainavaraus	427
	428
Jos kohde rahoitetaan valtion asuntolainoilla, lainavarauksen saanto takaa sen, että rahoitus tulee järjestymään. Tämä edellyttää sekä kunnalta että Asuntorahastolta alustavan päätöksen kohteen rahoittamisesta.	429
	430
	431
	432
5. Lupasuunnittelu	433

	434
Kun kohteen rahoitus on varmistunut, on tehtävä lopullinen arkkitehtisuunnittelu, rakenne-, LVI- ja sähkösuunnittelu.	435
	436
	437
6. Kilpailuttaminen	438
	439
Kohde voidaan kilpailuttaa joko kokonaisvaltaisena urakkana tai jaettuna urakkana.	440
	441
Kokonaisvaltainen urakka kilpailutetaan päärakennusurakoitsijoilta.	442
	443
Jaettu urakka kilpailutetaan eri alurakoitsijoilta.	444
	445
Kilpailuttaminen on ehto lainoituksille ja RAY:n avustuksille.	446
	447
7. Kustannusten hyväksyminen	448
	449
Urakkatarjouksille on julkinen avaustilaisuus, jonka jälkeen urakoitsijat valitaan.	450
	451
Urakoitsijoiden valinnan jälkeen hyväksytetään kustannukset rahoittajilla.	452
	453
Rahoittajilla on omat ehtonsa kustannusten hyväksymiseen.	454
	455
8. Lupahakeminen ja rakentamisen aloittaminen	456
	457
Kustannusten hyväksyttämisen jälkeen rakentaminen voidaan aloittaa.	458
	459
9. Rakentaminen ja rakentamisen aikaiset toimenpiteet	460
	461
<u>9. a) Rakentaminen ja valvonta</u>	462
	463
Nuorisoasuntoyhdistys valvoo urakoitsijan kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti rakentamisen etenemistä.	464
	465
	466
Rakennuttaja vastaa kustannusten pysymisestä sovitulla tasolla.	467
	468
Lisäksi rakentamisen aikana on valvontaa viranomaisten toimesta.	469
	470
<u>9. b) Asukasvalinta</u>	471
	472
Asukasvalinta on syytä tehdä ennen kohteen valmistumista.	473
	474
Kun asukkaat muuttavat heti kohteen valmistuttua, on nuorisoasunnoilla heti tasainen vuokratuotto heti muuton jälkeen.	475
	476
	477
<u>9. c) Asukastoiminnan suunnittelu</u>	478
	479

Muualta saatujen esimerkkien pohjalta on asukastoiminnan suunnittelu aloitettava tarpeeksi ajoissa. Tässä työssä on nuorisoasuntoyhdistyksen oltava yhteistyössä yhteistyöjärjestöjen kanssa.	480 481 482 483
<u>9. d) Kiinteistöhuollon, isännöinnin ja kirjanpidon järjestäminen</u>	484 485
Nämäkin toiminnot on syytä saada kuntoon ennen kohteen valmistumista.	486 487
10. Vastaanottotarkastus	488 489
Ennen muuttoa kohteeseen suoritetaan vastaanottotarkastus, jonka jälkeen viranomaiset päättävät, onko kohteeseen luvallista muuttaa.	490 491 492
Vastaanottotarkastuksessa urakoitsija, nuorisoasuntoyhdistys, rakennuttaja ja valvoja käyvät huoneistot läpi ja sopivat mahdollisista muutostöistä.	493 494 495
11. Asukkaiden muuttaminen	496 497
Koko prosessi tähtää siihen, että nuorille olisi tarjota kohtuuhintaisia nuorisoasuntoja vuokralle.	498 499
Tässä vaiheessa alkaa normaali asuminen kohteessa, ja asukastoiminnan voi aloittaa suunnitellulla tavalla.	500 501 502
Lisäksi kiinteistöhuollon, isännöinnin ja kirjanpidon toimenpiteet alkavat tässä vaiheessa.	503 504
12. Takuuvuositarkastus	505 506
Vuoden kuluttua kohteen valmistumisesta suoritetaan takuuvuositarkastus, jossa kaikki huoneistot tarkastetaan.	507 508 509 510
[jatkuu seuraavalla sivulla]	511 512

	513
Raha-automaattiyhdistyksen avustus ja valtion asuntorahaston aravalaina	514
	515
Nuorisoasuntojen rakentamisen rahoittamiseen on mahdollista saada rahoitusta, ja tällä sivulla on kuvaus kahden rahoittajan rahoituksesta.	516
	517
	518
Vaikka RAY ja ARA ovat erillisiä organisaatioita, on niiltä mahdollisuus saada rahoitusta samaan kohteeseen.	519
	520
	521
RAHA-AUTOMAATTIYHDISTYKSEN AVUSTUKSEN HAKEMINEN	522
	523
Raha-automaattiyhdistyksen avustuksen hakeminen on monivaiheinen prosessi, josta ensin [oli] kuvallinen malli.	524
	525
	526
1. Mitä avustusta haetaan?	527
	528
Tämä kappale on koottu RAY:n vuoden 1999 ohjeiden mukaisesti ja lomakenumerot tarkoittavat RAY:n lomakkeiden numeroita.	529
	530
	531
RAY:n avustuksia voidaan antaa yleisavustuksena, kohdennettuna toiminta-avustuksena, INVESTOINTIAVUSTUKSENA tai projektiavustuksena.	532
	533
	534
INVESTOINTIAVUSTUKSENA voidaan antaa käyttöomaisuuden, kuten kalusto- ja laitehankintoihin, toimintatilojen hankintaan, peruskorjaushankkeisiin sekä uudisrakentamishankkeisiin	535
	536
	537
<u>Tämän selvitystyön mukaisesti haettava RAY:n avustus voi olla INVESTOINTIAVUSTUS.</u>	538
	539
RAY:n hakemusohjeiden mukaisesti INVESTOINTIAVUSTUKSEN hakemus on jätettävä maaliskuussa.	540
	541
	542
INVESTOINTIAVUSTUKSEN hakemuksessa on oltava seuraavat lomakkeet:	543
	544
päälomake (3701)	545
* jonka liitteinä on oltava seuraavat asiakirjat:	546
* hakijajärjestön säännöt	547
* edellisen vuoden tilinpäätös	548
* edellisen vuoden toimintakertomus	549
* tulevan vuoden toimintasuunnitelma	550
* tulevan vuoden talousarvio	551
	552
perustietolomake (3702)	553
* jonka liitteinä on oltava seuraavat asiakirjat:	554
* yhdistyksen rekisteröintiä koskevat tiedot	555
	556
investointiseloste (3704)	557
* jonka liitteinä on oltava seuraavat asiakirjat:	558
* hankesuunnitelma	559
* toiminnallinen suunnitelma (3721)	560

* seloste huonetilaohjelmasta (3722)	561
* seloste rakennushankkeesta- ja kustannuksista (3723)	562
* seloste rakennushankkeen lopullisista perustamismenoista (3729)	563
	564
Hankesuunnitelmasta on ohjeet RAY:n rakennuttamisohjeessa sekä valtion asuntorahaston ja raha-automaattiyhdistyksen rahoitusohjeessa.	565
	566
	567
2. Hakemuksen käsittely eri vaiheineen	568
	569
Tässä vaiheessa hakemuksen laatijan on odotettava päätöksiä.	570
	571
Hakemusten käsittely eri vaiheineen kestää noin vuoden.	572
	573
3. RAY:n kirjallinen ilmoitus hakijalle	574
	575
Kun hakemus on hyväksytty, RAY ilmoittaa kirjallisesti hakijalle hakemuksen hyväksymisestä ja aloittaa avustuksen maksatuksen.	576
	577
	578
4. Avustuksien maksaminen	579
	580
Avustuksien maksuihin ja valvontaan liittyy omat lomakkeet, jotka hakijan on täytettävä.	581
	582
VALTION ASUNTORAHASTON ARAVALAINAN HAKEMINEN	583
	584
Valtion asuntorahastolla on useita erilaisia rahoitusmuotoja: arava- ja korkotukilainoitus.	585
	586
Korkotukilainoituksessa ARA tukee muualta hankittua lainaa lainan korkojen osalta. Itse laina on hankittu muualta rahoittajalta.	587
	588
	589
<u>Tässä ei selvitetä enempää ARA:n korkotukilainoitusta.</u>	590
	591
Aravalainoja on monentyyppisiä. Tähän selvitystyön edetessä mielenkiintoiseksi vaihtoehdoksi on tullut ARA:n vuokratalolaina AL9, koska nuorisoasuntoyhdistys on ilmoittanut tavoitteekseen nuorisoasuntovuokratalon rakentamisen.	592
	593
	594
	595
Aravalainojen ehdot muuttuvat vuosittain, jolloin tiettyjä rahoitusmuotoja ei anneta joinain vuosina.	596
	597
Aravalainojen ehdoista jaetaan vuosittain syyskuun aikana tiedot kuntiin.	598
	599
Aravalainojen hakemukset toimitetaan kuntiin, jotka toimittavat ne edelleen ARA:lle (pääsääntöisesti näin).	600
	601
	602
Ennen hakemusten toimittamista ARA:lle kunnat tarkastavat hankkeiden lainoituskelpoisuuden.	603
Lisäksi kunnat tekevät päätökset varauspäätökset talokohtaisista, asuntorahaston lopullisesti myönnettävistä lainoista (kts. asuntotuotanto-sivu).	604
	605
	606
Hankekäsittely ARA:ssa tapahtuu, kun kunnat ovat toimittaneet hakemukset ARA:lle.	607
	608

ARA:n vuokratalolainan AL9 mukaisessa hakemuksessa on oltava seuraavat asiakirjat:	609
	610
<u>kuntaan jäävät asiakirjat</u>	611
* hakemus lomakkeella ARA 60/98	612
* selvitys hakijasta/tulevasta omistajasta	613
* tarvittaessa selvitys lainansaajaksi nimeämisestä	614
* selvitys lainoitusedellytyksistä	615
	616
<u>asiakirjat, toinen jää kuntaan ja toinen ARA:lle varauspäätöksen mukana</u>	617
* tontin omistusta, hallintaa ja hankintaa koskeva selvitys	618
* tontin käyttösuunnitelma (2 kpl)	619
* kohteen tilaohjelma (2 kpl)	620
* selvitys tilaajan asettamista laatua ja aikataulua koskevista tavoitteista	621
* tontin asema- tai rakennuskaava kaavamääräyksineen (2 kpl)	622
* selvitys tontin kunnallisteknisestä valmiudesta (2 kpl)	623
* selvitys tontin pohjaolosuhteista (2 kpl)	624
* selvitys toteutus- ja asumiskustannuksista (2 kpl)	625
* perustelut toteutettaessa hanke ilman urakkakilpailua	626
	627
RAHA-AUTOMAATTIYHDISTYKSEN AVUSTUS JA VALTION ASUNTORAHASTON	628
ARAVALAINA SAMAAAN HANKKEESEEN	629
	630
On mahdollista hakea molempia rahoitusmuotoja samaan hankkeeseen. Prosessi hakemuksesta rakentamiseen on tällöin seuraava:	631
	632
	633
MAALISKUU	634
* avustushakemus RAY:lle 31.3. mennessä	635
	636
HUHTI - SYYSKUU	637
* hankkeen henkilöstö- ja käyttötalousuunnitelma RAY:lle	638
* kunnalta lausunto hankkeeseen RAY:lle (RAY pyytää)	639
* ARA, RAY ja hakija käyvät neuvotteluja hankkeen toteuttamiseksi	640
	641
LOKAKUU	642
* kuntaan on tehtävä lainahakemus	643
* ARA:lle hakemus lainansaajan nimeämisestä	644
	645
MARRASKUU	646
* kunnan esitys arava- (ja korkotuki)lainoituksesta seuraavalle vuodelle	647
	648
TAMMI -HELMIKUU	649
* valtioneuvoston antaa päätökset raha-automaattivastuksista	650
* valtioneuvosto antaa määrärahojen käyttösuunnitelman	651
* ARA osoittaa arava-määrärahat kuntiin	652
	653
MAALISKUU	654
* kunta tekee varauspäätöksensä	655
	656

(OSA 3: Aineistot www-sivuilta 4.8.2014)

19 / 32

HANKKEEN ETENEMINEN	657
* RAY:n käsittely palvelutilojen osalta.	658
	659
LAINAPÄÄTÖS	660
* rakentamista ei voi aloittaa ennen lainapäätöstä	661
	662
AVUSTUSHAKEMUS	663
* RAY:lle hakemus jatkorahoituksesta (seuraavan vuoden avustus)	664
	665
RAKENNUKSEN VALMISTUMINEN	666
* loppuselvityksen hyväksyminen RAY:lle	667
* rahoituksen tarkistaminen ARA:lle	668
* kunta suorittaa asuntojen tarkastukset	669
	670
	671
[jatkuu seuraavalla sivulla]	672
	673

ASUKASTOIMINTA (www-sivuilta)	674
	675
	676
Kun nuorisoasunnot on rakennettu ja asukkaat ovat muuttaneet nuorisoasuntoihin, on asukkailla mahdollisuus asukastoimintaan.	677
	678
	679
Suomessa Nuorisosäätiöllä on erinomaista asukastoimintaa, ja Nuorisosäätiö on palkannut kaksi projektityöntekijää asukastoiminnan kehittämiseen.	680
	681
	682
Nuorisosäätiöllä on muun muassa seuraavaa asukastoimintaa:	683
	684
* lukusali	685
* harrastustila	686
* asukaslehti (asukasneuvontaa, julkisen sektorin tiedotuksia, ym.)	687
* urheilutoiminta	688
* käsityöpaja	689
* pääsylippuja asukkaille 1/2 hintaan, sovittuja yhteistyökumppaneita	690
* erilaisten tavaroiden lainausmahdollisuus	691
* varausperiaatteella tietokone Internet-yhteydellä (tulossa)	692
* kesä- ja talviretket, retket	693
* asukaskokous ja talotoimikunta	694
* toiminta-avustus talotoimikunnalle	695
	696
Lisäksi Nuorisosäätiöllä on nuorten tuettua asumista, jossa myös SPR on jonkin verran mukana. Käytännössä nuorella on asumisen tukena tukihenkilö, joka ei asu nuoren luona, mutta tekee säännöllisiä vierailuja ja avustaa nuorta itsenäistymisessä.	697
	698
	699
	700
Nuorisoasuntojen asukastoiminta Seinäjoen seudulla on pohdinnan arvoinen asia. <u>Tässä selvitystyössä asukastoimintaa pidetään esillä eri yhteyksissä, jolloin asukastoiminta ei tule yllätyksenä.</u>	701
	702
	703
	704
Asukastoiminnan kopiointi suoraan toisesta mallista ei onnistu, koska esim. Nuorisosäätiöllä on paljon vuokralaisia, ja Seinäjoen seudulla nuorisoasuntotoimintaa vasta aloitellaan.	705
	706
	707
Asukastoiminnassa voivat olla mukana nuorisoasuntoyhdistyksen kumppanuusjärjestöt omien kiinnostuksiensa mukaan.	708
	709
	710
	711
[jatkuu seuraavalla sivulla]	712
	713

TUETTU ASUMINEN (tehty 1999) (www-sivuilta)	714
	715
	716
Normaalin vuokratoiminnan lisäksi on mahdollista järjestää tuettua asumista.	717
	718
Tuetun asumisen kohderyhmänä on nuoret, joiden itsenäistymiskehitys selvästi tarvitsee tukea.	719
	720
<u>Tuettua asumista ei pidä sekoittaa pelkkään asukastoimintaan.</u>	721
	722
Suomessa on käynnissä useampi tuetun asumisen hanke. Tuetun asumisen hankkeissa suositellaan, että nuorisoasuntoyhdistyksen tuetun asumisen nuoret ovat yli 18-vuotiaita. Alle 18-vuotiaat kuuluvat lastensuojelun toimenpiteiden piiriin, ja heille on omia tuetun asumisen hankkeita.	723
	724
	725
	726
Jotta yli 18-vuotiaiden nuorten tuetun asumisen hankkeet onnistuisivat on toiminnassa oltava seuraavat osat:	727
	728
	729
* itsenäistymissuunnitelma nuorelle	730
* sopimuksellisuus	731
* tukiverkosto	732
* sosiaalinen isännöinti	733
* asukastoiminta	734
	735
Itsenäistymissuunnitelma on nuoren kanssa yhdessä laadittu kirjallinen suunnitelma, jossa arvioidaan nuorelle tärkeät elämänalueet, jotka tarvitsevat tukemista. Nämä elämänalueet ovat eri nuorilla erilaisia. Jotkut nuoret voivat tarvita tukea käytännön asumisessa ja elämönhallinnassa, kun taas toiset voivat tarvita tukea koulutuksen tai toimeentulon hankkimisessa.	736
	737
	738
	739
	740
Sopimuksellisuus on tärkeä osa tuettua asumista. Kun itsenäistymissuunnitelma on laadittu, sitoutuvat eri osapuolet tämän suunnitelman toteuttamiseen. Sekä nuorelle että tukiverkostolle on velvollisuuksia ja oikeuksia sopimuksen mukaisesti. Lisäksi sopimukseen kannattaa laittaa koeaika.	741
	742
	743
	744
Tukiverkoston rooli on tärkeä, jossa jo olemassaolevat palvelut sovitetaan yhteen kokonaisvaltaisella tavalla. Tukiverkoston tehtävänä on auttaa suunnitelman toteuttamisessa ja kannustaa nuorta suunnitelman toteuttamisessa. Käytännössä tukiverkostosta on löydyttävä eri toimijoista työryhmä nuoren tueksi.	745
	746
	747
	748
	749
Sosiaalinen isännöinti on kiinteä osa tuettua asumista, sillä asukashallinto, vastuullisuus ja asukaskoulutus on isännöinnin vastuulla. Tämän vuoksi isännöijän on hallittava talouden ja tekniikan lisäksi isännöinnin sosiaalinen puoli.	750
	751
	752
	753
Asukastoiminta on kiinteä osa asumista. Muut asukkaat tarjoavat tuetun asumisen nuorille vertaisryhmän, jossa nuori oppii osallistumista asukasdemokratiaan ja vaikuttamista.	754
	755
	756
Tuetun asumisen hankkeita on esim. Jyväskylässä, Lahdessa ja Helsingissä. Lisäksi hankkeita on vireillä eri paikkakunnilla.	757
	758
	759
Miten tuettu asuminen hoidetaan käytännössä ?	760
	761

Muualta saatujen kokemusten perusteella tuettu asuminen on aloitettava vasta nuorisoasumisen vakiinnuttua. Syitä tähän ovat seuraavat:

- * nuorisoasumisen käynnistäminen vaatii aikaa
- * tuettu asuminen herättää ristiriitaisia tunteita.

762
763
764
765
766

Pelkästään nuorisoasumisen aloittaminen on suuri ponnistus, ja vaatii eri osapuolilta sitoutumista. Tämän vuoksi nuorisoasuntoyhdistyksen on oltava äärimmäisen tarkka ensimmäisen kohteen asukasvalinnassa. Kun ensimmäisen kohteen asukastoiminta on vakiintunut, voi tämän päälle rakentaa tuettua asumista.

767
768
769
770
771

Tuettu asuminen herättää ristiriitaisia tunteita eri osapuolissa, joten tuetun asumisen aloittaminen heti ensimmäisessä kohteessa voi leimata koko nuorisoasumisen tuetuksi asumiseksi. Loppujen lopuksi tuetun asumisen nuoret ovat vähemmistössä, ja tavalliset nuorisoasuntovuokralaiset ovat enemmistö.

772
773
774
775
776

Tämän vuoksi tuetun asumisen vaiheet voi kuvata kuvallisesti seuraavalla tavalla:

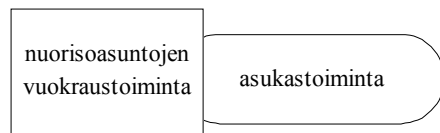
777
778

Vaihe 1:

Nuorisoasuntojen perustaminen

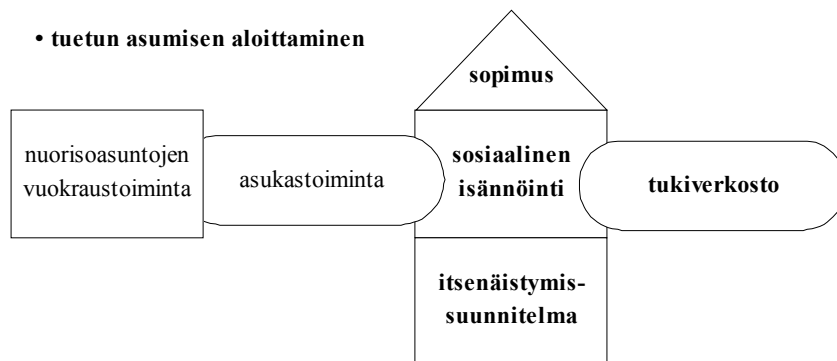
==>

- toiminnan vakiintuminen
- asukastoiminnan vakiintuminen

Vaihe 2:

- tuetun asumisen aloittaminen

Yhteenveto

Tuetun asumisen hankkeissa on oltava realistiset tavoitteet, ja on varauduttava pitkäjänteiseen ihmissuhdetyöhön.

779
780
781
782
783
784

Kaikissa tuetun asumisen hankkeissa on selkeät roolit ja vastuut tukiverkoston toimijoilla. Jollain tukiverkoston toimijalla on oltava selkeästi koordinoituvastuu hankkeesta, muuten hanke kaatuu ennemmin tai myöhemmin.

785
786
787
788

Tämän selvitystyön aikana tuettua asumista pidetään esillä eri yhteyksissä.

789
790

[jatkuu seuraavalla sivulla]

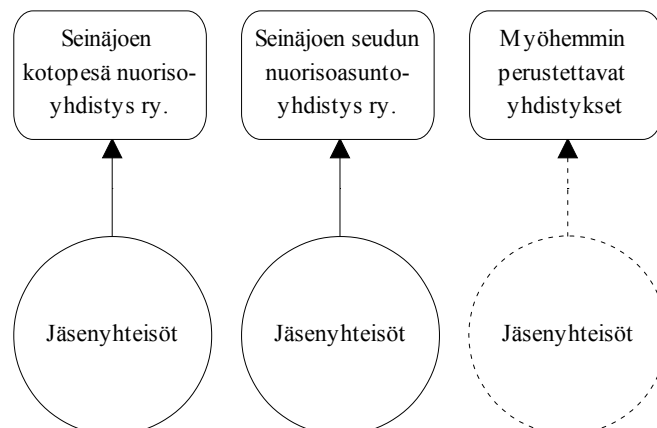
791
792
793

	794
Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry (www-sivuilta)	795
	796
Selvitystyön alussa oli tiedossa, että Seinäjoella on nuorisoasuntoyhdistys, jonka toiminta-alue on Seinäjoki. Tämän yhdistys on Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry.	797
	798
	799
Seinäjoen seudun nuorisoasuntoyhdistys ry nimensä mukaisesti on kiinnostunut myös Seinäjoen ympäryskuntien nuorisoasuntotoiminnasta.	800
	801
	802
3.10.1999 syyskuun tilannekatsauksessa ehdotin, että selvitän Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry:n tilanteen.	803
	804
	805
4.10.-8.10.1999 selvitin Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry:n tilannetta alustavasti.	806
	807
[] sairasloman ja omien opintojeni vuoksi tarkempi tutustuminen jäi vuodelle 2000.	808
	809
26.1.2000 esittelin nuorisoasuntoselvitystä [].	810
	811
Tutustuin 17.2.2000 hallinnollisiin asiakirjoihin, jotka koskivat Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry:n ja kiinteistösaakeyhtiö Seinäjoen ykköskodon hallintoa.	812
	813
	814
Lisäksi Kiinteistösaakeyhtiö Marttilan kortteerin toimitusjohtaja [] antoi suullisesti lisävastauksia kysymyksiini.	815
	816
	817
Historiaa vuosina 1995 - 2000	818
	819
<u>Ajankohta</u>	<u>Tapahtuma</u>
1995	* [] ovat keskustelleet nuorisoasuntojen tarpeesta Seinäjoella
	* Nuorisoasuntoyhdistyksen perustamiseksi erilaisia toimenpiteitä (ei asiakirjoja)
	823
	824
13.12.1995	Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry:n perustamisasiakirja
	825
	826
30.1.1996	* Patentti- ja rekisterihallitus rekisteröinyt yhdistyksen ry:ksi
	* yhdistyksen säännöt hyväksytty patentti- ja rekisterihallituksessa
	828
	829
18.10.1996	* Seigeo Oy:n tekemä perustamistapaselvitys
	830
	831
6.2.1997	* RAY:n tiedote
	* RAY:n avustusosaston myönteinen päätösehdotus, 700 000 mk
	* myöhemmin tullut lopullinen valtioneuvoston hyväksymä virallinen päätös
	835
	836
10.2.1997	* asuntorahaston (ARA) osapäätös
	* ARA hyväksynyt rakennuttamissuunnitelman ja kustannukset
	* rahoitussuunnitelma
	839
	840
11.2.1997	* ARA:n päätös
	841

	* Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry hyväksytty asuntojen vuokraamista sosiaalisin perustein harjoittavaksi yhteisöksi	842 843 844
11.2.1997	* muistio Sato-Rakentajat Oy:n kanssa sovituista jatkotoimenpiteistä	845 846
4.6.1997	* Seinäjoen kaupungingeodeetti on jatkanut tontin varausaikaa 31.12.1997 saakka	847 848 849
1.10.1997	* Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry:n anomus ARA:lle * aravalainahakemus	850 851 852
21.1.1998	* muistio julkisesta rakennusurakkatarjousten avaamiskokouksesta * 5 tarjousta jätettynä	853 854 855
26.1.1998	* muistio julkisesta sähköurakan avaamiskokouksesta * 4 tarjousta jätettynä	856 857 858
26.1.1998	* muistio julkisesta LVI-urakan avaamiskokouksesta * 5 tarjousta jätettynä	859 860 861
27.1.1998	* kunnan lausunto ARA:lle	862 863
5.2.1998	* Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry:n hallituksen kokous * § 4 rakennushanke: urakkatarjoukset, rakennuttamissopimus Sato-rakennuttajat Oy:n kanssa * § 5 päätös kiinteistöosakeyhtiön perustamistoimenpiteistä	864 865 866 867 868
23.2.1998	* Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry:n hallituksen kokous * § 5 päätös kiinteistöosakeyhtiön perustamisesta: Oy:n perustamisasiakirjat ja osakepääoman kerääminen	869 870 871 872
23.2.1998	* kiinteistöosakeyhtiö Seinäjoen ykköskodon hallituksen kokous	873 874
2.6.1998	* kiinteistöosakeyhtiö Seinäjoen ykköskoto Oy merkitty PRH:n rekisteriin	875 876 877
2.11.1998	* Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry:n hallituksen kokous * päätöksiä vuodelle 1999: ensimmäisen kohteen toiminnan käynnistys ja vakiinnuttaminen	878 879 880 881
13.11.1998	* kiinteistöosakeyhtiö Seinäjoen ykköskodon hallituksen kokous	882 883
7.12.1998	* kiinteistöosakeyhtiö Seinäjoen ykköskodon hallituksen kokous	884 885
30.12.1998	* rakennettu kiinteistö luovutettu * sisäpuoliset asumiskunnostukset tarkastettu * asumislupa myönnetty	886 887 888 889

27.1.2000	* vuositakuutarkastus sisäpuolisille töille	890
		891
kevät 2000	* vuositakuutarkastus ulkopuolisille töille	892
		893
Joitain asiakirjoja puuttuu historiatiedoista, mutta yllä olevat asiakirjat ovat olennaisimpia. Osa asiakirjoista olisi saatavissa ARA:n ja RAY:n arkistoista, ja niitä ei ole mainittu tässä historiaosuudessa.		894
		895
		896
		897
Yleisesti ottaen yhdistyksen historia noudattaa RAY:n ja ARA:n rahoitusprosessia, jota olen esitellyt eri sivulla. Tältä sivulta selviää, mitä kaikkia muita asiakirjoja on koko rakentamisprosessissa ollut.		898
		899
		900
		901
Lisänä rahoitusprosessiin on tässä tapauksessa tullut osakeyhtiön perustaminen. Osakeyhtiön perustaminen ei ole ongelma rahoitusprosessin kannalta, mutta vaatii jonkin verran lisäselvityksiä.		902
		903
		904
Yleistä huomioitavaa		905
		906
Keskusteluissa [] totesimme seuraavat asiat Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry:n tilanteesta:		907
		908
* Jäseninä yhdistyksessä ovat:		909
* Tango- ja viihdemusiikin edistämisyhdistys ry		910
* Seinäjoen Mailajussien tuki ry		911
* Kiinteistöosakeyhtiö Marttilan kortteeri		912
		913
* Yhdistyksellä on yksi kohde rakennettuna, jossa on vuokralaisia.		914
		915
* Rakennuksen omistaa kiinteistöosakeyhtiö Seinäjoen ykköskoto, jonka yhdistys omistaa.		916
		917
		918
* Marttilan Kortteeri Oy:n kirjanpitäjä hoitaa kiinteistöosakeyhtiö Seinäjoen ykköskodon kirjanpidon.		919
		920
		921
* Kiinteistöosakeyhtiö Seinäjoen ykköskodon isännöintivastuu on kiinteistöosakeyhtiö Marttilan kortteerilla		922
		923
		924
* Yhdistys on hakenut RAY:n tukea ensimmäisen kohteen rakentamiseen vuosina 1995 ja 1997.		925
		926
		927
* RAY:n tukea ensimmäisen kohteen rakentamiseen on myönnetty vuonna 1997		928
		929
* Seuraavan kohteen rakentamista vastuu on ollut []. Käytännössä [] on seurannut tilanteen kehittymistä, ja tekee ehdotuksen avustuksien hakemisesta yhdistykselle.		930
		931
		932
* Seuraavan kohteen rakentamista on käyty keskusteluja.		933
		934
* Käytännössä ongelmana on hyvän tontin saaminen siten, että tontin hinta täyttää RAY:n ja ARA:n vaatimukset.		935
		936

Jukka Rannila	YHTEENVETO	937
	27.1.2000	938
Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry		939
Seinäjoen seudun nuorisoasuntoyhdistys ry		940
Nuorisoasuntoliitto ry		941
		942
		943
		944
		945
		946
YHTEENVETO ERILAISISTA YHTEISTYÖMAHDOLLISUUKSISTA		947
		948
Olen tehnyt selvitystyötä 9.8.1999 alkaen ja selvitystyön aikana olen pohtinut erilaisia mahdollisuuksia kahden eri yhdistyksen toiminnalle.		949
		950
		951
Käytännön ongelmana on, että Seinäjoen seudulla kaksi nuorisoasuntoyhdistystä. Seinäjoella on toimiva Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry, jonka toiminta-alue on Seinäjoki. Toisaalta seudulle on perustettu Seinäjoen seudun nuorisoasuntoyhdistys ry, jonka toiminta-alue on Seinänaapurien seutukunta.		952
		953
		954
		955
		956
Näiden yhdistysten toimintaan rinnakkain on monta vaihtoehtoa.		957
		958
Näissä vaihtoehdoissa olen eritellyt jokaisen vaihtoehdon hyviä ja huonoja puolia.		959
		960
Nuorisoasuntoyhdistysten hallinnon ja toiminnan järjestämiseen ei ole olemassa yhtä parasta ratkaisua, vaan jokainen ratkaisu on mietittävä paikallisesti.		961
		962
		963
Vaikka vaihtoehtojen esittely saattaa tuntua akateemiselta hiustenhalkomiselta, käytännössä monessa yhdistyksessä mietitään toiminnan tehokasta järjestämistä. Nämä vaihtoehdot ovat ehdotuksia toiminnan tehokkaaseen järjestämiseen.		964
		965
		966
		967
Vaihtoehto 1: itsenäiset yhdistykset		968
		969
Tässä vaihtoehdossa molemmat yhdistykset jatkavat erillään, niin kuin tähänkin saakka. Kuvallisesti tätä vaihtoehtoa voi kuvata näin:		970
		971
		972

- 974
 975
 976
 977
 978
 979
 980
 981
 982
 983
 984
 985
 986
 987
 988
 989
 990
 991
 992
- Tämän vaihtoehdon hyvä puoli on, että kaikki yhdistykset ovat täysin vapaita tekemään omia ratkaisujaan.
- Tässä vaihtoehdossa on huonoja puolia. Jos nuorisoasuntoyhdistyksiä syntyy useampi, on vaarana joidenkin yhdistysten toiminnan lamaan tuminen. Tämä on tuttu ilmiö monessa järjestössä, ja liittojen toimesta näitä yhdistyksiä herätellään.
- Yksi huono puoli on, että naapuriyhdistykset eivät yleensä keskustele keskenään, varsinkaan yhdistysten luottamushenkilöiden vaihtuessa usein. Lisäksi hallinnon ja toiminnan yhteensovittaminen voi olla hankalaa, jos luottamushenkilöt vaihtuvat usein. Tämä korostuu, jos yhdistykset saavat omistukseensa kiinteistöosakeyhtiöitä, jolloin kiinteistöyhtiö hallinnon pitäisi olla jatkuvasti turvattu.
- Suurin ongelma on, että samaa työtä tehdään useammassa nuorisoasuntoyhdistyksessä samaan aikaan, ja luottamushenkilöt joutuvat opettelemaan samat asiat. Tämä tilanne voi johtaa myös nuorisoasuntoyhdistysten väliseen kilpailevaan toimintaan.

HYVÄT PUOLET	HUONOT PUOLET
<ul style="list-style-type: none"> - kaikki yhdistykset saavat tehdä vapaasti omat ratkaisunsa - eri yhdistyksissä mahdollista järjestää hallinto ja toiminta halutulla tavalla 	<ul style="list-style-type: none"> - monta nuorisoasuntoyhdistystä, osan toiminta voi lamaan tuta - naapuriyhdistykset eivät yleensä keskustele - luottamushenkilöt vaihtuvat usein, hallinto ja toiminta voivat kärsiä - sama työ tehdään monessa yhdistyksessä aina uudelleen - yhdistysten välinen kilpaileva toiminta ja sen huonot vaikutukset?

Vaihtoehto 2: yksi seudullinen nuorisoasuntoyhdistys

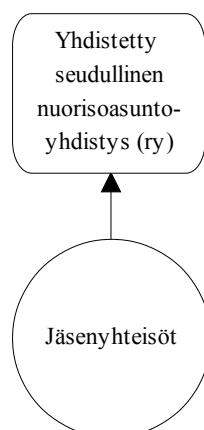
Tässä vaihtoehdossa Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry jatkaa toimintaansa ja Seinäjoen seudun nuorisoasuntoyhdistys ry lakkautetaan.

Tämän jälkeen Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry muuttaa sääntöjään ja nimeään, ja yhdistys muuttuu seutukunnalliseksi nuorisoasuntoyhdistykseksi.

Kuvallisesti tätä vaihtoehtoa voi kuvata näin:

[jatkuu seuraavalla sivulla]

- 993
 994
 995
 996
 997
 998
 999
 1000
 1001
 1002
 1003
 1004
 1005

Tässä vaihtoehdossa jo toimiva yhdistys laajenisi koko seutukunnan kattavaksi yhdistykseksi.

Tämän vaihtoehdon hyvä puoli on, että jäsenyhteisö Marttilan kortteeri Oy:n valmiita toimintoja Seinäjoella voitaisiin käyttää hyväksi isännöinnissä, kiinteistöhuollossa ja kirjanpidossa.

Lisäksi tässä vaihtoehdossa olisi mahdollista palkata yksi ihminen täysipäiväisesti valmistelemaan hankkeita seutukunnan eri paikkakunnilla. Jos hankkeita olisi 1-2 vuodessa, hankevalmistelulla voisi yksi ihminen saada täysipäiväisen työn.

Tässä vaihtoehdossa mahdollisen erillisen nuorisoasuntorakennuttajayhtiön perustaminen voi tulla ajankohtaiseksi.

Tämä vaihtoehto mahdollistaa luottamushenkilöiden kierrättämisen useamman kunnan alueelta, jolloin hallinnon jatkuvuus on turvattu koko ajan.

Huonoja puolia tässä vaihtoehdossa on nuorisojärjestöjen mukaan ottaminen. Käytännössä monetkaan nuorisojärjestöt eivät ole vakavaraisia, joten niiden osuudella ei ole juurikaan merkitystä ARA:n uusien vakavaraisuusmääräyksien perusteella.

Lisäksi hallinnon toimivuutta voi kyseenalaistaa, jos jäsenyhteisöt ovat hyvin erilaisia, ja toiminnan tavoitteista on täysin erilaisia käsityksiä.

Lisäksi tässä vaihtoehdossa on Seinäjoki vs. muut -ilmiön vaara, eli ympäryskunnat vastustavat Seinäjoen suunnalta ehdotettua asiaa.

Yksi selkeä ongelma on, että joskus seutukunnalliset hallintoelimet eivät ole toimineet hyvin, mikä on tämän mallin riski.

[jatkuu seuraavalla sivulla]

1006
1007
1008
1009
1010
1011
1012
1013
1014
1015
1016
1017
1018
1019
1020
1021
1022
1023
1024
1025
1026
1027
1028
1029
1030
1031
1032
1033
1034
1035
1036
1037
1038
1039
1040
1041
1042

HYVÄT PUOLET	HUONOT PUOLET
<ul style="list-style-type: none"> - Marttilan Kortteeri Oy:n toimintojen järkevä hyödyntäminen - mahdollisuus palkata henkilö täysipäiväisesti hankevalmisteluun - mahdollisuus myöhemmin erilliseen nuorisoasuntorakennuttajayhtiöön - luottamushenkilöiden kierrättäminen usean kunnan alueelta - vahva seutukunnallinen organisaatio 	<ul style="list-style-type: none"> - nuorisojärjestöjen osuus merkityksetön, eivät ole vakavaraisia ARA:n säännöksiin mukaan - paljon jäsenyhteisöjä, ei yhteistä käsitystä toiminnan tavoitteista - ympäryskunnat vastustavat Seinäjoen suunnalta tullutta aloitetta? - seutukunnallisen hallintoelimen mahdollinen toimimattomuus

1043

1044

Vaihtoehto 3: yksi seudullinen nuorisoasuntoyhdistys, lisäksi nuorisojärjestöjen toimikunta

1045

1046

Tässä vaihtoehdossa Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry jatkaa toimintaansa ja Seinäjoen seudun nuorisoasuntoyhdistys ry lakkautetaan

1047

1048

1049

Tämän jälkeen Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry muuttaa sääntöjään ja nimeään, ja yhdistys muuttuu seutukunnalliseksi nuorisoasuntoyhdistykseksi.

1050

1051

1052

Tämän lisäksi on **nuorisojärjestöjen toimikunta**, jossa halukkaat nuorisojärjestöt voivat osallistua toimintaan.

1053

1054

1055

Tässä vaihtoehdossa jo toimiva yhdistys laajenisi koko seutukunnan kattavaksi yhdistykseksi.

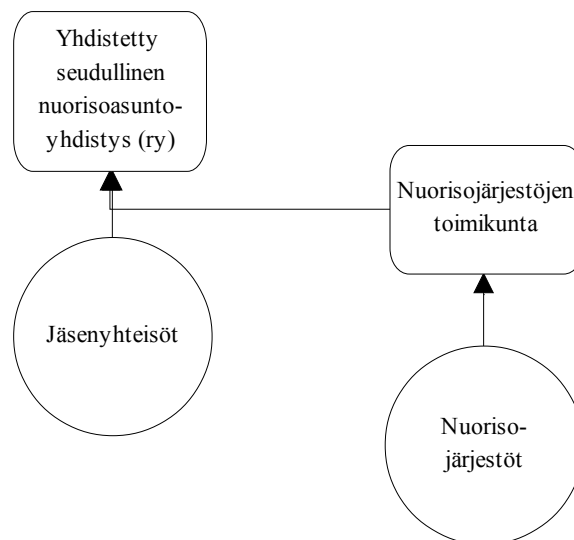
1056

1057

Kuvallisesti tätä vaihtoehtoa voi kuvata näin:

1058

1059

1060

1061

Tämän vaihtoehdon hyvä puoli on, että Marttilan kortteeri Oy:n valmiita toimintoja Seinäjoella voitaisiin käyttää hyväksi isännöinnissä, kiinteistöhuollossa ja kirjanpidossa.

1062

1063

1064

Lisäksi tässä vaihtoehdossa olisi mahdollista palkata yksi ihminen täysipäiväisesti valmistelemaan hankkeita seutukunnan eri paikkakunnilla. Jos hankkeita olisi 1-2 vuodessa, tällä voisi yksi ihminen saada täysipäiväisen työn.

Tässä vaihtoehdossa mahdollisen erillisen nuorisoasuntorakennuttajayhtiön perustaminen voi tulla ajankohtaiseksi.

1065
1066
1067
1068
1069
1070
1071

HYVÄT PUOLET	HUONOT PUOLET
<ul style="list-style-type: none"> - Marttilan Kortteeri Oy:n toimintojen järjevä hyödyntäminen - mahdollisuus palkata henkilö täysipäiväisesti hankevalmisteluun - mahdollisuus myöhemmin erilliseen nuorisoasuntorakennuttajayhtiöön - nuorisjärjestöt voivat osallistua kevyemmin toimikunnan avulla - toimikuntatyöskentelyssä aidosti kiinnostuneet järjestöt erottuvat - hankevalmistelun ammattitaitoisuus turvattu koko ajan - hankevalmistelun jatkuva tuki toimikuntatyöskentelyn avulla - vaikka toimikunta ei toimisi, olisi hallinto ja jatkuvuus kuitenkin turvattu - vahva seutukunnallinen organisaatio - estetään Turun seudun nuorisoasuntoyhdistys ry:n tapauksen toistuminen Seinäjoen seudun nuorisoasunto-yhdistys ry:n kohdalla 	<ul style="list-style-type: none"> - nuorisjärjestöjen osuus merkityksetön, eivät ole vakavaraisia ARA:n säännöksiin mukaan - paljon jäsenyhteisöjä, ei yhteistä käsitystä toiminnan tavoitteista - ympäryskunnat vastustavat Seinäjoen suunnalta tullutta aloitetta? - toimikunta lisää byrokratiaa - kiinnostaako pelkkä toimikunta nuorisjärjestöjä? - toimikunnan toiminnan tason vaihtelu - seutukunnallisen hallintoelimen mahdollinen toimimattomuus

Tämä vaihtoehto mahdollistaa luottamushenkilöiden kierrättämisen useamman kunnan alueelta, jolloin hallinnon jatkuvuus on turvattu koko ajan.

Hyvänä puolena on, että halukkaat nuorisjärjestöt voivat osallistua kevyemmin hankevalmisteluun toimikunnan avulla.

Huonona puolena on toimikunnan mahdollinen toimimattomuus. Toisaalta tällä tavalla on hyvä erotella ne jäsenyhteisöt, jotka ovat aidosti kiinnostuneita osallistumaan nuorisoasuntotoimintaan.

Yksi selkeä ongelma on, että joskus seutukunnalliset hallintoelimet eivät ole toimineet hyvin, mikä on tämän mallin riski.

Hyvänä puolena olisi hankevalmistelun jatkuva tuki toimikunnan avulla. Kun hankevalmistelu lähtee alkuun, olisi toimikunnan jäsenillä mahdollisuus pyytää omien järjestöjensä kautta lausuntoja hankevalmistelun edetessä. Tämä vaihtoehto mahdollistaisi nuorten kannalta paremman hankevalmistelun, joka olisi kuitenkin ammattitaitoista päättävien yhteisöjäsenten avulla.

1072
1073
1074
1075
1076
1077
1078
1079
1080
1081
1082
1083
1084
1085
1086
1087
1088
1089

Tällä tavalla voitaisiin Turun seudun nuorisoasuntoyhdistys ry:n tapauksen toistuminen. Turun	1090
tapauksessa vahva opiskelija-asuntoyhteisö otti hoitaakseen nuorisoasuntojen tuotannon, jolloin	1091
Turun seudun nuorisoasuntoyhdistys ry jäi kokonaan ulos nuorisoasuntojen tuotannosta. Kun	1092
yhdistys ei pystynyt järjestämään toiminnallista puolta nuorisoasuntotoimintaan, lamaantui	1093
yhdistyksen toiminta vähitellen. Tämän saman ilmiön vaara on, koska Seinäjoen kotopesä	1094
nuorisoyhdistys ry:n jäsenyhteisö Marttilan Kortteeri Oy:n ansiosta yhdistyksellä on selvä	1095
ylilyöntiasema Seinäjoella tuotettaviin nuorisoasuntoihin.	1096

OSA 4:

Asumisasioiden erilaisista foorumeista

Kerätty yhteen 2.1.2000

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

Arviointia myöhemmin (14.8.2014)

Kävin tosiaan nuorisoasuntoselvityksen aikana kvalitatiivisten tutkimusmenetelmien (harjoitus)kurssin. Näin jälkikäteen voi todeta, että kvalitatiivisten aineistojen käsittelyyn on nykyään useampikin tietokoneohjelma – verraten vuosia 2000 ja 2014 voi todeta erilaisten laadullisten aineistojen käsittelyohjelmia olevan useampiakin.

Käytännössä kvalitatiivisten tutkimusmenetelmien kurssin aikana tein harjoituksena nuorisoasuntoselvityksen aineistoihin perustuvaa laadullisen aineiston käsittelyä.

Keskeiseksi tekijäksi voi todeta, että esimerkiksi Seinäjoella (liitettynä Nurmo, Peräseinäjoki ja Ylistaro) oli ja on käynnissä erilaisia tuetun asumisen virityksiä – toimijoita on hyvin erilaisia tarjoamassa tuetun asumisen mahdollisuuksia.

Yhtenä lopputuloksena on, että sosiaali- ja terveystieteillä on hyvin eritasoisia tuetun asumisen virityksiä.

Selvitystyön aikana oli tarkoituksena esitellä nuorisoasumista (silloisen Seinänaapurien) nuoriso-ohjaajille (vast.). Heillä oli tulossa yhteistyökokous, johon pyysin päästä esittelemään nuorisoasumista. Silloin (silloisen Seinänaapurien) nuoriso-ohjaajat (vast.) eivät kuitenkaan halunneet esittelyä nuorisoasumisesta.

On aivan selvää, että nuorisotyöntekijöiden ensimmäinen ajatus ei todellakaan ole asuntojen rakentaminen. Tältä pohjalta on aivan ymmärrettävää nuoriso-ohjaajien (vast.) mielenkiinnon puute todellisten uusien asuntojen rakentamiseen.

Erilaiset foorumit? (14.8.2014)

Itse yritin käsitteellistää erilaisiin asumismuotoihin liittyviä foorumeita, joissa eri asumismuotojen tilannetta voisi tarkastella yksittäisessä kunnassa.

Oma arvioni (14.8.2014) on edelleen, että tuetun asumisen viritykset eivät muodosta yhtä kaiken kattavaa foorumia. Pikemminkin jokainen tuetun asumisen (esim. mielenterveys ja päihdetyö) erityisryhmä on oma fooruminsa. Toisaalta voi todeta, että asuntotoimistoissa ei sinänsä kehitetty erilaisia tuetun asumisen virittelyjä.

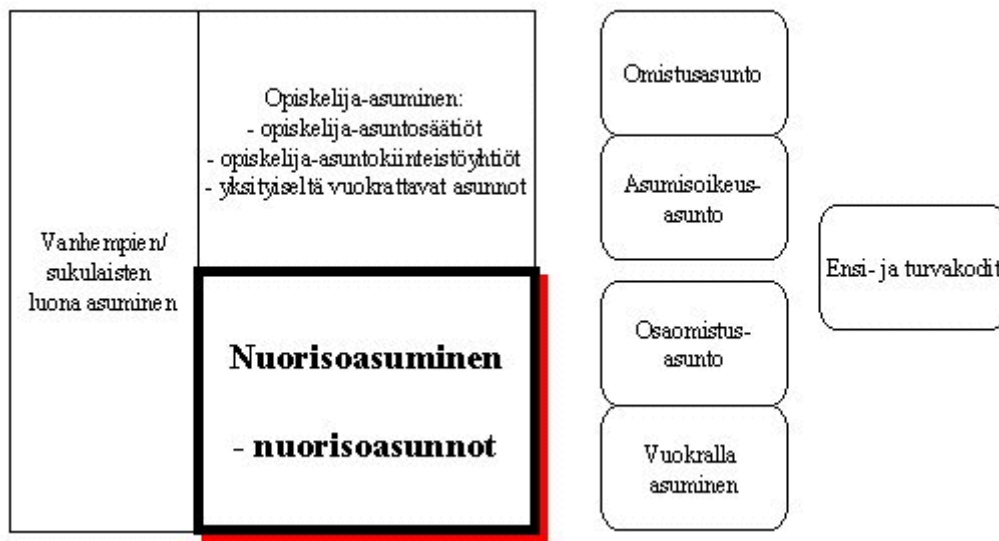
Käytännössä suurin osaaminen tuettuun on arvioni mukaan sosiaali- ja terveystieteillä.

Eli voisi olettaa, että tuetun asumisen foorumi perustuu yksittäisen kunnan/kaupungin sosiaali- ja terveystieteiden innokkuuteen pitää mukana erilaisia tuetun asumisen osa-alueita (esim. mielenterveys ja päihdetyö). Lisäksi voi todeta, että näihin tuetun asumisen hankkeissa voidaan etsiä asunnot kuhunkin hankkeeseen erikseen.

Johdanto (2.1.2000)

Peruslähtökohtana on ollut nuorten asumisen jako seuraavalla tavalla:

[jatkuu seuraavalla sivulla]

Kuva 1: Nuorten asumismuotojen jako

Selvitystyön tavoite on ollut selvittää nuorisoasumisen mahdollisuuksia Seinäjoen seudulla, johon kuuluvat seuraavat kunnat: Seinäjoki, Jalasjärvi, Peräseinäjoki, Kurikka, Ilmajoki, Nurmo, Ylistaro.

Valitettavasti tutkimusmetodien hallinta on ollut vajavaista selvitystyön aikana, joten en ole nauhoittanut haastatteluja. Tämän vuoksi haastatteluista on vähäsen muistikuvia ja jonkin verran muistiinpanoja. Toisaalta näiden virheiden välttäminen tulevaisuudessa on ollut syy tulla harjoituskurssille.

Selvitystyön aikana olen käyttänyt sähköpostia, ja viitteet 1-10 ovat suoria lainauksia sähköposteista.

Varsin pian aloitettuani selvitystyön alkoi tuettu asuminen nousta tärkeäksi teemaksi selvitystyössä. Hämeenlinnassa oli Hämeenlinnan seudun nuorisoasuntoyhdistys ry:n työseminaari, jossa esiteltiin tuetun asumisen malli nuorisoasumiselle. Parantelin mallia hieman, jolloin siitä tuli kaksivaiheinen (kuva 2).

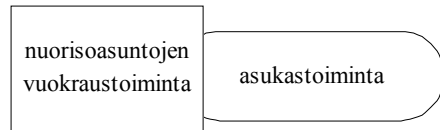
[jatkuu seuraavalla sivulla]

61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80

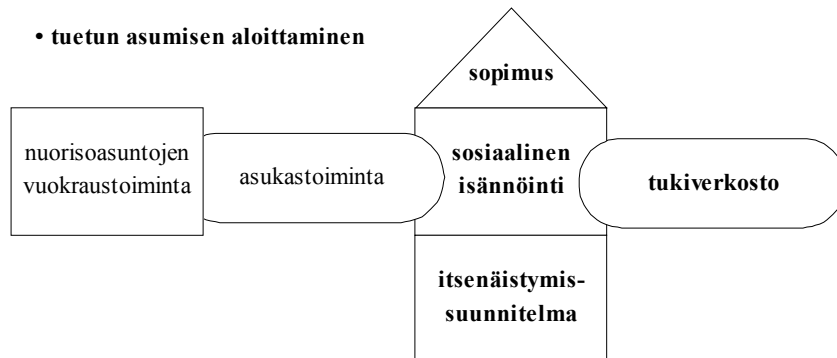
Vaihe 1:**Nuorisoasuntojen perustaminen**

=>

- toiminnan vakiintuminen
- asukastoiminnan vakiintuminen

Vaihe 2:

- tuetun asumisen aloittaminen

Kuva 2: Tuetun asumisen kehittyminen nuorisoasumisessa kaksivaiheisena prosessina

82

83

84

JOHTOPÄÄTÖKSIÄ (2.1.2000)

85

86

Toisen käsittelykierroksen perusteena ollut malli on paljon toimivampi ja kuvaa paremmin todellisuutta. Tässä osassa vedän yhteen selvitystyön tuloksia, jatkossa selvitettäviä kohteita ja kuvaan toimintatavan, jolla testaan paranneltua mallia selvitystyön loppuvaiheissa.

87

88

89

90

Tuetun asumisen muodoilla selville foorumit (2.1.2000)

91

92

Kuten edellä on käynyt ilmi, voivat virallisten tukiverkostojen foorumit olla monenlaisia, ja niitä voi olla samaan aikaan samalla paikkakunnalla useampi.

93

94

95

Lähdettäessä perustamaan erityistä nuorisoasumisen yhdistystä, kannatta ottaa selville muiden asumismuotojen (tuetun asumisen viralliset) foorumit. Jos näitä foorumeita on olemassa, kannattaa nuorisoasumista valmistelevien ottaa yhteyttä näihin foorumeihin. Valmiille foorumille on paljon helpompi mennä esittämään nuorisoasumista, kuin aloittaa nuorisoasumisen valmistelu tyhjästä.

96

97

98

99

100

Tuetun asumisen yhteisstrategia paikkakunnalla (2.1.2000)

101

102

Jos paikkakunnalla on jo tuetun asumisen foorumi / foorumeita, kannattaa rakentaa yhdessä tuetun asumisen yhteisstrategiaa.

103

104

105

Vaikka tuetun asumisen nuoret monesti kuuluvat eri hallinnonalojen alaisuuteen, ei tästä pidä tehdä ongelmaa. Yhdessä luotavalla strategialla on määriteltävä, milloin tuetun asumisen nuori siirtyy

106

107

(OSA 4: Kvalitatiivisten tutkimusmenetelmien harjoituskurssi / 2.1.2000)

5 / 8

luontevasti toisenlaiseen tuettuun asumiseen; esimerkiksi tuettava nuori siirtyy lastensuojelusta nuorisoasumisen tuetun asumisen piiriin. 108
109
110

Lisäksi yhteisellä tuetun asumisen strategialla voidaan sopia seurannan vastuu, eli vastuuyhteisö ja vastuullinen henkilö. Tämän vastuuyhteisön vastuulla on ohjata tuetun asumisen nuoret oikealle viralliselle tukiverkostolle. Tässä vaiheessa oletan vastuuyhteisön olevan julkisella sektorilla. 111
112
113
114

Virallisen tukiverkoston tilanne (2.1.2000)

Käytännössä paikkakunnalla voi olla useampi virallinen tukiverkosto, joiden tilanteet voivat olla hyvin erilaista: toiset voivat olla suunnitteluasteella ja toisilla voi olla jo toimintaa. 115
116
117
118
119

Selvitystyön kannalta ajateltuna nuorisoasuntotoiminnan tuominen jollekin paikkakunnalle ei ole niin yksinkertaista. Monesti paikkakunnalla olevat aktiivit ovat jo tietyissä toiminnoissa, joten uusi toiminta voidaan kokea kilpailuna tai päällekkäisyytenä. Koska kaikki toiminta tapahtuu tilassa ja ajassa, on paikkakunnan aiemmin luotu tuetun asumisen virallinen toiminta huomioitava. 120
121
122
123
124

Julkisen sektorin tilanne (2.1.2000)

Kaikki tuetun asumisen muodot liittyvät julkisen sektorin toimintaan. Jos paikkakunnalla on jo tietyn asumismuodon tuetun asumisen toimintaa, uudenlainen tuettu asuminen saattaa tuntua kunnan työntekijöistä turhalta. 125
126
127
128
129
130

Julkisen sektorin työntekijät ovat poliittisesti valittujen luottamushenkilöiden valvonnassa. Jos esim. kunnan lautakunta toteaa, ettei ole tarvetta lähteä lisäämään tuettua asumista uusiin asumismuotoihin, ei virkamies voi tätä päätöstä ohittaa. 131
132
133
134

Julkisen sektorin osalta korostuu paikkakunnan tuetun asumisen yhteisstrategia. Tämä on sinänsä erittäin kova vaatimus, koska esim. elinkeinopolitiikan yhteisstrategiatkin ovat harvinaisuuksia, jolloin tuetun asumisen yhteisstrategia voi olla lujassa. Elinkeinopolitiikan strategia on mielenkiintoinen tutkimusaihe, mutta ei kuulu tämän selvitystyön piiriin. 135
136
137
138
139

Jos tietyllä paikkakunnalla kunta on voimakkaasti sitoutunut tiettyyn tuetun asumisen muotoon, on perusteltava hyvin erityistä tuettua nuorisoasumista. Toisaalta kunnassa voi jo olla toimivaa nuorisoasumista, mutta ei halukkuutta tuettuun nuorisoasumiseen. 140
141
142
143

SELVITETTÄVIÄ KOHTEITA JATKOSELVITYKSEEN (2.1.2000)**Foorumien olemassaolo (2.1.2000)**

Ensimmäinen selvityskohde on selvittää, onko Seinäjoen seudun paikkakunnilla erilaisia (tuetun) asumisen foorumeita. 144
145
146
147
148
149
150

Jos tällaisia foorumeita paikkakunnalla ei ole, on paikkakunnalla selvittävä nuorisoasumisen oman foorumin perustamisen mahdollisuudet. 151
152
153

Foorumien yhteistoiminta paikkakunnalla, jolla on tuetun asumisen foorumeita (2.1.2000)

Parannellun mallin mukaisesti samalla paikkakunnalla voi olla useampi virallisen tukiverkoston foorumi, jossa viralliset tukiverkostot syntyvät tai ovat syntymättä. 154
155
156
157

	158
Selvitystyön kannalta on mielenkiintoista tutkia, onko paikkakunnalla halukkuutta perustaa erillinen (tuetun) nuorisoasumisen foorumi tai laajentaa olemassa olevaa foorumia (tuetun) nuorisoasumisen suuntaan.	159 160 161 162
Vaihtoehto 1: olemassa olevan foorumien avulla perustetaan erillinen (tuetun) nuorisoasumisen foorumi.	163 164 165
Vaihtoehto 2: jokin olemassa olevista foorumeista laajenee kattamaan myös nuorisoasumisen.	166 167 168
Tuetun asumisen yhteisstrategian mahdollisuus paikkakunnalla, jolla on tuetun asumisen foorumeita (2.1.2000)	169 170 171
Jos paikkakunnalla on jo tuetun asumisen foorumeita, nuorisoasumista voi olla vaikea tuoda uutena asumismuotona. Jos paikkakunnalla on mahdollisuus luoda tuetun asumisen yhteisstrategia, on paikkakunnalla mahdollisuus tuoda nuorisoasuminen osana tätä kokonaisuutta. Yhteisstrategian ollessa nuorisoasumiseen suhtaudutaan oletettavasti myönteisemmin.	172 173 174 175 176
Tämän selvitystyön aikana periaatteessa jokin kunta ehtisi luoda tuetun asumisen yhteisstrategian. Tämä jää nähtäväksi selvitystyön lopussa. Jos jossakin kunnassa ryhdytään toimeen, on se kunnan sisäinen asia.	177 178 179 180
Julkisen sektorin kokemuksen tuetun asumisen foorumeista (2.1.2000)	181 182
Selvitystyön kannalta kuntien työntekijöiden kokemuksen ja ajatukset erilaisista foorumeista ovat tärkeitä. Jos kunnan työntekijät kokevat, että heitä yritetään mukaan liian monelle (tuetun) asumisen foorumille, ei heiltä voi myönteistä suhtautumista uusille foorumeille.	183 184 185 186
Jos tämä oletamus saa tukea selvitystyön jatkossa, on toimintatapana julkisen sektorin lähestyminen yhden (tuetun) asumisen foorumin kautta helpompaa.	187 188 189
Jos kuntien työntekijöiden ovat sitä mieltä, ettei heillä ole aikaa uudelle erityiselle nuorisoasumisen foorumille, on tämä huomioitava keskusteltaessa nuorisoasumisesta Seinäjoen seudulla.	190 191 192
Mallin testaaminen muita selvitystöitä varten (2.1.2000)	193 194
Parannellun mallin testaaminen palvelee Nuorisoasuntoliitto ry:n nimissä myöhemmin tehtäviä selvitystöitä muilla seutukunnilla. Jos paranneltu malli osoittautuu toimivaksi, on tämän pohjalta mahdollista luoda toimintamalli selvitystyön tekijöille. Ongelmana perusselvityksen suorittamisessa on, niin Nuorisoasuntoliitto ry:n kuin muiden liittojen osalta, on selvitystyön alkaminen eri seutukunnilla ilman selkeää teoreettista mallia.	195 196 197 198 199 200
Jos paranneltu malli on toimiva, on Nuorisoasuntoliitto ry:n jatkossa mahdollista opastaa uusia selvitystyön tekijöitä ennen selvitystyön aloittamista.	201 202 203
Lisäksi mielessäni on ollut suljettujen foorumien mahdollisuus. On mahdollista, että selvitystyön aikana löytyy paikkakunnilta joitain (tuetun) asumisen foorumeita, mutta en pääse yhteyteen niihin yrityksistäni huolimatta. Paranneltu malli ei huomioi vielä suljettujen foorumien olemassaoloa, joten näiden selvittäminen on selvitystyön lopun tehtäviä.	204 205 206 207

TOIMINTATAPA SELVITYSTYÖN JATKOLLE (2.1.2000)

Koska tuetun asumisen selvittämisellä saa selville eri paikkakuntien nuorisoasumisen mahdollisuudet, tämän selvitystyön aikana selvitän Seinäjoen seudun kunnissa tilanteen eri asumismuotojen tuetussa asumisessa.

Tällä hetkellä selvitystyön tuloksena voi tehdä seuraavan yhteenvedon:

	Tuettu nuorisoasuminen	Tuettu opiskelija-asuminen	Tuettu vuokralla asuminen	Tuettu perheasuminen
Seinäjoki	yksi nuorisoasuntokohde	?	?	?
Jalasjärvi	? 1)	?	?	?
Peräseinäjoki	?	?	?	?
Kurikka	?	KURIKKAKOTI	?	?
Ilmajoki	?	?	?	?
Nurmo	?	?	?	?
Ylistaro	?	?	?	?

1) Jalasjärven kunnan virkamiehistä koottu asumisen markkinointiryhmä ottaa nuorisoasuntaselvityksen tiivistelmän kokouksessaan käsittelyyn vuoden 2000 alussa. Tästä on vielä pitkä matka viralliseen tuetun asumisen tukiverkostoon tai pelkkään nuorisoasumiseen.

Käytännössä selvitystyön jatko tulee olemaan kolmivaiheinen:

tammikuu 2000:	puhelinhaastattelut
tammi-helmikuu 2000:	halukkaiden luona henkilökohtainen käynti
maalis-huhtikuu 2000:	nuorisoasuntaselvityksen esittely halukkaiden tilaisuuksissa

Puhelinhaastatteluissa tammikuussa 2000 tulen haastattelemaan seuraavien yhteisöjen edustajia:

1. Seinäjoen seudun kunnat:

1. sosiaalitoimen edustajat
2. nuorisotoimen edustajat
3. asuntotoimen edustajat

2. Seinäjoen seurakuntien nuorisotyön edustajat

3. Seuraavien järjestöjen paikallistoimiston työntekijä ja tarvittaessa paikallisyhdistyksiensä puheenjohtajat:

- * Invalidiliitto ry
- * Mielen terveyden keskusliitto ry
- * Irti huumeista ry
- * 4H-liitto
- * SPR
- * MLL

4. Seinäjoen ammattikorkeakoulun oppilasyhdistykset

4H-piiri voi tuntua hieman oudolta valinnalta, mutta Nuorisoasuntoliitto ry:n tietyt jäsenyhdistykset ovat olleet 4H-piirien kanssa yhteistyössä toisaalla Suomessa. Invalidiliitto ry on Nuorisoasuntoliitto ry:n jäsenjärjestö, joten heidän mielipiteitään on hyvä kuulla.

	248
Koska tuettu asuminen on noussut näin keskeiseksi teemaksi selvitystyössä, on vielä MLL:n ja SPR:n edustajia syytä haastatella. Molemmilla järjestöillä on tuetun asumisen hankkeita (kirjoitushetkellä) saamieni tietojen mukaan.	249 250 251 252
Tähän asti selvitystyö on ollut ns. pilottitutkimusta ja perusmallin testaamista. Selvitystyön jatko on hieman järjestelmällisempää ja perustuu parannetun mallin testaamiseen.	253 254 255
Selvitystyössä tulee edelleen aiheuttamaan kummastunutta hämmennystä, ehkä jopa hilpeyttä kaikille osapuolille, selvitysmiehen kokemattomuus toimia sosiaalialan työntekijöiden ja järjestöjen kanssa. Koska olen saanut tähänastisen koulutukseni ja työkokemukseni muilta aloilta, ei minulla ole laajaa sosiaalialan kokemusta.	256 257 258 259 260
Koska sosiaalialaa paremmin tuntevaa selvitystyön tekijää ei ole löytynyt, on tämä paradoksi vain hyväksyttävä selvitystyön jatkossakin ja toivottava, ettei selvitystyö kaadu tähän.	261 262 263
LÄHTEET (2.1.2000)	264
Sähköpostiviestit:	265 266 267
[useampi sähköposti lähteenä]	268 269
Kirjallinen aineisto:	270 271
Nuorten asunto-opas 1999, Nuorisoasuntoliitto ry	272
Asu ja Elä – kesä/1999, Nuorisoasuntoliitto ry	273
Luukkublues 1/1999, Nuorisosäätiö	274
FOYER-projektin esite, Nuorisoasuntoliitto ry	275
Hämeenlinnan seudun nuorisoasunnot ry:n työseminaarin muistio	276
Lähiöuutiset – heinäkuu / 1999	277
Nuorten Ystävät 2/1999, Nuorten Ystävät ry	278
Nuorten Ystävät 3/1999, Nuorten Ystävät ry	279
Kurikkakodin projektin esite, Nuorten Ystävät ry	280
Nuorten Ystävät ry:n toimintakertomus 1998	281
Asumisen tukitoiminta -esite, Suomen Mielenterveysseura ry	282
Asumisen tukitoiminta -raportti, Suomen Mielenterveysseura ry	283 284

OSA 5

Nuorisoasunto selvitys

Kymmenvuotiskatsaus

9.10.2009

katsauksen laatinut

Jukka S. Rannila

1
2

3

4
5

6
7
8

9

10

11
12
13

14

15

	16
1. Johdanto	17
Nuorisoasuntoselvityksen loppuraportti on päivätty 28.4.2000. Kyseisen selvityksen aluksi on merkitty 7.8.1999 alkaen yhdestä saunailtakeskustelusta. Mitäpä enää muistaa kymmenen vuoden taakse?	18 19 20 21 22
Kaikeksi onneksi nuorisoasuntoselvityksestä on vielä tietokoneella jonkinlainen määrä aineistoa, joten sitä voi käydä läpi tarkasti arvioiden. Kymmenestä vuodesta voi todeta, että PDF-tiedosto on vakiintunut luettavien tiedostojen välitykseen, ja vuoden 1999-2000 tilanteessa käytetyt RTF-tiedostot ovat vuoden 2009 tilanteessa auttamatta vanhanaikaisia. Pienellä tiedostomuunnoksilla sain kuitenkin kaikki vanhat tiedostot luettavaan muotoon.	23 24 25 26 27 28
Omia arkistoja siivotessa olen hävittänyt paperiaineistoa, koska niiden sisältö on tiivistetty nuorisoasuntoselvityksen loppuraporttiin, loppuraportin liitteisiin, selvityksen www-sivuille ja muihin selvityksen asiakirjoihin. Toisaalta olen ollut vuodesta 2004 saakka Nuorisoasuntoliitto ry:n tiedotuslistalla, ja jotain yleisiä havaintoja voi tietysti tehdä liiton tiedotteiden perusteella.	29 30 31 32 33
2. Nuorisoasuntoselvityksen keskeiset johtopäätökset	34
Tähän on hyvä kerrata nuorisoasuntoselvityksen keskeiset päätelmät kymmenen vuoden jälkeen. Osa päätelmistä on voinut olla virheellisiä tai oikeaan osuneita, ja ajan kuluttua päätelmien oikeaan osumisessa voi olla paljonkin viisaampi.	35 36 37 38 39
Selvitystyön perusteella olen 28.4.2000 kirjannut seuraavat tulokset:	40 41
Tulos 1:	42
a) Seinänaapurien kuntien suhtautuminen nuorisoasumiseen ei ole kielteistä.	43
b) Seinäjokea lukuun ottamatta erityistä nuorisoasumisen tarvetta ei todettu olevan vuoden 2000 tilanteen perusteella.	44 45 46
Tulos 2:	47
a) Seinänaapurien kunnissa on käynnissä useita tuetun asumisen hankkeita.	48
b) Tuettua nuorisoasumista ei voida aloittaa, koska nuorisoasumiseen asumismuotona ei tässä vaiheessa ole halukkuutta.	49 50
c) Seinäjoen osalta on mahdollista aloittaa tuettu nuorisoasuminen lähitulevaisuudessa.	51 52 53
2.1. Tontin saatavuus keskeistä	54
1.10.2009 tilanteessa tarkistin Kiinteistö Oy Marttilan kortteerin www-sivut, ja edelleen Seinäjoen asuntokohde nimeltä Ykköskoto osoitteessa Pellervonkatu 9 on ainut merkitty nuorisoasuntokohde. Lisäksi tarkistin vielä Seinäjoen kaupungin www-sivut, ja ainoaksi nuorisoasumisen järjestäjäksi oli merkitty Kiinteistö Oy Marttilan kortteeri.	55 56 57 58 59 60

Vapaamuotoisissa keskusteluissa tuli esille, että keskeistä nuorisoasuntokohteessa on tontin oikea sijainti suhteessa kaupunkikeskukseen. Toisaalta on niin, että Seinäjoen yhdistyminen entisen Nurmon, Peräseinäjoen ja Ylistaron kanssa voisi tuoda uusia mahdollisuuksia nuorisoasuntotonttien osoittamisessa.

Tällöin olisi tehtävä selvitys, että onko erityisesti entisen Nurmon suunnassa sopiva tontti mahdollista osoittaa nuorisoasuntokäyttöön – käytännössä tämä lienee lähinnä Hyllykallion suunnalla mahdollista. Hyllykalliiosakin on se riski, että asuntokohde tulee liian kauaksi kaupunkikeskuksesta.

2.2. Onko suhtautuminen nuorisoasumiseen kielteistä vai myönteistä?

Tämä on vaikea aihe arvioitavaksi, koska nuorisoasuntoselvityksen jälkeen haastatelluista henkilöistä melkoinen osa on vaihtanut tehtävää, ja pikaisella katsauksella voi todeta muutaman haastatellun henkilön siirtyneen Etelä-Pohjanmaan ulkopuoliseen maakuntaan.

Samalla tavalla varsinkin nuoremmat haastatellut henkilöt ovat edenneet uusiin tehtäviin, ja kiinnostus tai vaikutusmahdollisuus nuorisoasumisen edistämiseen voi olla vähäistä. Vastaavalla tavalla Nuorisoasuntoliitto ry:n henkilöstössä on ollut vaihdoksia, ja nuorisoasuntoselvityksen tulosten tietoisuus voi olla hyvin vaihteleva eri henkilöillä.

Sanoisin, että varmaankin suhtautuminen on tietämätöntä nuorisoasumiseen liittyen.

2.3. Tuetun asumisen hankkeita liikkeellä

Koitin www-sivujen hakukoneella termillä ”tuettu asuminen Seinäjoki”, ja toisena hakutuloksena oli tekemäni nuorisoasuntoselvitys.

Noin lyhyellä www-sivujen tarkastelulla voi todeta, että ainakin seuraavat tahot tarjoavat tuettua asumista:

- * Etelä-Pohjanmaan sosiaalipsykiatrinen yhdistys r.y.
- * Seinäjoen Kan-koti / Kristillinen alkoholisti- ja narkomaaniryö ry
- * Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymä
- * Ylistaron palvelukoti.

Kyseinen www-sivujen tarkastelu ei ollut syvälinen, joten muitakin mahdollisia tuetun asumisen järjestäjiä on.

Seinäjoki-Nurmo-Ylistaro -kuntaliitoksen yhteydessä kokoontui useampi työryhmä, josta yksi oli sosiaali- ja terveystoimen työryhmä. Tässä työryhmässä on todettu tuetun asumisen tarve – ainakin yhdelle kohderyhmälle.

Yhteenvedona voi todeta, että tämä ei ole sinänsä muuttunut mihinkään, ja erilaisia tuetun asumisen hankkeita näyttää olevan.

Soitin lisäksi 1.10.2009 Seinäjoella sijaitsevaan Järjestötalon vastuuhenkilöille.

Kymmenen vuoden aikana tukihenkilötoiminta on laajentunut, ja ensimmäisen tukihenkilökurssin

jälkeen on järjestetty lukuisa määrä tukihenkilökursseja eri puolilla Etelä-Pohjanmaata. 1.10.2009 tilanteessa on käynnissä "Vertaisuudessa on voimaa" -hanke, ja tukihenkilöiden välitykseen on palkattu yksi henkilö. Tukihenkilötoimintaa varten on perustettu rekisteri, ja 1.10.2009 tilanteessa rekisterissä on n. 200 henkilöä, ja osaksi rekisteri on yhteinen SPR:n rekisterin kanssa - riippuu hieman paikkakunnasta. Kirjoitushetkellä oli kurssikalenterissa viisi tukihenkilökurssia eri puolille Etelä-Pohjanmaata.	108 109 110 111 112 113 114
Kymmenen vuoden aikana Järjestötalo ei ole muuttanut toimintalinjaansa, eli asuntojen järjestämiseen Järjestötalon toiminta ei ole keskittynyt.	115 116 117
2.4. Kannattaisiko tuettuun nuorisoasumiseen siirtyä Seinäjoella?	118 119
Selvitystyön jälkeen pyysin Nuorisoasuntoliitto ry:n silloisen hallituksen työvaliokunnan vierailua Seinäjoelle keväällä 2000. Loppujen lopuksi vierailulle saapuivat liiton silloinen liittosihteeri ja liiton silloinen puheenjohtaja. Tutustuimme Seinäjoen nuorisoasumisen tilanteeseen yhdessä Kiinteistö Oy Marttilan Kortteenin toimitusjohtajan kanssa.	120 121 122 123 124
Keskusteluissa oli puhetta, että kannattaisiko Seinäjoella kokeilla tuettua nuorisoasumista. Käytännön tulokset tästä vierailusta näyttivät jäävän melko vähäisiksi. Yleisesti voi todeta, että Nuorisoasuntoliitto ry:llä ja Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry:llä näyttäisi olevan erilaiset toimintalinjat tuetun asumisen suhteen.	125 126 127 128 129
1.10.2009 tilanteessa voi todeta, että Nuorisoasuntoliitto ry on voimakkaasti lähtenyt liikkeelle tuetun nuorisoasumisen suhteen. Nuorisoasuntoliitto ry:n www-sivuilla 1.10.2009 tilanteessa mainittu mm. seuraavaa tuetusta nuorisoasumisesta.	130 131 132 133
Nuorisoasuntoliiton asumisen sisältöpalvelut (asumisen tukitoiminta)	134 135
Nuorisoasuntoliitto ja useimmat sen paikallisyhdistyksistä organisoivat tai tuottavat itse asukkailleen erilaisia asumisen onnistumista tukevia sisältöpalveluja. NAL-sisältöpalveluita ovat mm. tuettu asumien, asumisohjaus, asumisneuvonta, asumisen kurssit ja ryhmätoiminnat, esimerkiksi Tyttöteam-toiminta.	136 137 138 139 140
NAL tuetun asumisen ja asumisohjauksen lähtökohta on vuokrasopimukseen perustuva ns. normaali asuminen. Asumisen alkuvaiheen tuki räätälöidään nuoren tarpeiden mukaan. Onnistuminen edellyttää nuorelta omatoimisuutta ja motivaatiota yhteistyöhön. Tuki on suhteellisen lyhytaikaista ja se tuotetaan yhteistyössä viranomaisten, kumppanuusjärjestöjen joskus myös vapaaehtoisten tukihenkilöiden kanssa. Osa nuorisoasuntoyhdistyksistä myös myy tuetun asumisen palveluja. Erillisiä tukiasuntoja ei ole ja tukijakson jälkeen asuminen voi jatkua samassa nuorisoasunnossa viiden vuoden määräajan loppuun. Tuetussa asumisessa on max. 15 % nuorisoasuntotalon asukkaista.	141 142 143 144 145 146 147 148 149 150
NAL asumisneuvonta ja erilaiset ryhmätoiminnat antavat nuorille tietoa asumiseen liittyvistä asioista, tutustuttavat heidät omaan elinympäristöönsä ja lisäävät osaltaan asumisviihtyvyyttä. Vuokranmaksuhäiriöihin ja järjestyssääntöjen rikkomiseen puututaan nopeasti.	151 152 153 154 155
Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry:llä toimintalinja on ollut ns. matalan profiilin toimintaa	156

ilman tuettua asumista. Näin kymmenen vuoden jälkeen voi tietysti kysyä, että olisiko	157
nuorisoasuntokohdetta isännöivällä Kiinteistö Oy Marttilan Kortteerilla ollut edes mahdollisuuksia	158
osallistua tuettuun nuorisoasumiseen.	159
	160
On huomioitava, että Kiinteistö Oy Marttilan Kortteerilla on täysi työ pitää huoli opiskelijoiden	161
asumiseen liittyvistä vuokranmaksuhäiriöistä ja järjestysääntöjen rikkomisesta. Jos laskisi kyseisellä	162
15% kaavalla, että tällaisia tuettuja nuorisoasumisen asuntoja olisi tällöin 4.5 kappaletta kyseisessä	163
Seinäjoen nuorisoasuntokohteessa.	164
	165
Käytännössä tämä tarkoittaisi sitä, että Kiinteistö Oy Marttilan Kortteerin ja taustayhdistys	166
Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry:n pitäisi ehkä hankkia oma asumisohjaajansa tai osallistua	167
johonkin tuetun asumisen hankkeeseen.	168
	169
Kun ottaa huomioon, että Kiinteistö Oy Marttilan Kortteerilla on satoja vuokralaisia, niin aivan	170
varmasti tähän joukkoon mahtuu myös niitä, joilla on ongelmia itsenäisessä asumisessa.	171
	172
Kun kuitenkin Seinäjoen seudulla on useampi tuetun asumisen järjestäjä, niin pikemminkin herää	173
kysymys, että pitäisikö tarvittaessa Kiinteistö Oy Marttilan Kortteerin joitain asukkaita ohjata	174
näihin tuetun asumisen kohteisiin, jos itsenäinen asuminen tuottaa suuria ongelmia.	175
	176

3. Muiden selvitystyön tulosten arviointia 177

178

3.1. Nuorisoasuntoliitto ry:n toiminnan kehittyminen 179

180

Kun tarkastelee Nuorisoasuntoliitto ry:n tiedotteita vuosilta 2004-2009, niin toiminnan voi todeta olevan laajaa, ja palkattujen henkilöiden määrä liiton toiminnassa on lisääntynyt. Tämän lisäksi on ollut erilaisia kehittämishankkeita.

182

183

184

Kuvaavaa tuetun asumisen kehittämiseksi on NAL Palvelut Oy, jonka perustivat Espoon Nuorisoasunnot, Nuoret Asujat Stadissa, Porvoon nuorisoasunnot Pois mamman padalta ja Nuorisoasuntoliitto perustivat 27.3.2009 päivätyllä perustamissopimuksella. Yhtiön tarkoituksena on tuottaa asumisen sisältöpalveluja, erityisesti tuettua asumista. Liiketoiminnan tavoitteena oli vielä käynnistää toiminta kevään 2009 aikana myös Espoossa ja Helsingissä.

185

186

187

188

189

190

Nuorisoasuntoliitto ry:n alaisia jäsenyhdistyksiä olivat 30.9.1999 listauksen mukaan seuraavat kolmetoista ¹ yhdistystä:

191

192

193

- Hyvinkään Nuorisoasunnot ry. 194
- Hämeenlinnan Seudun Nuorisoasunnot ry. 195
- Jyväskylän Nuorisoasunnot ry. 196
- Kankaanpään Seudun Nuorisoasunnot ry. 197
- Kiimingin Nuorisoasunnot ry. 198
- Kuopion Seudun Nuorisoasunnot ry. 199
- Lahden Seudun Nuorisoasunnot ry. 200
- Oulunseudun Nuorisoasuntoyhdistys ry 201
- Porvoon Seudun Nuorisoasunnot, Pois mamman padalta ry. - 202

¹ Laskuvirhe korjattu 22.12.2015

	Ungdomsbostäder i Borgå, Bort från mammas gryta rf.	203
-	Riihimäen Nuorisosunnnot ry.	204
-	Rovaniemen Nuorisosunnnot ry.	205
-	Savonlinnan Seudun Nuorisosunnnot ry.	206
-	Tampereen Seudun Nuorisosunnnot ry.	207
		208
1.10.2009 tilanteessa jäsenyhdistykset ovat seuraavat kaksikymmentäkuusi yhdistystä:		209
-	Espoon Nuorisosunnnot ry	210
-	Nuoret asujat stadissa ry	211
-	Hyvinkään Nuorisosunntoyhdistys ry	212
-	Hämeenlinnan Seudun Nuorisosunnnot ry	213
-	Joensuun seudun nuorisosunntoyhdistys ry	214
-	Jyväskylän Seudun Nuorisosunnnot ry	215
-	Kankaanpään Seudun Nuorisosunnnot ry	216
-	Keski-Uudenmaan Nuorisosunntoyhdistys ry	217
-	Kiimingin Nuorisosunntoyhdistys ry	218
-	Kirkkonummen Nuorisosunnnot ry	219
-	Kuopion Seudun Nuorisosunnnot ry	220
-	Lahden Seudun Nuorisosunnnot ry	221
-	Lempäälän Nuorisosunnnot ry	222
-	Lohjan nuorisosunntoyhdistys ry	223
-	Nokian Seudun Nuorisosunnnot ry	224
-	Oulunseudun Nuorisosunntoyhdistys ry	225
-	Pattijoen Nuorisosunnnot ry	226
-	Pirkkalan Nuorisosunntoyhdistys ry	227
-	Porvoon nuorisosunnnot, Pois mamman padalta ry	228
-	Riihimäen Yöjalan Tuki ry	229
-	Rovaniemen Nuorisosunnnot ry	230
-	Savonlinnan Seudun Nuorisosunnnot ry	231
-	Tampereen Seudun Nuorisosunnnot ry	232
-	Valkeakosken Nuorisosunntoyhdistys ry	233
-	Vantaan Nuoret Asujat ry	234
-	Ylöjärven Nuorisosunnnot ry	235
		236
Eli noin kymmenessä vuodessa on perustettu kolmetoista uutta nuorisosunntoyhdistystä.		237
Käytännössä voi pohtia, että kaikkien näiden nuorisosunntoyhdistysten palvelu on		238
Nuorisosunnntoliitto ry:lle melkoisen iso tehtävä.		239
		240
Herää tietysti kysymys, että onko käytännössä Nuorisosunnntoliitto ry:n suunnassa ollut aikaa pohtia		241
jotain Seinäjoen yksittäistä nuorisosunntoyhdistystä.		242
		243
Tuetun asumisen suhteen 1.10.2009 tilanteessa on käynnissä laaja ”Nuorten tuetun asumisen		244
kansallinen hanke 2008-2011”. Yhtenä tavoitteena hankkeessa on rakentaa kuusisataa (600) uutta		245
nuorisosunnntoa, minkä päälle on laaja tuetun asumisen kokonaisuus.		246
		247
Nuorisosunnntoliitto ry:n valtakunnallisia jäsenjärjestöjä olivat 30.9.2009 listauksen mukaan		248
seuraavat:		249
-	Suomen Kuntaliitto ry.	250
-	Invalidiliitto ry.	251
-	Kokoomuksen Nuorten Liitto ry.	252

(Osa 5: Katsaus 9.10.2009)**7 (13)**

-	Nuoren Keskustan Liitto ry.	253
-	Sosiaalidemokraattiset Nuoret ry.	254
-	Vasemmistonuoret ry.	255
		256
1.10.2009 listauksen mukaan	Nuorisosasuntoliitto ry:n valtakunnallisia jäsenjärjestöjä ovat:	257
-	Suomen Kuntaliitto ry	258
-	Invalidiliitto ry	259
-	Kokoomuksen Nuorten Liitto ry	260
-	Suomen Keskustanuoret ry (ent. Nuoren Keskustan Liitto)	261
-	Sosiaalidemokraattiset Nuoret ry	262
-	Vasemmistonuoret ry	263
-	Mielenterveyden keskusliitto ry.	264
		265
Eli uutena jäsenjärjestönä on	Mielenterveyden keskusliitto ry.	266
		267
3.2. Yhteydet Raha-automaattiyhdistykseen (RAY) vai Ensin Osoitettu Tontti (EOT)		268
		269
Yleisesti Nuorisosasuntoliitto ry:n vuosien 2004-2009 tiedotteista voi todeta, että yhteistyö Raha-		270
automaattiyhdistyksen (RAY) kanssa on sujunut hyvin, koska nuorisotasuntojen rahoittaminen ja		271
tuettujen asumisen hankkeiden rahoitus on onnistunut useampana vuonna.		272
		273
Tässä mielessä voi tietysti pohtia, että olisiko Kiinteistö Oy Marttilan Kortteerin ja taustayhdistys		274
Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry:n edustajien pitänyt osallistua Nuorisotasuntoliitto ry:n		275
järjestämille RAY:n rahoituksen hakemista käsittelevään koulutukseen.		276
		277
Tässä palataan Seinäjoen kohdalla siihen, että onko ensin osoitettava tontti, jonka jälkeen voidaan		278
aloittaa tekemään hakemuksia.		279
		280
Itse olen tullut siihen tulokseen, että nuorisotasumiselle pitäisi löytyä vahva tuki Seinäjoen		281
kaupunginvaltuustossa, käytännössä Kokoomuksen, Keskustan ja Sosialidemokraattien Seinäjoen		282
kaupunginvaltuuston valtuustoryhmissä. Tämän jälkeen on varmasti osoitettavissa tontteja, jos		283
halua nuorisotasumiseen löytyy.		284
		285
Tältä pohjalta olenkin miettinyt, että Kokoomuksen, Keskustan ja Sosialidemokraattien osalta		286
nuorisotasojäsenten olisi voimakkaasti pitänyt lähteä ajamaan nuorisotasumista kaupunginvaltuustossa.		287
		288
Yhtenä lopputuloksena totesin vuoden 28.4.2009 loppuraportissa seuraavaa:		289
		290
Nuorisotasuntoliitto ry:n jäsenjärjestöinä olevien poliittisten nuorisotasojärjestöjen		291
piirijärjestöjen suhtautuminen nuorisotasumiseen on ollut hyvin vaihtelevaa.		292
Kiinnostusta on ollut henkilöstä riippuen erittäin paljon tai ei ollenkaan.		293
		294
Selvitystyön tuloksena voi todeta, että piirijärjestöjen suhtautumisella ei ole mitään		295
tekemistä sen tosiasian kanssa, että liitot ovat Nuorisotasuntoliitto ry:n jäsenjärjestöjä.		296
		297
Nuorisotasuntoliitto ry:n jäsenjärjestöinä olevien poliittisten nuorisotasojärjestöjen		298
piirijärjestöt eivät selvitystyön perusteella pysty käynnistämään pitkäjänteistä		299
nuorisotasuntotoimintaa Seinänaapurien alueella.		300
		301

Tältä pohjalta voi todeta, että on täysin sattumanvaraista, että ketkä poliittisten nuorisojärjestöjen edustajat ovat kiinnostuneita nuorisoasumisen edistämisestä. Käytännössä on niin, että vasta poliittisten nuorisojärjestöjen liittotasolla voidaan jotenkin taata, että poliittisille nuorisojärjestöillä on edustus Nuorisoasuntoliitto ry:n toimintaan. Piiritason innokkuus näyttää olevan täysin sattumanvaraista, ja poliittisten nuorisojärjestöjen Seinäjoen paikallisyhdistysten innokkuus on vielä sattumanvaraisempaa.	302 303 304 305 306 307 308
Kun nuorisoasumiselle ei ole löytynyt vahvaa tukea kaupunginvaltuustossa, niin ei ole ollut tarvetta tehdä hakea RAY:n avustuksia. Ottaen huomioon, että Seinäjoki-Nurmo-Peräseinäjoki-Ylistaro-liitoksen läpivienti on iso ponnistus, niin välttämättä nuorisoasuminen ei ole valtuustoryhmien asialistan kärjessä.	309 310 311 312 313
Toisekseen nuorisoasumisen kehittäminen vaatii vahvaa tukea kunnan/kaupungin virkamiestenkin puolella, ja vuosien 1999-2000 selvityksen perusteella pelkästään nuorisoasumisen käsite oli hyvin epäselvä virkamieskunnalle Seinäjoella ja Seinäjoen ympäryskunnissa.	314 315 316 317
3.3. Noudattiko Nuorisoasuntoliitto ry suosituksiani?	318
Siltä osin Nuorisoasuntoliitto ry noudatti suositusta, että yleiseksi jäsenjärjestöksi on tullut yksi jäsenjärjestö lisää, eli Mielenterveyden keskusliitto ry.	319 320 321 322
Ehdotin loppuraportissa 28.4.2000, että seuraava selvitys kannattaisi tehdä vuonna 2005, ja ehkä sitten taas 2010. Omien tietojen mukaan kukaan ei ole ilmoittautunut uudeksi selvittäjäksi, ainakaan minuun ei ole oltu yhteydessä.	323 324 325 326
Mutta lähtökohtaisesti voi todeta, että Nuorisoasuntoliitto ry ei voi Helsingistä asti vaikuttaa, jos ei ole paikallisia innokkaita henkilöitä. Näitä innokkaita ei ole näköjään kymmenessä vuodessa ilmestynyt.	327 328 329 330
Mahdollisesti joskus Nuorisoasuntoliitto ry:n jäsenjärjestöiksi liittyy joitain muita liittoja. Mahdollisesti näiden liittojen vastuunkantajissa on henkilöitä, jotka pystyvät viemään läpi useamman vuoden vaativan nuorisoasuntohankkeen.	331 332 333 334
3.4. Noudattiko Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry suosituksiani?	335
Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry:n puolesta esitettiin kutsu Nuorisoasuntoliitto ry:n hallituksen suuntaan, jotta Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry olisi voinut esittää toimintaansa. Tältä osin Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry noudatti suositusta.	336 337 338 339 340
Eri syistä johtuen Nuorisoasuntoliitto ry:n puolesta keväällä 2000 käsi kaksi henkilö vierailulla, eli silloinen liiton silloinen liittosihteeri ja liiton silloinen puheenjohtaja. Itse olin tässä vierailussa mukana Kiinteistö Oy Marttilan Kortteerin ja taustayhdistys Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry:n edustaja[n] kanssa.	341 342 343 344 345
Tämän vierailun jälkeen en ole aiheesta ollut enemmän selvillä, ja opintojeni loppuun saattamisen vuoksi siirryin myöhemmin Tampereelle, joten sieltä saakka asiaan perehtyminen oli kohtuullisen hankalaa.	346 347 348 349

Eli näiltä osin Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry ainakin yritti noudattaa suositusta.	350 351
3.4. Noudattivatko poliittisten nuorisojärjestöjen piirijärjestöt Etelä-Pohjanmaan alueella suosituksiani	352 353
Yksiselitteisesti voi todeta, että näitä suosituksia ei noudatettu.	354 355 356
Kun 28.4.200 raportin jälkeen on ollut lukuisia henkilövaihdoksia, niin tieto nuorisoasuntoselvityksen tulosten välittymisestä kymmenen vuoden ajalta on täysi mahdottomuus.	357 358
Kun tietää, että poliittisissa nuorisojärjestöissä on käynnissä jatkuva henkilövaihdos, niin muidenkin nuorisojärjestöjen tapaan on suuri työ saada perusasiat hoitumaan kunniallisella tavalla.	359 360 361
3.5. Noudattiko Seinäjoen Seudun nuorisoasuntoyhdistys ry suosituksiani?	362
Tältä osin on todettava, että Seinäjoen Seudun nuorisoasuntoyhdistys ry oli ollut käytännössä yhden poliittisen nuorisojärjestön piirijärjestön hanke, eli nykyisin tämä kokoonpano on Keskustanuorten Etelä-Pohjanmaan piiri ry.	363 364 365 366 367
Mikään mukava uutinen ei ollut tietysti silloisille vastuunkantajille, että käytännössä Seinäjoen Seudun nuorisoasuntoyhdistys ry ei pystyisi Seinäjoella mitään nuorisoasuntohanketta käynnistämään, koska tätä varten oli jo yhdistys, eli Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry.	368 369 370 371
Toisaalta totesin, että Seinäjoen ympäryskunnissa ei koettu tarvetta nuorisoasunnoille, niin käytännössä yhdistyksen perustaminen oli ollut turha toimenpide.	372 373 374
Tässä on otteita tiedotteesta, jonka annoin 1.2.2000 silloiselle piirin johtokunnalle.	375 376
<u>Selvitystyön perusteella seudullisella nuorisoasuntoyhdistyksellä ei ole mahdollisuuksia.</u>	377 378 379
Selvitystyön perusteella Seinänaapurien alueen kunnissa on perustettava omat kunnalliset nuorisoasuntoyhdistykset.	380 381 382
Kunnallisten nuorisoasuntoyhdistysten mahdollisuudet ovat tällä hetkellä heikot. Tekemieni puhelinhaastattelujen perusteella nuorisotyöntekijät, sosiaalityöntekijät ja asuntosihteerit eivät todenneet tarvetta erityiselle nuorisoasumiselle. Lisäksi nuorisoasumisesta on erittäin suuri tiedottomuus, jolloin kuntien työntekijät eivät halua ottaa kantaa tuntemattomaan asiaan.	383 384 385 386 387 388
Ainoan poikkeuksen tekee Seinäjoki, jossa [silloinen] asuntosihteeri suhtautuu myönteisesti nuorisoasumiseen.	389 390 391
Selvitystyön perusteella Seinäjoen seudun nuorisoasuntoyhdistys ry:n perustaminen on ollut tarpeetonta.	392 393 394
Selvitystyön perusteella ainut nuorisoasumista ymmärtävä ja nuorisoasumiseen myönteisesti suhtautuva kunta on Seinäjoki. Seinäjoella toimiva nuorisoasuntoyhdistys on Seinäjoen nuorisoyhdistys Kotopesä ry.	395 396 397

	398
Tekemäni selvitystyön perusteella Seinäjoen nuorisoyhdistys Kotopesä ry on ollut monesti yhteyksissä Nuorisoasuntoliitto ry:n edelliseen pääsihteerin, mutta liittyminen Nuorisoasuntoliitto ry:n jäsenyhdistykseksi on jäänyt tekemättä.	399 400 401 402
Tällä hetkellä nuorisoasumisen osalta tilanne vaikuttaa ongelmalliselta. Koska Seinänaapurien kuntien työntekijät eivät koe erityistä tilausta nuorisoasumiselle, ei nuorisoasuntojen tarve heijastu kuntien työntekijöiden arkeen.	403 404 405 406
Ainut toimiva esimerkki toimivasta nuorisoasumisesta koko Etelä-Pohjanmaalla on Seinäjoella, joten tämän vuoksi Seinäjoen nuorisoyhdistys Kotopesä ry:n suuntaan kannattaa luoda hyvät suhteet ja tutustua heidän toimintaansa.	407 408 409 410
Tämän selvitystyön tehtävä oli selvittää mahdollisten kumppanuusjärjestöjen ja julkisen sektorin mielipide nuorisoasumisesta. Mielipide nuorisoasumisesta ei ole yksiselitteisen kielteinen, mutta nuorisoasumisen tarvetta ei todettu olevan.	411 412 413 414
Jatkossa on keskityttävä selvittämään mikä on nuorten itsensä kokema tarve nuorisoasunnoille. Tehdyt laskelmat ja muut selvitykset nuorisoasumisesta eivät selvitystyön perusteella näytä heijastuvan kuntien työntekijöiden toimintaan.	415 416 417 418
Tämän selvitystyön perusteella poliittisten nuorisoyhdistysten kannattaa organisoida nuorisoasumisen ympärille, ja aloittaa uudenlainen toiminta nuorten asumisasioiden ympärillä.	419 420 421 422
Valitettavasti tässä ei näytä olevan helppoa tietä, eli poliittisten nuorisoyhdistysten on pystyttävä tässä asiassa yhteistyöhön, ja mietittävä uudenlaiset keinot nuorten asumistilanteen parantamiseksi. Pelkkä nuorisoasuntoyhdistys ei tässä tilanteessa näytä riittävän.	423 424 425 426 427
28.4.2000 jälkeen tähän tilanteeseen ei ole tullut muutosta. Kun lisäksi on Seinäjoki-Nurmo-Peräseinäjoki-Ylistaro -kuntaliitos on tehty, niin ainoat Seinäjoen seudun kunnat nykyisen Seinäjoen ulkopuolella ovat Ilmajoki ja Jalasjärvi – silloisen Seinäjoen seudun määritelmän mukaan.	428 429 430 431 432
Oman arvioni mukaan 1.10.2009 Ilmajoella ja Jalasjärvellä ei ole erityistä tarvetta perustaa erillisiä nuorisoasuntoja. Esimerkiksi Jalasjärvellä rakennetaan kunnan puolesta vuokra-asuntoja, ja näitä ei ole eritelty mitenkään ikäryhmittäin, ja tosiasiasa nuoret lapsiperheet asuvat niissä ennen oman asunnon rakentamista tai ostamista.	433 434 435 436 437
Lyhyesti sanoen mitään suosituksiani ei tässä suhteen noudatettu, ja nykyisin yhdistysrekisterissä roikkuu yksi yhdistys, jolla ei käytännössä ole mitään mahdollisuuksia toiminnalleen.	438 439 440
3.5. Noudattivatko Järjestötalon vastuuhenkilöt suosituksiani?	441
	442
Kyllä noudattivat.	443 444
1.10.2009 tarkistussoiton perusteella tukihenkilötoimintaa on kehitetty eteenpäin hyvin määrätietoisesti, ja Järjestötalon tukihenkilöiden rekisterissä oli kirjoitushetkellä n. 200 jäsentä.	445 446

Sitä en tiedä, että kävivätkö poliittisten nuorisojärjestöjen piirijärjestöt tutustumassa Järjestötalon toimintaan suosituksen mukaisesti. 447
448
449
450

3.6. Nuorisojärjestöjen yhteinen toimikunta olisi ollut paras ratkaisu? 451

Näin kymmenen vuoden jälkeen voi todeta, että ehkä paras ratkaisu olisi ollut nuorisojärjestöjen yhteinen toimikunta Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry:n yhteyteen. Kun Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry:n puolesta olisi järjestynyt pitkäaikainen seuranta, niin nuorten paimentaminen nuorisoasuntoasioiden taakse olisi ollut helpompaa. Pitkäjänteisellä työllä kymmenessä vuodessa olisi kasvatettu joka vuosi muutama innokas pieni poliitikon alku nuorisoasuntoasioihin. 452
453
454
455
456
457

Tässä on vielä yhteenvetona kyseinen ajatus – eli vaihtoehto 3. 458
459

Vaihtoehto 3: yksi seudullinen nuorisoasuntoyhdistys, lisäksi nuorisojärjestöjen toimikunta 460
461

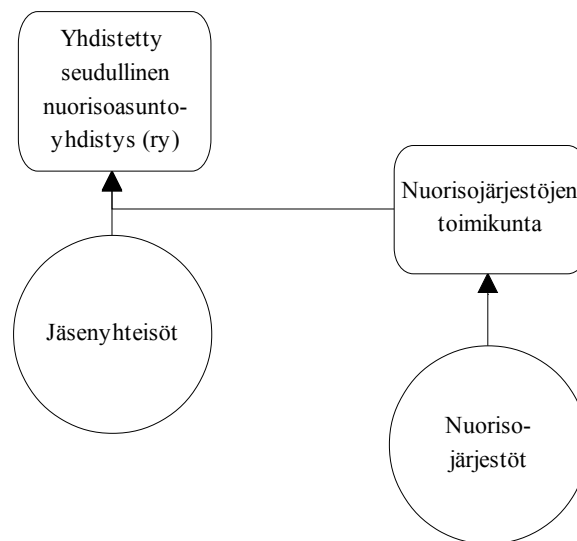
Tässä vaihtoehdossa Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry jatkaa toimintaansa ja Seinäjoen seudun nuorisoasuntoyhdistys ry lakkautetaan 462
463
464

Tämän jälkeen Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry muuttaa sääntöjään ja nimeään, ja yhdistys muuttuu seutukunnalliseksi nuorisoasuntoyhdistykseksi. 465
466
467

Tämän lisäksi on **nuorisojärjestöjen toimikunta**, jossa halukkaat nuorisojärjestöt voivat osallistua toimintaan. 468
469
470

Tässä vaihtoehdossa jo toimiva yhdistys laajenisi koko seutukunnan kattavaksi yhdistykseksi. 471
472

Kuvallisesti tätä vaihtoehtoa voi kuvata näin: 473
474

Tämän vaihtoehdon hyvä puoli on, että Marttilan kortteeri Oy:n valmiita toimintoja Seinäjoella voitaisiin käyttää hyväksi isännöinnissä, kiinteistöhuollossa ja kirjanpidossa. 475
476
477
478
479

(Osa 5: Katsaus 9.10.2009)**12 (13)**

Lisäksi tässä vaihtoehdossa olisi mahdollista palkata yksi ihminen täysipäiväisesti valmistelemaan hankkeita seutukunnan eri paikkakunnilla. Jos hankkeita olisi 1-2 vuodessa, tällä voisi yksi ihminen saada täysipäiväisen työn. 481
482
483

Tässä vaihtoehdossa mahdollisen erillisen nuorisosasuntorakennuttajayhtiön perustaminen voi tulla ajankohtaiseksi. 484
485
486

Tämä vaihtoehto mahdollistaa luottamushenkilöiden kierrättämisen useamman kunnan alueelta, jolloin hallinnon jatkuvuus on turvattu koko ajan. 487
488
489

Hyvänä puolena on, että halukkaat nuorisojärjestöt voivat osallistua kevyemmin hankevalmisteluun toimikunnan avulla. 490
491
492

Huonona puolena on toimikunnan mahdollinen toimimattomuus. Toisaalta tällä tavalla on hyvä erotella ne jäsenyhteisöt, jotka ovat aidosti kiinnostuneita osallistumaan nuorisotasuntotoimintaan. 493
494
495

Yksi selkeä ongelma on, että joskus seutukunnalliset hallintoelimet eivät ole toimineet hyvin, mikä on tämän mallin riski. 496
497
498

Hyvänä puolena olisi hankevalmistelun jatkuva tuki toimikunnan avulla. Kun hankevalmistelu lähtee alkuun, olisi toimikunnan jäsenillä mahdollisuus pyytää omien järjestöjensä kautta lausuntoja hankevalmistelun edetessä. Tämä vaihtoehto mahdollistaisi nuorten kannalta paremman hankevalmistelun, joka olisi kuitenkin ammattitaitoista päättävien yhteisöjäsenten avulla. 499
500
501
502
503
504

HYVÄT PUOLET	HUONOT PUOLET
<ul style="list-style-type: none"> - Marttilan Kortteeri Oy:n toimintojen järkevä hyödyntäminen - mahdollisuus palkata henkilö täysipäiväisesti hankevalmisteluun - mahdollisuus myöhemmin erilliseen nuorisotasuntorakennuttajayhtiöön - nuorisojärjestöt voivat osallistua kevyemmin toimikunnan avulla - toimikuntatyöskentelyssä aidosti kiinnostuneet järjestöt erottuvat - hankevalmistelun ammattitaitoisuus turvattu koko ajan - hankevalmistelun jatkuva tuki toimikuntatyöskentelyn avulla - vaikka toimikunta ei toimisi, olisi hallinto ja jatkuvuus kuitenkin turvattu - vahva seutukunnallinen organisaatio 	<ul style="list-style-type: none"> - nuorisojärjestöjen osuus merkityksetön, eivät ole vakavaraisia ARA:n säännöksiin mukaan - paljon jäsenyhteisöjä, ei yhteistä käsitystä toiminnan tavoitteista - ympäryskunnat vastustavat Seinäjoen suunnalta tullutta aloitetta? - toimikunta lisää byrokratiaa - kiinnostaako pelkkä toimikunta nuorisojärjestöjä? - toimikunnan toiminnan tason vaihtelu - seutukunnallisen hallintoelimen mahdollinen toimimattomuus

505

4. Miten eteenpäin?

506

Nykyisessä yhdistetyn Seinäjoki-Nurmo-Peräseinäjoki-Ylistaro -yhteenliittymässä on lyöty yhteen 507
508

(Osa 5: Katsaus 9.10.2009)**13 (13)**

monenlaisia toimijoita. Ehkä täältä joskus löytyy oikeat henkilöt viemään läpi nuorisoasuntohankkeita.	509 510 511
Kun katsoo Nuorisoasuntoliitto ry:n jäsenyhdistysten määrän kasvua ja nuorisoasumisen toiminnan laajuutta, niin tietysti pohtii, että olisiko vastaava mahdollista Seinäjoella.	512 513 514
Kymmenessä vuodessa on tapahtunut niin paljon henkilövaihdoksia, että jonkun innokkaan henkilön kannattaisi aloittaa uusi nuorisoasuntoselvitys, koska henkilövaihdosten myötä voi avautua uusia mahdollisuuksia. Käytännössä ihmisten yhteistyön pakottaminen on vaikeaa, ja tässä pitäisi uuden innokkaan henkilön edetä herkästi kuulostellen.	515 516 517 518 519
Kuitenkin täytyy olla ajatuksissaan todenmukainen. Seinäjoen kaupungin asuntopoliittinen toimenpideohjelma ² vuodelta [2003] toteaa, että Kiinteistö Oy Marttilan kortteeri omistaa 1.9.2003 yhteensä 1145 opiskelija-asuntoa ja hallinnoi 30:tä nuorisoasuntoa. Mitään muuta mainintaa nuorisoasunnoista ei ole, joten nuorisoasumisen ajaminen Seinäjoelle pitää aloittaa aivan alkutekijöistä.	520 521 522 523 524 525
Tosiasia lienee, että Seinäjoki-Nurmo-Peräseinäjoki-Ylistaro -yhteenliittymän hallittu kokoon ajaminen on Seinäjoen lähitulevaisuuden suurin ongelma, ei nuorisoasunnot.	526 527 528
Oikeiden ihmisten löytyminen olisi tärkein tekijä. Aikanaan silloisen Seinäjoki-Seinäjoen kaupungin vaikutuspiirissä oli muutama henkilö, jotka jaksoivat nuorisoasuntohankkeen viedä läpi ennen vuotta 2000.	529 530 531

2 9.10.2009 katsauksessa oli jäänyt vuosiluku 2003 mainitsematta

OSA 6

Vuoden 2014 jälkiarviointi (1. joulukuuta 2014)

1. Mahdollisuuksia nykytilanteessa? (2014)

Lyhyesti voi todeta vuoden 2014 tilanteessa, että nuorisoasuntoasiat eivät välttämättä ole Etelä-Pohjanmaalla asialistan kärjessä – erityisesti Seinäjoella pitäisi tilannetta kartoittaa tarkemmin.

Tähän kohtaan voi todeta, että erityisesti tuetun nuorisoasumisen mahdollisuudet Seinäjoella pitäisi tarkastella tarkemmin. Oma arvio on, että ”pelkän” nuorisoasumisen tarjoaminen on tarpeeksi kova ponnistus eri sidosryhmille. Lisäksi tuetun asumisen läpivieminen vaatii omaa osaamistaan ja tietysti vielä oikeaa työvoimaa.

Edellä olevan perusteella voi todeta, että esimerkiksi Seinäjoella on jo käynnissä useita tuetun asumisen hankkeita, jolloin voi tietysti pohtia oikeaa mielekkyyttä erityiseen tuettuun nuorisoasumiseen.

Uusien nuorisoasuntojen rakentaminen (erityisesti Seinäjoelle) vaatisi käytännössä (vähintään) suurimpien valtuustoryhmien tuen, jotta nuorisoasunnoille voitaisiin osoittaa tontteja. Yhteistyön kokoon ajaminen vaatisi käytännössä täysin uuden selvityksen selvittämään nykytilannetta ja mahdollisuuksia. Ehkä tällainen selvitys joskus tehdään aivan uudelta pohjalta.

Vuonna 2000 lähetin nuorisoasuntoselvityksen päätteeksi tiedotteen nuorisoasuntoselvityksen päättämisestä 99 henkilölle.

Käytännössä voi todeta, että nuorisoasuntoselvityksen jälkeen on ollut hyvin laajasti henkilöstön vaihdoksia, jolloin olisi tietysti mahdollista ajatella uuden nuorisoasuntoselvityksen tekemistä uudessa tilanteessa.

2. Vuoden 2000 tulosten arviointi jälleen kerran (2014)

Selvitystyössä oli kaksi tavoitetta:

Selvitystyön tavoite 1:

Tavoite 1 oli selvittää Seinänaapurien kuntien suhtautumista nuorisoasumiseen.

Selvitystyön tavoite 2:

Tavoite 2 oli selvittää Seinänaapurien kuntien suhtautumista tuettuun nuorisoasumiseen.

Selvitystyön perusteella esitin seuraavat tulokset.

28.4.2000 loppuraportista: Tulos 1:

- a) Seinänaapurien kuntien suhtautuminen nuorisoasumiseen ei ole kielteistä.
- b) Seinäjokea lukuun ottamatta erityistä nuorisoasumisen tarvetta ei todettu olevan vuoden 2000 tilanteen perusteella.

28.4.2000 loppuraportista: Tulos 2:

- a) Seinänaapurien kunnissa on käynnissä useita tuetun asumisen hankkeita.
- b) tuettua nuorisoasumista ei voida aloittaa, koska nuorisoasumiseen asumismuotona ei tässä vaiheessa ole halukkuutta.
- c) Seinäjoen osalta on mahdollista aloittaa tuettu nuorisoasuminen lähitulevaisuudessa.

Lyhyellä ja yksinkertaisella www-haulla löytyi (2.11.2014) Seinäjoelta seuraavia tuetun asumisen tarjoajia:

- Aspa-koti Rakuuna
- Nuorten Ystävät: Avopalvelut, Seinäjoki
- Kristillinen alkoholisti- ja narkomaaniryö, KAN-yhdistys ry
- Mikeva Oy / Kuntoutusyksikkö Aalto
- Eskoo / tuettu asuminen
- Etelä-Pohjanmaan sosiaalipsykiatrinen yhdistys ry
- SEDU / Opintovalmennusyksikkö Aake
- Kivipuro ry

Eli käytännössä tuettua asumista Seinäjoella tarjoavat mm. yhdistykset ja yritykset. Tämän pohjalta voi todeta, että tarvetta erityiselle tuetulle nuorisoasumiselle ei ehkä ole, koska tuettua asumista Seinäjoella tarjoavat hyvin erilaiset toimijat. Lisäksi voi todeta, että tuettu asuminen vaatii käytännössä oman osaamisensa, joten tuetun nuorisoasumisen virittely vaatisi aikaa ja vaivaa. Oma arvio on, että Seinäjoella ei kannata aloittaa erityistä nuorisoasumista, koska eri toimijat hyvin laajalla osaamisella tarjoavat nykytilanteessa erityistä tuetun asumisen ratkaisuja Seinäjoella.

Tähän kohtaan voi vielä todeta loppuraportista (28.4.2000) seuraavat huomiot asuntotoimesta, nuorisotoimesta ja sosiaalitoimesta.

Loppuraportista 28.4.2000 – Asuntotoimi:

Asunnon kysyjät kokonaisuutena, osa kysyjistä on nuoria.
Asuntojen tekninen puoli on hyvin hallinnassa: määrä, sijainti, varustetaso, ym.

Loppuraportista 28.4.2000 – Nuorisotoimi:

Monesti nuorisotilat erillään kunnan virastotalosta.
Työskentely yksin nuorten kanssa.
Asunto-ongelmat ovat vain yksi nuorten ongelma muiden ongelmien joukossa.
Asunto-ongelmat tulevat eri tavalla esille päivittäisessä työskentelyssä.

	86
Loppuraportista 28.4.2000 – Sosiaalitoimi:	87
Ongelmat kärjistyneempiä, työskentely ongelmaisten nuorten kanssa, nuoret yksi asiakasryhmä.	88
Asunto-ongelmat ovat vain yksi nuorten ongelma muiden ongelmien joukossa.	89
Yksilölliset ratkaisut ja lakisääteiset palvelut: ei pelkästään tuetun asumisen muotoja nuorille.	90
	91
	92
	93
Vuoden 2000 raportissa en laajemmin kertonut nuorisotyöntekijöiden yhteiskokouksesta Seinänaapurien alueella. Yritin päästä esittelemään nuorisoasumista yhteiskokoukseen, mutta nuorisotyöntekijät eivät halunneet tätä esitelmää kuunnella. Eli olin ennen tuota yhteiskokousta jo soitellut nuorisotyöntekijöille, joten heillä oli jotain käsitystä tekemieni soittojen perusteella.	94
	95
	96
	97
	98
Nuorisoasuntojen rakentaminen on suhteellisen kaukana nuorisotyöntekijöiden arkisesta toiminnasta, joten heidän kiinnostuksen vähäisyys on tietysti täysin ymmärrettävää.	99
	100
	101
Käytännössä Seinänaapurien kunnissa oli vuoden 2000 tilanteessa useampia tuetun asumisen virityksiä, joiden taustalla oli sosiaalitoimi jollain tavalla. Kuten edellä mainittu kahdeksan toimijan lista tuetun asumisen tarjoajista Seinäjoella osoittaa, niin tuettuun asumiseen on tehty hyvin erinäköisiä virityksiä.	102
	103
	104
	105
	106
Asuntotoimessa käy tietysti hyvin erilaisia asiakkaita, ja heidän jaottelu eri ryhmiin voidaan tehdä eri tavoin, ja esimerkiksi 18-29-vuotiaat ovat vain yksi ryhmä. Tämä 18-29-vuotiaiden ryhmä on sisäisesti hyvin hajanainen, joten nuorisoasuminen olisi vain yksi vaihtoehto muiden joukossa tälle ryhmälle.	107
	108
	109
	110
	111
3. Johtopäätöksiä vuoden 2014 tilanteessa (2014)	112
	113
Mitä uutta voisi sanoa vuoden 2014 tilanteesta?	114
	115
Vuoden 2014 tilanteessa on selvää Seinäjoen kaupungin kohtaamat taloudelliset ongelmat johtuen kaupungin jatkuvasta kasvusta, jolloin erilaisia investointikohteita tulee esille koko ajan. Välillä tarvitaan uutta päiväkotia, peruskouluihin ja lukioon tulee enemmän oppilaita ja muitakin investointikohteita tulee esille aina välillä. Vuoden 2014 tilanteessa Seinäjoella on etsitty kaikki mahdolliset säästökohteet vuoden 2015 budjettineuvotteluiden yhteydessä – näin on lehtitietojen mukaan tilanne Seinäjoella.	116
	117
	118
	119
	120
	121
	122
Oma arvioni on, että Seinäjoella on edelleenkin omat ongelmansa johtuen kuntaliitoksen läpiviennistä. Nurmo, Ylistaro, Peräseinäjoki ja Seinäjoki yhteen liitettynä muodostavat nykyisen Seinäjoen kaupungin (2014) nykytilanteessa – joskus on puhuttu Suur-Seinäjoesta	123
	124
	125
	126
Tässä tilanteessa nuorisoasuminen ei mielestäni ole ollut Seinäjoella kaupungin asialistan ensimmäisiä aiheita.	127
	128
	129
Tuettu nuorisoasuminen ei mielestäni ole edelleenkaan selvittämisen arvoista, koska tällöin tarvittaisiin omaa osaamista pelkän nuorisoasumisen lisäksi. Jos nuorisoasuntoja olisi esimerkiksi 100-150, voisi tietysti ajatella muutaman tuetun asumisen nuorisoasumisen asuntoa, jolloin tuetun asumisen työntekijän palkkaus vaatisi aivan oman rahoituksensa. Kun Seinäjoella on jo käynnissä	130
	131
	132
	133

muuta tuetun asumisen muotoja, niin tuettu nuorisoasuminen ei ehkä toisi mitään uutta lisäarvoa nykyisten tuetun asumisen hankkeiden lisäksi. 134
135
136

Vuonna 2000 esitin erityistä nuorisoasumisen toimikuntaa, jonka hallintoa olisi voinut vetää esimerkiksi Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry hallintorakenteilla. Omasta mielestäni Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry:n hallintorakenteiden avulla olisi voinut pitää esimerkiksi vuosittaisen seminaarin asumisasioista ja mahdollisesti erityisesti nuorisoasumista koskien. Jotain muutakin valistavaa asumiseen liittyen olisi voinut järjestää vuodesta toiseen. 137
138
139
140
141
142

Erityistä nuorisoasumisen toimikuntaa ei kannattaisi jättää poliittisten nuorisojärjestöjen (Etelä-Pohjanmaan tai Pohjanmaan piiri riippuen järjestöstä) piirijärjestöille. Piirijärjestöjenkin vaihtuvuus on melkoinen vuodesta toiseen, joten piirijärjestöillekin on omat ongelmansa hoitaa vuosittaiset tehtävät kunnialla läpi. Edelleenkin nuorisoasumisen toimikunnan työn pitäisi kestää useamman vuoden ajan, koska asuntojen rakentaminen on muutaman vuoden pitkäkestoinen hanke. 143
144
145
146
147
148

Poliittiselta kannalta voisi todeta, että tontin osoittaminen nuorisoasunnoille vaatisi käytännössä vähintään Seinäjoen kaupunginvaltuuston suurimpien valtuustoryhmien tuen – kaikkien valtuustoryhmien tuki olisi tietysti tavoiteltava ja parempi lähtökohta neuvotteluille. 149
150
151
152

Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry:n liittyminen Nuorisoasuntoliitto ry:n jäsenjärjestöksi on tietysti edelleenkin selvittämisen arvoinen asia, JOS erilaisissa valtuustoryhmien neuvotteluissa voidaan osoittaa tontti tai tontteja nuorisoasumista varten. Tällä hetkellä ei tiedossa ole uuden tontin tai uusien tonttien osoittamista nuorisoasumiseen, joten Nuorisoasuntoliitto ry:n jäsenjärjestöksi liittyminen ei mielestäni toisi mitään uutta Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry:n toimintaan. 153
154
155
156
157
158

4. Oliko tehty nuorisoasuntoselvitys turha hanke? (2014) 159 160

Poliittiset nuorisojärjestöt tarjoavat tietysti toimintaa – ei siinä mitään. Ongelma poliittisilla nuorisojärjestöillä on asian ja viihteen erilaiset painotukset ajassa ja tilassa. Asia ja viihde ovat koko ajan muillakin järjestöillä erilaisilla painotuksilla. Nuorisoasuntoselvitys oli/on asian painottamista. 161
162
163
164
165

Poliittisilla nuorisojärjestöillä on eri toiminnoilla oma elinkaarensa, koska erilaiset vaalit aiheuttavat tietysti paljon (tunteitakin herättävää) toimintaa. 166
167
168

Poliittisilla nuorisojärjestöillä on muutama pääasiallinen toiminto: vaalityöskentely, paikallisyhdistysten kokoukset, piirikokoukset ja liittokokoukset. Muut toiminnot näiden ulkopuolella, esimerkiksi ehdottamani seminaarit eri aiheista, riippuvat täysin vastuuhenkilöiden omasta kiinnostuksesta. Lisäksi erilaiset seminaarit hoituvat lähinnä liittojen tasolla. 169
170
171
172
173

Kaikesta huolimatta tekemäni nuorisoasuntoselvitys oli mielekäs hanke loppujen lopuksi. Pelkän perustellun tiedon tarjoaminen ei kuitenkaan tarkoittanut toimintaa suosituksieni mukaisesti. Poliittisten nuorisojärjestöjen sitouttaminen ei ollut kuitenkaan selvityksen tavoite 174
175
176
177

Johonkin on pakko lopettaa aina yksi teos – tämän teoksen julkaisuhetki on 1.12.2014. Julkaisuhetkellä voi todeta, että nuorisoasuminen olisi edelleenkin mahdollisuus Seinäjoella, mutta hankkeiden läpivienti Seinäjoella vaatisi täysin uuden selvitystyön aivan uudelta pohjalta. 178
179
180

